

**6/2017. (V. 23.) számú kancellári utasítás
az Eötvös Loránd Tudományegyetem
Munkavédelmi Szabályzatáról**

Tartalom

BEVEZETÉS.....	5
I. FEJEZET.....	5
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK	5
1. A szabályozás célja	5
2. A szabályozat hatálya.....	6
3. Fogalom meghatározások.....	7
I. FEJEZET.....	9
A MUNKAVÉDELEM SZERVEZETE	9
A munkavédelmi szervezet tagjai.....	9
Kari, illetve az Egyetem szervezeti és működési rendjében meghatározott további önálló szervezeti egységek	18
Munkavédelmi feladatok ellátásában részt vevő további személyek, testületek.....	21
A MUNKÁLTATÓ, A KÖZALKALMAZOTTAK ÉS A HALLGATÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI	22
A munkáltató	22
A munkavállaló	23
A hallgató.....	23
A KÖZALKALMAZOTTAK MUNKAVÉDELMI ÉRDEKKÉPVISELETE	24
MUNKAVÉDELMI OSZTÁLYBA SOROLÁS	25
Az egyetem munkabiztonsági szempontú osztályba sorolása	25
Az egyetemi tevékenységek foglalkozás-egészségügyi osztályba sorolása.....	25
II. FEJEZET	27
A MUNKAKÖRI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLATOK RENDJE	27
Általános szabályok	27
Az előzetes munkaköri alkalmasság vizsgálata	28
Időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálat	29
<i>A sérülékeny csoportokra (fiatalkorúak, továbbá várandós, nemrég szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák, valamint idősödők) vonatkozó szabályok</i>	31
Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálat.....	34
Záró vizsgálat	35
Védőoltások.....	36
IV. FEJEZET	38

A MUNKAVÉDELMI OKTATÁS.....	38
1. Az oktatás típusai	38
2. Az oktatás formája.....	39
3. Az oktatás végrehajtására vonatkozó szabályok.....	39
4. Oktatási tematika	40
5. A munkavédelmi szolgáltató feladata.....	43
A hallgatók munkavédelmi oktatása	43
III. FEJEZET	44
EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ, VÉDŐITAL, TISZTÁLKODÁSI SZEREK	44
Az egyéni védőeszköz juttatás belső rendje	44
Egyéni védőeszközre jogosultak köre	44
Egyéni védőeszköz megfelelőségének tanúsítása	45
Egyéni védőeszköz használatára/viselésére való személyi alkalmasság szempontjai	45
A védőeszköz juttatása	46
A magyar nyelvű Tájékoztató	46
A védőeszköz használatának oktatása	47
Munkavállaló kötelezettségei	47
Időszakos felülvizsgálat	48
Veszélyes hulladéknak minősülő védőeszközök	48
Védőital.....	49
Tisztálkodó szerek juttatásának rendje	49
IV. FEJEZET	51
A MUNKAHELYEKRE ÉS A MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK	51
1. Általános rendelkezések	51
2. Speciális rendelkezések	52
2.1. Veszélyes vegyi anyagok felhasználása	52
2.2. Rákkeltő vegyi anyagok	54
2.3. Biológiai kóroki tényező	58
A munkahelyi elsősegélynyújtás szabályai	60
V. FEJEZET.....	62
A MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSOK.....	62
Épületek, építmények kivitelezése, használatba vétele	62
A munkaeszközök felülvizsgálati rendje	62
1. Veszélyes munkaeszközök, technológiák.....	63

2. Nem veszélyes munkaeszközök	65
3. Kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos érintésvédelmi ellenőrző felülvizsgálata.....	68
4. Soron kívüli ellenőrzés	70
5. Külön jogszabályok szerinti felülvizsgálatok.....	70
Munkavédelmi ellenőrzések.....	77
Munkabalesetek bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása	77
A foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentése és kivizsgálása.....	82
A tanuló- és gyermekbalesetekkel összefüggő feladatok	84
ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK.....	85
1. számú Melléklet A munkavédelmi oktatások táblázatos összefoglalása.....	87
2. számú Melléklet Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása	88
3. számú Melléklet Tisztálkodási és bőrápoló szerek.....	112
4. számú Melléklet A munkaeszközök felülvizsgálata	113

Az Eötvös Loránd Tudományegyetem Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötetét képező Szervezeti és Működési Rend 3. § (5) bekezdésében, valamint a Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötetet 5. sz. mellékletét képező Gazdálkodási és Vagyongazdálkodási Szabályzat 73. § (6) bekezdés f) pontjában kapott felhatalmazás alapján az Eötvös Loránd Tudományegyetemen a munkavédelmi rendszer megfelelő biztosítása érdekében a munkahelyi egészséggel, biztonsággal kapcsolatos közösségi és hazai előírások alapján az alábbi utasítást adom ki:

I. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. A szabályozás célja

- 1.1. Az Eötvös Loránd Tudományegyetem (a továbbiakban: Egyetem) elkötelezettje a hatékony munkavédelem, mint központi elem iránt. Ennek keretében különös hangsúlyt fektet
- a sérülések és az egészségkárosodások megelőzése,
 - a munkahelyi egészségvédelem és biztonság irányításának folyamatos fejlesztésére,
 - az alkalmazandó jogszabályi követelményeknek való megfelelésre.

A cél, hogy növekedjen az egészséges életévek száma, csökkenjen a betegségek, balesetek előfordulási gyakorisága és ez által lényegesen csökkenjenek az egészségügyi kiadások. Miután a hatékony munkavédelem hatással van a végzett munka minőségi mutatóira, hozzájárul a modernizációhoz, az oktatás magas minőségének megtartásához.

- 1.2. A kötelezettségek teljesítésével összefüggésben az Egyetem meghatározott egészségi és biztonsági megelőző (munkavédelmi) feladatainak irányítására létrehozta munkavédelmi szervezetét. A szervezet feladata a megfogalmazott elkötelezettségek teljesítésére, beleértve a sérülések és az egészségkárosodások megelőzése, célok megfogalmazása és ezek végrehajtására programok bevezetése. Az Egyetem minden alkalmazott, minden hallgató számára lehetővé teszi a hatásos munkavédelmi folyamatok alakításában való alkotó részvételt és elvárja az egyetemi célokkal való azonosulást és a munkavédelem iránti elkötelezettséget.
- 1.3. A biztonsághoz, egészséghez, mint értékhez fűződő viszony és magatartásforma eléréséhez, olyan programokat kívánunk létrehozni, hogy a hangsúly az egészségre és a kockázatok elkerülésére, megfelelő kezelésére helyeződjön.
- 1.4. A célok eléréséhez elengedhetetlen, hogy minden alkalmazott – munkaköri felelőssége mellett – elkötelezett, legyen az Egyetem munkavédelmi tevékenysége hatásossága, minősége, eredményessége iránt.

- 1.5. A szabályzat célja, hogy olyan működést szabályozó intézkedéseket vezessen be, amelyek a kockázatok kezeléséhez, az alkalmazandó jogszabályi és az egyéb követelményeknek való megfeleléshez szükségesek.

2. A szabályzat hatálya

- 2.1. A szabályzat **területi hatálya** kiterjed az Egyetem vagyonkezelésében lévő, illetve az Egyetem által bérelt, üzemeltetett létesítményekre, területekre, az Egyetem valamennyi szervezeti egységére.
- 2.2. A Szabályzat **tárgyi hatálya** kiterjed az Egyetemen végzett valamennyi tevékenységre, technológiai folyamatra.
- 2.3. A Szabályzat **személyi hatálya** kiterjed:
- a) az Egyetem által foglalkoztatott valamennyi közalkalmazottra – ideértve a távmunkavégzéssel foglalkoztatott közalkalmazottat is,
 - b) az Egyetemen egyéb munkavégzésre irányuló szerződéses jogviszonyban álló személyekre,
 - c) a hallgatók gyakorlati oktatására, kötelező szakmai gyakorlatára, a szünidei munkavégzés keretében foglalkoztatott oktatási intézmények nappali munkarendű hallgatóira,
 - d) az Egyetem által fenntartott, üzemeltetett kollégiumokban elszállásolt hallgatókra, függetlenül attól, hogy az egyetemmel hallgatói jogviszonyban állnak-e, vagy sem,
 - e) a hazai vagy külföldi kiküldetésben lévő, az Egyetem által foglalkoztatott közalkalmazottra, az Egyetem érdekében végzett tevékenység időtartama alatt,
 - f) az Egyetem székhelyén, telephelyein, az Egyetemmel kötött szerződés alapján munkát végző gazdasági társaságok (vállalkozók) munkavállalóira/közalkalmazottaira, beleértve az egyéni vállalkozókat is,
 - g) az Egyetem létesítményeinek bérelői a tevékenységükre vonatkozó munkavédelmi feltételeket saját hatáskörben kötelesek biztosítani. A munkavédelmi feladatok megszervezése, irányítása és ellenőrzése a bérelő feladata.

3. Fogalom meghatározások

3.1. Munkahelyi egészségvédelem és biztonság (occupational health and safety, OH&S)

Feltételek és tényezők, amelyek hatással vannak vagy hatással lehetnek a munkavállalók vagy más dolgozók, /beleértve az időszakos munkavállalókat és az alvállalkozók munkavállalóit/ látogatók vagy minden más, a munkahelyen jelen lévő személyek egészségére és biztonságára.

3.2. Baleset

Az emberi szervezetet ért olyan egyszeri külső hatás, amely a sérült akaratától függetlenül, hirtelen vagy aránylag rövid idő alatt következik be és sérülést, mérgezést vagy más (testi, lelki) egészségkárosodást, illetőleg halált okoz.

3.3. Munkabaleset

Az a baleset, amely a munkavállalót a szervezett munkavégzés során vagy azzal összefüggésben éri, annak helyétől és időpontjától és a munkavállaló (sérült) közrehatásának mértékétől függetlenül.

A munkavégzéssel összefüggésben következik be a baleset, ha a munkavállalót a foglalkozás körében végzett munkához kapcsolódó közlekedés, anyagvételezés, anyagmozgatás, tisztálkodás, szervezett üzemi étkeztetés, foglalkozás-egészségügyi szolgáltatás és a munkáltató által nyújtott egyéb szolgáltatás stb. igénybevétele során éri.

Nem tekinthető munkavégzéssel összefüggésben bekövetkező balesetnek (munkabalesetnek) az a baleset, amely a sérültet a lakásáról (szállásáról) a munkahelyére, illetve a munkahelyéről a lakására (szállására) menet közben éri, kivéve, ha a baleset a munkáltató saját vagy bérelt járművével történt.

3.4. Foglalkozási megbetegedés

A munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás, amely

- a) a munkavégzéssel, a foglalkozással kapcsolatos, a munkavégzés, a munkafolyamat során előforduló fizikai, kémiai, biológiai, pszichoszociális és ergonómiai kóroki tényezőkre vezethető vissza, illetve
- b) a munkavállalónak az optimálisnál nagyobb vagy kisebb igénybevételének a következménye.

3.5. Fokozott expozíció

A munkavállaló szervezetében a munkavégzés során, a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló miniszteri rendeletben meghatározott foglalkozási vegyi expozíció esetén vizsgálandó biológiai expozíciós (hatás) mutatók biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés bármely fülön.

3.6. Elfogadható kockázat (acceptable risk)

Olyan szintre csökkentett kockázat, amelyet a szervezet - jogi kötelezettségei, és saját munkahelyi egészség és biztonság politikája alapján - el tud viselni.

3.7 Veszély (hazard)

Előidéző ok, helyzet vagy tett, amely emberi sérülést, egészségkárosodást, illetve ezek kombinációját okozhatja.

3.8. Kockázat (risk)

Egy veszélyes esemény vagy annak való kitétség előfordulási valószínűsége és az általa okozott sérülés vagy egészségkárosodás (3.8. szakasz) súlyosságának kombinációja.

3.9. Kockázatértékelés: (risk assessment)

Folyamat a veszély(ek)ből származó kockázat(ok)nak a meglévő szabályozások megfelelőségének figyelembevételével végzett felbecsülésére, és annak eldöntésére, hogy a kockázat(ok) elfogadható(k)-e, vagy sem.

3.10. Megelőző tevékenység

Műszakilag lehetséges mértékű előrelátás /és annak megfelelő cselekvés/ a veszélyhelyzetek okának kiküszöbölésére.

3.11. Közalkalmazott/Foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló személy

A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény alapján az Egyetemen foglalkoztatott személy, valamint az Egyetemmel munkaszerződés vagy egyéb szerződés alapján foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személy. E szabályzat alkalmazásában a „munkavállaló” és a „dolgozó” fogalmak alatt a közalkalmazottat és a foglalkoztatásra irányuló jogviszonyban álló személyt is érteni kell.

3.12. Munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető

A nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvényben, az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzat I. kötetét képező Szervezeti és Működési Rendjében (a továbbiakban: SZMR), az Egyetem Szervezeti és Működési Szabályzat III. kötetét képező Foglalkoztatási Követelményrendszerben meghatározott, valamint az SZMR felhatalmazása alapján kiadott rektori, valamint kancellári utasításban¹ átruházott hatáskörben eljáró a közalkalmazott vagy foglalkoztatásra irányuló egyéb jogviszonyban álló személy felett munkáltatói jogkör gyakorló vezető.

¹ Lásd: [1/2015. \(IV. 15.\) számú rektori utasítás](#) a kari szervezetbe tartozó oktatási-kutatási szervezeti egységek közalkalmazottai feletti, rektort megillető munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről; [2/2015. \(IV. 15.\) számú rektori utasítás](#) a kari szervezeten kívüli oktatási-kutatási egységek közalkalmazottai feletti, rektort megillető munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről [5/2015. \(IV. 15.\) számú kancellári utasítás](#) az egyetemi szintű önálló szolgáltató szervezeti egységek és a rektori hatáskör gyakorlását segítő szervezeti egységek feletti munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről; [6/2015. \(IV.15.\) sz. kancellári utasítás](#) a Kancellária ügyrendjéről 2. §-a; [15/2015. \(IV.15.\) számú kancellári utasítás](#) a kari működést támogató szervezeti egységek és a kari szolgáltató egységek közalkalmazottai feletti munkáltatói jogkör gyakorlásának rendjéről

I. FEJEZET

A MUNKAVÉDELEM SZERVEZETE

[GVSZ.

Vagyonvédelmi, tűzvédelmi és munkavédelmi feladatok

69. §

(1) *A Kancellária Műszaki Főigazgatósága – mint az ingatlan, épület üzemeltetője – feladata és felelőssége annak biztosítása, hogy az Egyetem ingatlana, épülete, helyisége a benne folyó tevékenység biztonságos ellátására alkalmas legyen, továbbá gondoskodik a vagyon-, a tűz- és a munkavédelmi szabályzatok előkészítéséről, továbbá arról, hogy megfelelő kompetenciával rendelkező személy, vagy vállalkozás lássa el a vagyon-, a tűz- és a munkavédelmi feladatokat.*

(2) *A keretgazda és annak vezetője felelős, hogy a tevékenységéhez biztosított ingatlant, épületet, helyiséget rendeltetésszerűen, a gondos gazda módjára használja, az ott folyó tevékenység, munkavégzés eszközeit és kellékeit biztosítsa, továbbá működjön közre a vagyon-, a tűz- és a munkavédelem adott helyiségcsoportra vonatkozó speciális szabályainak megalkotásában. A keretgazda gondoskodik azoknak a szabályoknak a betartásáról és betarttatásáról, amelyek a munkavégzés, munkakörülmények, a környezet, az épületek és bennük lévő személyek, felszerelés és berendezés biztonságát, biztonságosságát és megóvását szolgálják.*

(3) *A Kancellária Műszaki Főigazgatósága a vagyonvédelem körében az ingatlan őrzési, rendészeti feladatait ellátja, illetve ellátatja, az épület sajátosságaira tekintettel – a keretgazda közreműködésével – a külön szabályokat (pl. beléptetés, tárgyak kivitele stb.) kialakítja.*

(4) *A Kancellária Műszaki Főigazgatósága a tűzvédelem körében az épület és a benne folyó tevékenység specialitásainak figyelembevételével – a keretgazda közreműködésével –*

a) a jogszabályok, kötelezően alkalmazandó szabványok keretei között megállapítja a tűzvédelmi kötelezettségeket,

b) az épületüzemeltetést, az anyagok tárolását, a tűzvédelmi követelmények érvényesítésével végzi és végezteti,

c) a tűzvédelmi előírások és a tűzoltóeszközök használata ismeretének megszerzését biztosítja,

d) a tűzvédelmi ellenőrzés, hatósági vizsgálat során rendelkezésre áll.

e) A keretgazda megalkotja, betartja és betartatja a tevékenység folytatásának speciális szabályait, gondoskodik a munkatársai oktatásáról, a tűzvédelmi ellenőrzés, hatósági vizsgálat során rendelkezésre áll.

(5) *A Kancellária Műszaki Főigazgatósága – a keretgazda közreműködésével – a munkavédelem körében kialakítja és fenntartja az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés tárgyi feltételeit, a munkavégzés környezetének biztonságosságát. A keretgazda megalkotja, betartja és betartatja a tevékenység folytatásának szabályait, gondoskodik a munkatársai oktatásáról, a munkavédelmi ellenőrzés, hatósági vizsgálat során rendelkezésre áll.]*

A munkavédelmi szervezet tagjai

Az e Fejezetben meghatározott vezetők és szervezeti egységek önálló felelőssége mellett az Egyetem munkavédelmi rendszerének megfelelő biztosítása, a biztonságos munkavégzés megteremtése és fenntartása érdekében kötelesek tevékenységük során egymással

kölcsönösen együttműködni és egymás számára a szükséges tájékoztatást, információt megadni.

Az e Fejezetben meghatározott vezetők a munkáltatói felelősség megtartása mellett megbízzák az általuk irányított önálló szervezeti egységek vezetőit területük munkavédelmi tevékenységének felügyeletével és ellenőrzésével.

1. A rektor

- a) az Egyetem működési területén a kancellárral megosztott módon, a saját irányítási területen teljes körűen, felel a munkavédelmi tevékenységért. A közvetlen irányítása alá tartozó területeken az Egyetem munkavédelmi tevékenységét működteti, illetve szükség szerint ellenőrzi,
- b) felelős a közvetlen irányítása alá tartozó területeken a munkavédelmi szabályok betartásáért, azok egységes végrehajtásáért. Az ezzel kapcsolatos feladatokat részben személyesen gyakorolja, részben a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetőknek adja át.

2. A kancellár

- a) az Egyetem működési területén a rektorral megosztott módon, a saját irányítási területen teljes körűen felel a munkavédelmi tevékenységért.
- b) az Egyetem munkaegészségügyi és biztonsági tevékenységét működteti, illetve szükség szerint ellenőrzi,
- c) felelős a munkavédelmi szabályok betartásáért, egységes végrehajtásáért. Az ezzel kapcsolatos feladatokat részben személyesen gyakorolja, részben a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetőknek átadja, azzal a megkötéssel, hogy az átruházott hatáskör gyakorlója a hatáskört tovább nem adhatja,
- d) az Egyetem munkavédelmi feladatai ellátásának szervezésére munkaegészségügyi és biztonsági szervezetet hoz létre, illetve tart fenn. E szervezetek révén gondoskodik a munkaegészségügyi és biztonsági feladatok munkáltatót terhelő végrehajtásáról, és a biztosítja a munkáltatót terhelő munkavédelmi feladatok ellátásának tárgyi és személyi feltételeit, a feltételek megteremtésének pénzügyi forrásait,
- e) a munkavédelmi szervezet munkavédelmi tevékenységének szervezési, szakmai irányítását, az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításához szükséges operatív feladatok ellátását, a munkavédelmi tevékenység felügyeletét átruházott hatáskörben, a műszaki főigazgató felügyelete alatt álló munkavédelmi szolgálaton keresztül látja el,
- f) a munkavédelmi feladatokkal kapcsolódóan együttműködik az érdekképviselői szervek vezetőivel,
- g) a munkáltatói jogok gyakorlása megtartása mellett megbízza az általa irányított szervezeti egységek vezetőit területük munkavédelmi tevékenységének felügyeletével és ellenőrzésével,
- h) biztosítja az Egyetemen a foglalkozás-egészségügyiszolgáltató működését,

- i) évente legalább egy alkalommal, az általa meghatározott ütemterv szerint munkavédelmi tárgyú értekezletet tart,
- j) elrendeli, szervezi és felügyeli a vészhelyzeti, mentési tervekkel kapcsolatos felkészülést, gyakoroltatást, oktatást,
- k) az Egyetemen előforduló munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések esetén a jogszabályokban meghatározott intézkedések megteszi,
- l) gondoskodik a munkavédelmi érdekképviselő biztosítása érdekében a munkavédelmi képviselő választás kiírásáról.

3. A műszaki főigazgató

- a) a kancellár munkavédelmi feladatait átruházott hatáskörben látja el; gondoskodik a munkavédelemmel kapcsolatos jogszabályok, rendelkezések, és a jelen szabályzat előírásainak érvényre juttatásáról, végrehajtásáról,
- b) a tervezés, illetve az elfogadott költségvetés végrehajtása során biztosítja az Egyetem területén a munkavédelmi követelmények betartásának személyi-, tárgyi feltételeit, az érintettek szakmai továbbképzését,
- c) új technológia bevezetése-, műszaki fejlesztés megvalósítása-, intézményi működésében beálló változások előtt kellő időben – a tervezési fázis során – tájékoztatja a munkavédelmi és a foglalkozás-egészségügyi szolgálatot, a munkavédelmi képviselőket, a változásban érintett közalkalmazottakat, a hallgatókat, annak a munkahelyi egészséget és biztonságot érintő lehetséges kihatásairól,
- d) évente legalább egy munkavédelmi tárgyú értekezletet tart, ahol az elmúlt időszak áttekintését, helyzetértékelésének elvégzését követően megfogalmazza az elvégzendő munkavédelmi feladatokat, kijelöli a feladatok elvégzésének felelőseit
- e) a munkáltatói felelősség megtartása mellett megbízza a munkavédelmi szolgáltatót az Egyetem munkavédelmi irányító tevékenység ellátásával, továbbá az általa irányított szervezeti egységek vezetőit területük munkavédelmi tevékenységének felügyeletével és ellenőrzésével,
- f) megteszi a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések esetén a jogszabályokban meghatározott intézkedéseket,
- g) a munkavédelmi szolgáltató jelzései alapján elvégezteti a veszélyesnek minősített gépek, berendezések, időszakos biztonsági és a munkáltató által meghatározott munkaeszközök időszakos ellenőrző felülvizsgálatainak képesítéssel rendelkező szakemberekkel,
- h) a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők eredményes munkavédelmi gyakorlatának fenntartása érdekében ellenőrzi, hogy e vezetők a helyi munkavédelmi feladatok ellátására elegendő számú, és megfelelő tartalmú írásbeli megbízásokat adtak-e ki (munkavédelmi megbízottak),
- i) biztosítja a munkavédelmi megbízottak felkészítésének, éves továbbképzésének személyi és tárgyi feltételeit az éves ütemezésnek megfelelően,
- j) megbízottja útján ellenőrzi a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők által kialakított, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeinek, a munkavédelmi rendelkezések betartásának ellenőrzési rendszerét, biztosítja a rendszeres ellenőrzés feltételeit, az ellenőrzési tapasztalatok alapján a

szükséges intézkedéseket elrendeli. A feltételek megszűnése, hiánya esetén azonnali kivizsgálást rendel el,

- k) az egyetemi beruházások megszervezésénél és lebonyolításnál, továbbá az Egyetem épületeinek állagmegóvásánál és szakszerű karbantartásánál – a munkavédelmi szolgáltató és a Műszaki Főigazgatóság megbízottja közreműködésével a vállalkozókkal kötött szerződésekben rögzíti a munkavédelemmel kapcsolatos felelősséget, és a helyi sajátosságoknak megfelelő követelményeket, ellenőrizteti azok megvalósulását munkavédelmi szabályok betartatását;
- l) a munkavédelmi szolgáltató és a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők közreműködésével megvalósítja a kollektív és egyéni védőfelszerelések, védőruhák beszerzését, kialakítja és működteti elszámolásuk, kiadásuk, nyilvántartásuk rendjét,
- m) a munkavédelmi szolgáltató és a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők közreműködésével biztosítja a közalkalmazottak számára a jegyzékben szereplő védőital és tisztálkodó szerek beszerzését,
- n) figyelemmel kíséri a feltárt hiányosságok határidőre történő kijavítását vagy megszüntetését, a kialakított intézkedési tervek végrehajtását,
- o) a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők közreműködésével elrendeli a soron kívüli kockázatértékelést, amennyiben az esemény következett be, illetve a terület működésében változások következtek be;
- p) munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetők közreműködésével biztosítja a közalkalmazottak előzetes, időszakos és soron kívüli munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatának elvégzését, ennek a közalkalmazottnak felróható okból történő megghiúsulása esetén, illetve a vizsgálat megállapításainak megfelelően javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlója felé a szükséges munkáltatói intézkedések megtételére. Az előírt orvosi vizsgálaton részt nem vevő közalkalmazottat el kell tiltani a munkavégzéstől.
- q) a munkavédelmi előírások, jogszabályok megszegőivel szemben a munkavédelmi vezető javaslatára felelősségre vonást alkalmaz,
- r) a beosztott közalkalmazottját ért súlyos munkabaleset kivizsgálását személyesen irányítja,
- s) elrendeli, szervezi és felügyeli a vészhelyzeti, mentési tervekkel kapcsolatos felkészültséget, gyakoroltatást, oktatást,
- t) gondoskodik az Egyetem egészére kiterjedő Munkavédelmi szabályzat elkészítéséről és évenkénti felülvizsgálatáról,
- u) gondoskodik az érdekképviseltek, közalkalmazottak, hallgatók munkavédelmi jellegű észrevételei alapján azok illetékes fórumokon történő egyeztetéséről, a szükséges intézkedések megtételéről
- v) az elkészített kockázatértékelések alapján a szükséges hatékony megelőző intézkedéseket meghozza,
- w) döntésre, jóváhagyásra előkészíti a veszélyazonosítási, kockázatértékelési folyamat eredményeként megfogalmazott, a kockázatok kézben tartásához szükséges intézkedésekről, programokról szóló előterjesztést.

- x) felelős a munkahelyi létszám alapján meghatározott elsősegélynyújtó hely kijelöléséért, az elsősegély felszerelés biztosításáért, szükség szerinti pótlásáért, valamint képesítéssel rendelkező elsősegélynyújtó személy kijelöléséért.

4. Munkavédelmi szolgáltató

- a) az egészségvédelmi és biztonsági feladatteljesítés szakmai irányítása, szervezi, koordinálja és ellenőrizni a munkáltatóra vonatkozó munkavédelmi feladatok ellátását, javaslatot tesz a munkavédelmi szervezet szakmai teljesítményének értékelésére,
- b) az elérendő munkavédelmi célokat szakmai stratégiában rögzíti, megvitatásra és jóváhagyásra továbbítja, évenkénti felülvizsgálja elért eredményeket, módosítja az esetleges új igények figyelembe vételével,
- c) a szakmai stratégiában kitűzött célok elérésére munkatervet készít, és azt jóváhagyatja,
- d) a munkatervekben rögzített feladatok teljesítéséről beszámolót készít,
- e) kidolgozza a munkavédelmi mutatókat, amennyiben mérhetőek, és amelyek alapján a megelőző intézkedések meghozhatóak a folyamatos fejlesztés érdekében,
- f) vezeti az összesített munkabaleseti nyilvántartást. A foglalkozás egészségügy szolgáltató orvosával egyeztetve kivizsgálja a munkabalesetet, részt vesz a foglalkozási megbetegedés gyanúja, valamint a fokozott expozíciós esetek vizsgálatában. Ellenőrzi a súlyos események jelentési kötelezettségének teljesítését. Abban az esetben, ha a vizsgálat során megállapította, hogy a baleset nem munkabaleseti jellegű, határozat-tervezetet terjeszt elő az Egyetem vezetése számára. A munkabalesetet kivizsgálja, felveszi a munkabaleseti jegyzőkönyvet.,
- g) a munkabaleseti jegyzőkönyvet a szükséges mellékletekkel megküldi a hatóságoknak és a balesetet szenvedettnek, vagy hozzátartozójának,
- h) a veszélyes vegyi anyag/keverék felhasználása során érintett munkavállalók expozíciójának tényéről, mérés esetén a mérési adatokról, központi nyilvántartást vezet. A munkáltatói jogkört gyakorló vezető együttműködésével gondoskodik a hatóság tájékoztatásáról a rákkeltő anyaggal végzett tevékenységről, ideértve a rákkeltő anyag megválasztását is.,
- i) a 3. vagy 4. csoportba tartozó biológiai tényezők kockázatának kitett munkavállalókról központi jegyzéket vezet, feltüntetve a végzett munka jellegét, a biológiai tényezőt, továbbá az expozícióval, balesetekkel és zavarokkal kapcsolatos adatokat. Gondoskodik a jelentési kötelezettség teljesítéséről. Ha kockázatbecslés során kiderül, hogy adott kóroki tényezővel kapcsolatban hatékony védőoltás létezik, írásban meghatározza azon munkavállalók körét, akiknek a védőoltása indokolt és a foglalkoztatás feltételeként a munkavállaló számára térítésmentesen fel kell ajánlani.,
- (j) a munkaeszközökkel kapcsolatos feladatok
 - a veszélyes berendezések, technológiák, közöttük a próba és kísérleti üzem, munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatának elvégzése, az üzembe

helyezés kezdeményezése. Az üzembe helyezett veszélyes berendezések és technológiák nyilvántartása,

- a veszélyes berendezések, technológiák időszakos biztonsági felülvizsgálatának elvégzése, indokolt esetben a vizsgálat megrendelésének előkészítése. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatok nyilvántartása,
 - a rendeltetésszerű alkalmazás vagy körülmények során bekövetkezett balesetek vagy veszélyhelyzetek esetén, a munkaeszköz soron kívüli vizsgálata,
 - a nem veszélyes berendezések, a hegesztő berendezések, a villamos berendezések, a FAM eszközök, védőeszközök felülvizsgálati rendjét, ellenőrzi a lebonyolítását, nyilvántartást vezet az elvégzett vizsgálatokról,
 - az emelőgépekről nyilvántartást vezet, az előírt szakmai képesítésű szakember közreműködésével elvégzi az emelőgép üzembe helyezését, időszakos felülvizsgálatát és időszakos ellenőrzését,
 - a munkáltató jogkört gyakorló vezető közreműködésével nyilvántartást vezet a nyomástartó berendezések, veszélyes folyadékok vagy olvadékok tárolótartályainak üzembe helyezéséről és időszakos ellenőrző vizsgálatáról, kezdeményezi a vizsgálatok elvégzését,
 - a rendszeres időszakos felülvizsgálatra kötelezett orvostechnikai berendezésekről nyilvántartást vezet, kezdeményezi a vizsgálatok elvégzését,
 - a mesterséges optikai sugárzókat nyilvántartja, kockázatértékelést végez a sugárzást kibocsátó berendezések száma és a munkavállalók expozíciójának időtartama, valamint a munkavégzés egyéb körülményei alapján,
 - gondoskodik a munkahelyen létező elektromágneses terek kockázatértékelése megtörténjen (munkaegészségügyi szaktevékenység), a jogszabályban foglalt kötelezettség végrehajtásában részt vesz,
 - a szellőztetés céljára szolgáló túlnyomásos, kiegyenlített, depressziós szellőztetést biztosító műszaki rendszereket nyilvántartja, kezdeményezi a biztonsági felülvizsgálat elvégzését,
 - megszervezi az egészségügyi szolgáltatás keretében használt, éles vagy hegyes munkaeszközök gyűjtésének módját.
- (k) részt vesz a karbantartási terv elkészítésében, gondoskodik a karbantartási folyamat „strukturált megközelítésben” való szemlélet megvalósításáról.
- (l) megszervezi és közreműködik a kockázatértékelés elvégzésében, abban az esetben, ha az általános kockázatértékelés munkahigiénés kockázatot tár fel, kezdeményezi a higiénés vizsgálatok elvégzését. Felméri a munkahigiénés kockázatok (zaj, rezgés, por, rost azbeszt, gázok, rákkeltők, biológiai tényezők) a külön jogszabályokban megadottak szerint. Meghatározza a megelőző intézkedéseket, gondoskodik a kockázatértékelés kommunikációjáról.
- Megszervezi és közreműködik a kockázatértékelés jogszabályokban meghatározott rendszeres időközönként történő elvégzésében, és
- az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának megváltozásakor,
 - minden olyan, az eredeti tevékenységgel összefüggő változtatáskor, amelynek eredményeképpen a munkavállalók egészségét, biztonságát meghatározó

munkakörülményi tényezők megváltozhattak - ideértve a munkaklíma-, zaj-, rezgésterhelést, légállapotokat (gázállapot, por, rost légszennyezők minőségi, illetve mennyiségi változása),

- az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett munkabaleset, fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés előfordulását, továbbá
 - ha a kockázatértékelés a külön jogszabályban meghatározott szempontokra nem terjedt ki.
- (i) a foglalkozás-egészségügyiszolgáltató közreműködésével kidolgozza munkaalkalmasság orvosi rendjét, ellenőrzi a vizsgálatok lebonyolítását és nyilvántartását.
- (m) meghatározza és írásban rögzíti azokat az előforduló munkafolyamatokat, technológiákat - ideértve a munkaeszközöket és anyagokat, valamint a kockázatot is -, amelyek védőeszköz használatát indokolják, valamint a juttatott védőeszköz típusát és a védőeszköz használatával járó egyéb előírásokat, továbbá a védőeszköz használatának feltételeit, beleértve a használat időtartamát is. A munkáltatói jogkört gyakorló vezető közreműködésével megszervezi a védőeszköz kiadását és nyilvántartását.
- (n) a munkahelyi kémiai biztonság körében a biztonsági adatlappal azonosítható anyagfajtákról, továbbá ezek hatásának kitett munkavállalók expozíciójának tényéről, mérés esetén a mérési adatokról, nyilvántartást vezet. Gondoskodik a munkavédelmi hatóság számára az előírt jelentések megküldéséről.
- (o) kidolgozza a munkavédelmi oktatások tematikáját (előzetes; időszakos; valamint a külön jogszabályokban meghatározott esetekben). Megtartja és iratot vesz fel az előzetes munkavédelmi oktatásokról. Megszervezi az időszakos oktatások lebonyolítását, ellenőrzi a végrehajtást és nyilvántartást.
- (p) rendszeres ellenőrzéseket végez az egészséges és biztonságos munkakörülmények megtartására.
- (q) jogszabály által előírt egyéb munkavédelmi feladatokat elvégzi.

5. A foglalkozás-egészségügyi szolgáltató

- a) A külön jogszabályban meghatározottak szerint:
- ellátja munkaköri alkalmassági vizsgálatokat, és kezdeményezi az ehhez szükséges szakorvosi vizsgálatokat,
 - részt vesz a foglalkozási megbetegedések, fokozott expozíciós esetek bejelentésében, kivizsgálásában,
 - végzi az egyéni védőeszközökkel kapcsolatos tanácsadást,
 - ellátja a munkahelyek kémiai biztonságát érintő feladatokat,
 - végzi a munkakörhöz kötött védőoltásokkal kapcsolatos feladatokat,
 - közreműködik a az 1. és 2. alkalmassági csoportba tartozó közúti járművezetők egészségi alkalmassági vizsgálatában,
- a) vizsgálja a munkakörülmények és a munkavégzés egészségkárosító hatásait a szerződésben meghatározott gyakorisággal, vagy változás bekövetkezésekor soron kívül, és ennek megtörténtét írásban dokumentálja,

- b) gondoskodik a munkavállalók munkakörülményeivel kapcsolatos, egészséget, biztonságot érintő kérdésekkel összefüggő felvilágosításáról;
- c) végzi a krónikus megbetegedésben szenvedő munkavállalók megelőző gondozását;
 - A szolgálat közreműködik a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Mvt.) 58. §-ában felsorolt munkáltatói feladatok ellátásában:
 - = a veszélyes létesítmény, munkahely, munkaeszköz, technológia üzembe helyezés előtti munkaegészségügyi szempontú előzetes vizsgálatában,
 - = az egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia soron kívüli – a veszélyeztetés jellegétől függő – munkaegészségügyi ellenőrzésében, ha az a rendeltetésszerű alkalmazás során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset, foglalkozási betegség, fokozott expozíció következett be,
 - = részt vesz a munkavállalók egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok minőségi és mennyiségi kockázatértékelésében (beleértve a munkahelyek kémiai biztonságát érintő feladatokat is),
 - = az egységes és átfogó megelőzési stratégia kialakításában, munkaegészségügyi tartalmának kidolgozásában,
 - = részt vesz az egyéni védőeszköz juttatás belső rendjének meghatározásában,
 - = a munkafolyamat, a technológia, az anyag megválasztásához a veszélyeztetés elkerülése érdekében tanácsot ad,
 - = közreműködik a veszélyek megelőzésében,
 - = közreműködik a veszélyforrások elleni hatásos egyéni védelem kialakításában,
 - = közreműködik a munkahelyi elsősegélynyújtás feltételeinek biztosításában.

6. A munkavédelmi képviselő (bizottság)

- a) jogosult meggyőződni a munkahelyeken az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek érvényesüléséről, így különösen:
 - a munkahelyek, a munkaeszközök és egyéni védőeszközök biztonságos állapotáról,
 - az egészség megóvására, illetőleg a munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések megelőzésére tett intézkedések végrehajtásáról,
 - a közalkalmazottaknak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre történő felkészítéséről és felkészültségéről.
- b) a munkavédelmi képviselő a jogának gyakorlása keretében
 - működési területén a munkahelyekre munkaidőben beléphet, tájékozódhat az ott dolgozó közalkalmazottaktól,
 - részt vehet a munkáltató azon döntései előkészítésében, amelyek hatással lehetnek a közalkalmazottak egészségére és biztonságára, ideértve a

szakemberek előírt foglalkoztatására, a munkavédelmi oktatás megtervezésére és megszervezésére, az új munkahelyek létesítésére vonatkozó döntéseket is,

- tájékoztatást kérhet a munkáltatótól minden kérdésben, amely érinti az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzést,
 - véleményt nyilváníthat, kezdeményezheti a munkáltatónál a szükséges intézkedés megtételét,
 - részt vehet a munkabalesetek kivizsgálásában, az arra jogosult kezdeményezésére közreműködhet a foglalkozási megbetegedés körülményeinek feltárásában,
 - indokolt esetben – a munkáltató előzetes tájékoztatása mellett – a hatáskörrel rendelkező munkavédelmi hatósághoz fordulhat,
 - a hatósági ellenőrzés során az ellenőrzést végző személlyel közölheti észrevételeit.
- c) jogosult az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő kérdésekben a munkáltatóval történő előzetes megállapodás alapján szakértőt igénybe venni, továbbá ilyen kérdésekben megbeszélést folytatni a munkavédelmi hatósággal,
- d) munkavédelmi, munkabiztonsági kérdésekben véleményt nyilváníthat, kezdeményezheti a munkáltatónál a szükséges munkavédelmi intézkedések megtételét. Kezdeményezésére a munkáltatónak intézkednie vagy 8 napon belül válaszolnia kell.
- Amennyiben a kezdeményezéssel a munkáltató nem ért egyet, álláspontjának indokait – kivéve az azonnali intézkedést követő esetben – írásban köteles közölni.
- e) javaslatot tehet a munkáltató részére munkahelyi munkavédelmi program elkészítésére.

7. Az Emberi Erőforrások Igazgatósága vezetője által kijelölt alkalmazott

- a) az újonnan belépett munkavállalók munkaköri alkalmasságának elbírálására kiállítja a jogszabályban meghatározott nyomtatványt és a foglalkozás-egészségügyi orvoshoz irányítja a munkavállalót,
- b) a PhD hallgatók, rezidensek időszakos, indokolt esetben soron kívüli és záró vizsgálatáról a fenti módon gondoskodik.

8. Az Informatikai Igazgatóság

- a) az Egyetemen ellátja az általa beszerzett informatikai eszköz és berendezés üzembe helyezését, továbbá az általa ellátott egységeknél a nem általa beszerzett informatikai eszköz és berendezése üzembe helyezésénél is támogatást nyújt,
- b) ellátja az Egyetem, valamint az Egyetem alkalmazottai használatában lévő informatikai eszköz és berendezés időszakos felülvizsgálatát az általa ellátott egységeknél,
- c) szükség szerint vagy felkérésre ellátja az informatikai eszközök megfelelő használatával kapcsolatos informatikai oktatási feladatokat az általa ellátott egységeknél.

Kari, illetve az SZMR-ben, valamint az SZMR 1. mellékletében meghatározott további önálló szervezeti egységek

A munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető az itt meghatározott szervezeti egységek, valamint a kari működést támogató szervezeti egységek – így különösen a dékáni és a kari gazdasági hivatal alkalmazottai – közreműködésével látja el a feladatát az adott kar vagy más szervezeti egység jellegét is figyelembe véve az általa írásban kijelölt és a munkavédelmi feladatokat közvetlenül megvalósító személy útján.

1. A munkáltatói jogkörrel rendelkező (szervezeti egység) vezető

- a) kötelessége az Emberi Erőforrások Igazgatósága közreműködésével a belépő új közalkalmazottat tájékoztatni azokról a veszélyekről, káros hatásokról, melyek a közalkalmazottat munkavégzése során érhetik, gondoskodik az egészséget nem veszélyeztető, biztonságos munkavégzéshez szükséges utasítások kiadásáról,
- b) biztosítja az Emberi Erőforrások Igazgatósága közreműködésével a közalkalmazottak gyakorlati munkavédelmi oktatásának feltételeit,
- c) az időszakos munkaköri alkalmasság vizsgálatára kötelezett munkavállalókat, az orvosi alkalmasság rendjében meghatározott időközönként – a jogszabályban meghatározott nyomtatvány kíséretében – az Emberi Erőforrások Igazgatósága közreműködésével orvosi vizsgálatra küldi, a munkavédelmi szolgáltatóval egyeztetve vezeti az időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra kötelezettek nyilvántartását,
- d) felelős a kari gazdasági hivatal és az Informatikai Igazgatóság közreműködésével az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételeinek biztosításáért, a munkavédelmi rendelkezések, technológiai utasítások betartásáért, valamint azért, hogy csak olyan eszközök kerüljenek üzembe helyezésre, amelyek a munkavédelmi megfelelőséget igazoló tanúsítással rendelkeznek. Kialakítja mindezek betartásának ellenőrzési rendszerét, biztosítja a rendszeres ellenőrzés feltételeit, az ellenőrzési tapasztalatokat a munkavédelmi szolgáltatóval megosztja, és egyeztetésük alapján a szükséges intézkedéseket elrendeli,
- e) az egyetemi munkavédelmi célokat az általa irányított területekre meghatározza, a célok eléréséhez szükséges feltételrendszert megteremti, a szükséges erőforrásokat biztosítja,
- f) évente legalább egy munkavédelmi tárgyú értekezletet tart, ahol az elmúlt időszak áttekintését, helyzetértékelésének elvégzését követően, a munkavédelmi szolgáltató egyetértésével előírja az önálló szervezeti egység vezetői feladatait,
- h) a beosztott közalkalmazottját ért súlyos munkabaleset kivizsgálásában részt vesz,
- i) a vészhelyzeti, mentési tervekkel kapcsolatos felkészültséget, gyakoroltatást, oktatást a hozzátartozó területen előírja, és végrehajtatja,
- j) az előforduló munkavédelmi eseményeket az Emberi Erőforrások Igazgatósága közreműködésével nyilvántartja, a munkavédelmi szolgáltató kivizsgálását kezdeményezi, a szükséges intézkedéseket a munkavédelmi szolgáltató egyetértésével meghozza,
- k) munkabalesetek és foglalkozási megbetegedések esetén – a munkavédelmi szolgáltató egyidejű tájékoztatása és bevonása mellett – megteszi a

- jogszabályokban meghatározott intézkedéseket az Emberi Erőforrások Igazgatósága közreműködésével,
- l) felelős az ellenőrzések során feltárt hiányosságok haladéktalan megszüntetéséért a döntési kompetenciájába tartozó esetekben, s amely esetek ezen kívül esnek, azokról jelentést küld a kancellár részére,
 - m) az műszaki főigazgató által jóváhagyott kockázatértékelési ütemtervben foglaltak szerint köteles részt venni a közalkalmazottak egészségét és biztonságát veszélyeztető kockázatok minőségi és mennyiségi értékelési folyamatában, az alkalmazott munkaeszközökkel, veszélyes anyagokkal, a közalkalmazottakat érő terhelésekkel és a munkahelyek kialakításával kapcsolatosan, a szükséges hatások megelőző intézkedések meghozatala érdekében,
 - n) kezdeményezi a munkaeszközök munkavédelmi üzembe helyezését, amelyet informatikai munkaeszközök esetén a 8. pontban foglaltakra figyelemmel az Informatikai Igazgatóság lát el,
 - o) felelős a kari gazdasági hivatal közreműködésével a munkaeszközök – informatikai munkaeszköz esetén a 8. pontban foglaltakra figyelemmel az Informatikai Igazgatóság bevonásával – megfelelő állapotának rendszeres ellenőrzéséért, az üzemeltetési dokumentációk előírásai alapján azok karbantartásáért, javításáért, az villamos berendezések érintésvédelmi és tűzvédelmi felülvizsgálatainak ütemezéséért, annak végrehajtásáért,
 - p) felügyeli a kari gazdasági hivatal közreműködésével a területére vonatkozóan az időszakos biztonsági felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközök és technológiák jegyzékét, a mindenkori megfelelés érdekében szükséges intézkedéseket a felülvizsgálatok elvégzéséről időben meghozza, s ezt az igényt jelzi a munkavédelmi szolgálatónak,
 - r) közvetlen baleseti veszély esetén köteles a munkavégzést, illetve a munkaeszközök üzemeltetését, használatát azonnal megtiltani,
 - s) a munkavédelmi tárgyú hatósági ellenőrzésekről haladéktalanul értesíti a munkavédelmi szolgálatot és a kancellárt,
 - t) egy személyi felelőssége fenntartása mellett, munkavédelmi feladatok közvetlen megvalósítására felelőst jelöl ki, és írásos formában megbízza. A megbízott személyekről írásban tájékoztatja a munkavédelmi szolgálatot és a műszaki főigazgatót.
 - u) a munkavédelmi előírások vétkes megszegőivel szemben felelősségre vonást alkalmaz
 - v) engedélyezi a rendészeti és vagyonvédelmi felelősségre vonatkozó szabályok figyelembe vételével a bérlet és szíveségi használatra átadott eszközök használatát.

2. A munkavédelmi megbízott

A munkavédelmi megbízott a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető által megbízott, a helyi munkavédelmi feladatok ellátásában, koordinálásában részt vevő közalkalmazott.

- a) a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető írásbeli megbízása alapján az Egyetem munkavédelmi szolgáltatójának szakmai felügyeletével, önállóan látja el feladatait,
- b) a munkavédelmi szolgáltató szakmai iránymutatásai alapján támogatja a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetőt a munkavédelmi feladatok ellátásában,
- d) nyomon követi a kockázatértékelés alapján elkészített intézkedési terv végrehajtását, jelzi a „nemteljesüléseket”, határidőcsúszásokat az önálló szervezeti egység vezetőjének, valamint a munkavédelmi szolgáltatónak,
- f) biztosítja és felügyeli, hogy az események bejelentései és dokumentálásai mindenkor megtörténjenek,
- g) szervezi és irányítja az adott területre vonatkozó, a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetője munkavédelmi vezetővel közösen meghatározott munkavédelmi feladatok megvalósulását,
- h) a feltárt, illetve tudomására jutott munkavédelmi hiányosságokat jegyzőkönyvben rögzíti, megszüntetésére az őt megbízó vezetőnek – szükség esetén a munkavédelmi szolgáltató bevonásával – javaslatot fogalmaz meg,
- i) a munkavédelmi szolgáltató által elkészített tematika alapján, szükség esetén munkavédelmi oktatást tart, illetve ellenőrzi a munkavédelmi oktatások megtörténtét, dokumentálását,
- j) ellenőrzi a hallgatók gyakorlati foglalkozását megelőző munkavédelmi oktatás megtartását,
- k) ütemtervszerűen, illetve alkalmasszerűen – a munkavédelmi szolgáltatóval egyeztetett módon és időszakonként – ellenőrzi a munkavégzéshez szükséges egyéni védőeszközök biztosítását, azok rendeltetésszerű használatát, a felmerülő hiányosságokról jegyzőkönyvet vesz fel, amelyet az illetékes vezető és a munkavédelmi szolgáltató számára megküld, ellenőrzi a jegyzőkönyvbe rögzített hiányosság megszüntetését,
- l) vezeti az időszakos munkaköri alkalmassági orvosi vizsgálatra kötelezettek nyilvántartását, felhívja a figyelmet az esedékes orvosi vizsgálatra, ellenőrzi azok elvégzését, ennek a közalkalmazottnak felróható okból történő meghiúsulása esetén, illetve a vizsgálat megállapításainak megfelelően javaslatot tesz a munkáltatói jogok gyakorlója felé a szükséges munkáltatói intézkedések megtételére,
- m) részt vesz minden olyan megbeszélésen, amely a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető által irányított szervezeti egységek munkavédelmi tevékenységével kapcsolatos, vagy azok munkavédelmi feladatait érinti,
- n) a feladatkörébe tartozó, de hatáskörét meghaladó kérdések eldöntéséhez javaslatot készít a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetőnek és/vagy a munkavédelmi szolgáltatónak,
- o) munkabaleset esetén megteszi a szükséges intézkedéseket az alábbiak szerint:
 - orvosi ellátásról gondoskodik,
 - a balesetet az önálló szervezeti egység vezetőjének, valamint a munkavédelmi szolgáltatónak telefonon haladéktalanul bejelenti, a helyszínen felvett baleseti nyilvántartó másolatát 24 órán belül eljuttatja,
 - részt vesz a baleset kivizsgálásában,

- ellenőrzi a balesetek kivizsgálása alapján, helyi szinten meghozott intézkedések végrehajtását, azok megfelelőségét.

3. A kapcsolattartás az Egyetem és a munkavédelmi megbízott, valamint a munkavédelmi és a foglalkoztatás-egészségügyi szolgáltató között

A Karok esetében a gazdasági hivatalok vezetője, egyéb esetekben – ideértve a Kancellária szervezetét is – a munkáltatói jogkörrel rendelkező vezető által kijelölt személy, a Műszaki Főigazgatóság esetében az erre kijelölt alkalmazott látja el a kapcsolattartási és szükséges tájékoztatási feladatokat a munkavédelmi megbízott, valamint a munkavédelmi és a foglalkoztatás-egészségügyi szolgáltató felé.

Munkavédelmi feladatok ellátásában részt vevő további személyek, testületek

1. A sugárvédelmi szolgálat

A sugárvédelmi szolgálat az Egyetem Természettudományi Karának (a továbbiakban: TTK) intézeteiben folyó sugárveszélyes tevékenység sugárvédelmi szabályozását és a sugárvédelmi szabályok betartásának ellenőrzését látja el, e feladattal a TTK dékánja bízta meg. A sugárvédelmi szolgálatot a sugárvédelmi megbízottak feladatainak összehangolására létesült. A sugárvédelmi szervezet vezetője a sugárvédelmi megbízott:

- a) köteles ismerni a TTK területén lévő valamennyi izotópos berendezést, illetve sugárveszélyes anyagokat alkalmazó munka jellegét, és ellenőrizni az ott dolgozók munkamódszerét,
- b) nyilvántartást vezet a sugárforrásokról, a sugárforrást kiszolgáló munkakörökről, a sugárforrásokkal kapcsolatos tevékenységekről,
- c) ellenőrzi az egyes munkafolyamatokkal kapcsolatos sugárvédelmi előírások kidolgozását és azoknak való mindenkorai megfelelőséget, a kidolgozáshoz szakmai segítséget nyújt,
- d) a sugárveszélyes területeken munkába lépőket, és a folyamatosan dolgozókat évente egyetemi szintű sugárvédelmi oktatásban részesíti, és azt dokumentálja,
- e) a sugárveszélyes munkaterületeket előkészíteti a munkavédelmi szemlékre, megszervezi ezen egységek rendkívüli szemléit és céllenőrzésit,
- f) köteles ellenőrizni az egyetem sugárveszélyes munkahelyein:
 - fa) a pontos és folyamatos nyilvántartás vezetését a sugárzó anyagokról, az ott dolgozókról és az őket terhelő dózisoról,
 - fb) a közalkalmazottak és hallgatók részére – sugárvédelmi szempontból indokolt esetben – biztosított film doziméter, sugárvédelmi egyéni védőeszközök rendeltetésszerű használatát,
 - fc) a sugárvédelmi célokat szolgáló mérőeszközök, műszerek karbantartását, és hitelesítését,
 - fd) a közalkalmazottak időszakos orvosi vizsgálatokon való megjelenését,
 - fe) a beérkezett izotópokról és azok felhasználásáról, valamint a tárolt izotóphulladékról helyben vezetett nyilvántartást,
 - ff) a radioaktív hulladék előírás szerinti kezelését, elszállíttatását,
 - fg) hatósági ellenőrzések során feltárt hiányosságok pótlását,

- g) az ellenőrzései során észlelt sugárvédelmi vonatkozású rendellenességekről írásban tesz jelentést az érintett terület vezetőjének és a munkavédelmi szolgálatotnak,
- h) ha a munkavégzés nem felel meg a sugárvédelmi előírásoknak, az ott folyó tevékenység azonnali leállítását kezdeményezheti.

Azoknál a szervezeti egységeknél, ahol sugárzó anyagokkal történő oktatási-kutatási tevékenység folyik, illetve azzal munkát végeznek, az előírt szintű végzettséggel rendelkező sugárvédelmi felelőst kell kinevezni. A felelős megbízásáról a szervezet felett munkáltatói jogkört gyakorló vezető köteles gondoskodni. A sugárvédelmi felelős feladatait a szervezeti egységre vonatkozó specifikus munkahelyi sugárvédelmi szabályzat rögzíti.

2. A veszélyes anyagok és keverékek felelőse (méregfelelős)

Minden olyan szervezeti egység munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetője köteles veszélyes anyagok és keverékek felelősének megbízásáról intézkedni, ahol veszélyes vegyi anyagokat tárolnak, illetve használnak.

A veszélyes anyagok és keverékek felelőse (méregfelelős)

- a) gondoskodik a mérgező veszélyes anyagok és keverékek előírás szerinti tárolásáról és kiadásáról, az anyagok kiadásáról pontos nyilvántartást vezet,
- b) aláírja az anyagok bevételezési bizonylatait, a mérgező veszélyes anyagok és keverékek naplóját naprakészen vezeti,
- c) rendszeresen ellenőrzi a veszélyes anyagok és készítmények tárolási körülményeit, felügyeli a tároló helyeken, raktárakban elhelyezett anyagok előírás szerinti tárolását,
- d) biztosítja a mérgező veszélyes anyagok és keverékek tároló szekrényeinek, tároló helyiségeinek zárva tartását,
- e) gondoskodik a hulladéknak minősülő mérgező veszélyes anyagok és keverékek leadásáról, megsemmisítési és leadási kérdésekben együttműködik a munkavédelmi szolgálatotával és a megsemmisítést bonyolító ügyintézővel,
- f) rendszeresen ellenőrzi az egészségromlások, megbetegedések, mérgezések megelőzését, kiküszöbölését szolgáló védőberendezések (fülkék, elszívók stb.) és egyéni védőfelszerelések állapotát és rendeltetésszerű használatát.

A MUNKÁLTATÓ, A KÖZALKALMAZOTTAK ÉS A HALLGATÓK JOGAI ÉS KÖTELEZETTSÉGEI

A munkáltató

1. kötelezettsége, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása, amelynek kivitelezésére létrehozta munkavédelmi szervezetét.
2. jogosult mindenkitől megkövetelni az előírások teljes körű, a munkavédelmi, tűzvédelmi, katasztrófavédelmi, dohányzási, alkohol-, és drog fogyasztási tilalmi

intézkedések betartását, annak ellenőrzését, ellenőriztetését, továbbá a szabályok megsértése esetén a vonatkozó jogszabályok, illetve az egyetemi szervezetszabályozó eszközök rendelkezései szerint jogszerűen eljárni.

A munkavállaló

1. kötelessége, csak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre alkalmas, kipihent állapotban jelenhet meg a munkahelyén, a munka végzésére vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. Az egészségi állapotában bekövetkezett változásokról – betegségek, gyógyszerek szedése, stb. – haladéktalanul köteles tájékoztatni a foglalkozás-egészségügyi orvosát.

A közalkalmazott köteles együttműködni munkatársaival, a közvetlen- és magasabb szintű vezetőivel, a munkavédelmi és munkaegészségügyi szaktevékenységet végzőkkel. Köteles munkáját úgy végezni, hogy ez saját és más egészségét és testi épségét ne veszélyeztesse. A részletesen szabályozott magatartási szabályokat megtartani.

2. jogosult megkövetelni a munkáltatójától
 - a) a biztonságos, egészséget nem veszélyeztető munkavégzés személyi, tárgyi feltételeinek biztosítását,
 - b) a biztonságos munkavégzéshez szükséges ismeretek rendelkezésre bocsátását, a betanuláshoz való lehetőség biztosítását,
 - c) az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés feltételeit, a veszélyes tevékenységhez a munkavédelemre vonatkozó szabályokban előírt védőintézkedések megvalósítását,
 - d) a munkavégzéshez munkavédelmi szempontból szükséges felszerelések, munka- és védőeszközök, az előírt védőital, valamint tisztálkodó szerek és tisztálkodási lehetőség biztosítását,

A munkavállalót nem érheti hátrány az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek megvalósítása érdekében történő fellépéséért, illetve a munkáltató vélt mulasztása miatt jóhiszeműen tett bejelentéséért.

A munkavállaló jogosult megtagadni a munkavégzést, ha azzal életét, egészségét vagy testi épségét közvetlenül és súlyosan veszélyeztetné. Ha a munkáltató utasításának teljesítésével másokat veszélyeztetne közvetlenül és súlyosan, a teljesítését meg kell tagadnia. Veszélyeztetésnek minősül különösen a szükséges biztonsági berendezések, az egyéni védőeszközök működő képtelensége, illetve hiánya.

A hallgató

- a hallgató számára az Egyetem biztosítja a szak (ideértve a felsőoktatási szakképzést is) elvégzésének személyi és tárgyi feltételeit, valamint a tanulmányok folytatásához szükséges információkat

- a hallgató fegyelmi felelősséggel tartozik az Egyetemen belüli olyan magatartásért, amellyel az Egyetem, illetve az általa működtetett létesítmények (kollégiumok, gyakorlóiskolák, sportpályák stb.) rendje ellen vét, vagy amely cselekedet jogszabályt, egyetemi szabályzatot, házirendet sért,
- a tárgyi eszközök használata során, ha a hallgató a tanulmányi kötelezettségeinek teljesítésével összefüggésben a felsőoktatási intézménynek, illetve a gyakorlati képzés szervezőjének jogellenesen kárt okoz – a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény kártérítési felelősségre vonatkozó rendelkezései szerint kell helytállnia.

A KÖZALKALMAZOTTAK MUNKAVÉDELMI ÉRDEKKÉPVISELETE

A közalkalmazottak az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéssel összefüggő jogaik és érdekeik képviseletére jogosultak maguk közül – a következők szerint – képviselőt vagy képviselőket (a továbbiakban: munkavédelmi képviselő) választani.

- a) Az Egyetem vezetése biztosítja, hogy minden karon, illetve a nagyobb (20-főt meghaladó létszámú) szervezeti egységben a közalkalmazottak munkavédelmi képviselőt választhassanak maguk közül. A választás megtartásának lebonyolítása, a feltételek biztosítása a munkáltató kötelezettsége.
- b) Munkavédelmi képviselővé az a cselekvőképes közalkalmazott választható, aki legalább 6 hónapja a munkáltatóval szervezett munkavégzésre irányuló jogviszonyban áll.
- c) A munkavédelmi képviselőt egyenlő, titkos és közvetlen szavazással öt évre választják. A megválasztott munkavédelmi képviselők személyéről a közalkalmazottakat tájékoztatni kell. A munkavédelmi képviselők megválasztásának, megbízatása megszűnésének, visszahívásának rendjére, működési területére a Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény az üzemi tanács tagjaira, illetve az üzemi megbízottra vonatkozó rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni, ideértve a központi munkavédelmi bizottság megalakításának lehetőségét is.

Az Egyetemen a megválasztott munkavédelmi képviselők (amennyiben a létszámuk eléri a hármat) munkavédelmi bizottságot hoznak létre, amely a munkavédelmi képviselőt megillető jogokat – ha azok a közalkalmazottak összességét érintik – a bizottság gyakorolja.

A munkavédelmi bizottság tárgyalásán – a bizottság kezdeményezésére – a munkáltató vagy hatáskörrel rendelkező megbízottja köteles részt venni.

Az Egyetem székhelyén és telephelyein foglalkoztatott közalkalmazottak létszáma alapján, egyetemi szinten Paritásos Munkavédelmi Testületet (a továbbiakban: Testület) hoz létre, amelyben egyenlő számban vesznek részt a munkavédelmi képviselők és a munkáltató döntési jogosítványokkal rendelkező vezetői.

- A Testületnek a közalkalmazotti és munkáltatói oldalán azonos számú rendes, valamint póttagjai vannak. A póttag meghatalmazás alapján helyettesíti a rendes tagot, illetve a rendes tag megbízatásának valamilyen ok miatti megszűnése esetén helyére lép.
- A Testületbe a közalkalmazottak képviselőit (rendes és póttagot) a megválasztott munkavédelmi képviselők maguk közül titkos szavazás útján jelölik. A munkáltató

kezdeményezi a Testület létrehozását, biztosítja a szavazás lebonyolításának feltételeit.

- A Testület rendes és póttagjainak megbízatása öt évre szól.
- A Testület működését saját ügyendjében szabályozza.
- A Testület elnöki tisztét a közalkalmazottak, illetve a munkáltatók képviselői felváltva gyakorolják. A Testület rendes és póttagjainak számában, a tagok megbízatásának megszűnése, valamint a visszahívás feltételeiben, elnöklési és működési rendjében, ügyrendjében, egyéb, a Testület tevékenységével összefüggő eljárási kérdésekben a közalkalmazottak képviselői és a munkáltató állapodnak meg. A Testület működésének feltételeit a munkáltató biztosítja.
- A Testület az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó érdekegyeztető tevékenysége keretében:
 - a) rendszeresen, de évente legalább egy alkalommal értékeli a munkahelyi munkavédelmi helyzet és tevékenység alakulását, és az ezzel összefüggő lehetséges intézkedéseket,
 - b) megvitatja a munkahelyi munkavédelmi programot, figyelemmel kíséri annak megvalósítását,
 - c) állást foglal a munkavédelmet érintő belső szabályok tervezetéről.
- A Testület működése nem érinti a munkavédelmi képviselő, a munkahelyi munkavédelmi bizottság jogállását, valamint a munkáltatónak a munkavédelmi követelmények megvalósításáért e törvényben meghatározott felelősségét.
- A munkavédelmi képviselőt (bizottságot) jogai gyakorlása miatt hátrány nem érheti.

MUNKAVÉDELMI OSZTÁLYBA SOROLÁS

Az Egyetem munkabiztonsági szempontú osztályba sorolása

Az Mvt. egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet (a továbbiakban: 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet) 2. számú melléklete alapján a felsőfokú oktatás (TEAOR 85.42) a **II. veszélyességi osztályba** tartozik. A veszélyességi osztályon belül a foglalkoztatott munkavállalók állományi létszámára tekintettel **az Egyetem munkavédelmi szempontú csoportszáma a II/e).**

Az egyetemi tevékenységek foglalkozás-egészségügyi osztályba sorolása

A foglalkozás-egészségügyi szolgálatról szóló 89/1995. (VII. 14.) Korm. rendelet 4. számú melléklete alapján az Egyetemen

- a) „A” foglalkozás-egészségi osztályba tartoznak:
 - aa) a rákkeltő anyagokkal,
 - ab) sugárzó anyagokkal,
 - ac) ismeretlen (mérgező hatásuk szempontjából kivizsgálatlan) anyagokkal dolgozók,
 - ad) állatkísérletes munkakörökben foglalkoztatottak.

b) **„B”** foglalkozás-egészségi osztályba tartozik:

ba) kertész.

c) **„C”** foglalkozás-egészségi osztályba tartoznak:

ca) a műhelyekben, laboratóriumokban fizikai munkakörben foglalkoztatottak (az „A” foglalkozás-egészségi osztályba nem tartozók),

cb) a kutatói, a számítástechnikai tevékenységgel kapcsolatos fizikai munkakörök,

cc) azon nem fizikai munkakörökben alkalmazottak, akik ilyen munkakörnyezetben töltik munkaidejük több mint 50%-át.

d) **a „D”** foglalkozás-egészségi osztályba tartozik kutatás-szervezési, oktatási, és egyéb adminisztratív tevékenységet végző, a fenti osztályokba nem sorolható valamennyi közalkalmazott.

A közalkalmazotti létszám alakulásáról, a foglalkozás-egészségügyi osztályba sorolásról – a fent hivatkozott rendelet 2. számú melléklete szerint – a foglalkozás-egészségügyi szolgálat vezetője – a műszaki főigazgató és a munkavédelmi szolgáltató egyidejű tájékoztatása mellett – minden év június 30-ig, illetve december 31-ig jelentést küld az ÁNTSZ illetékes intézetének.

II. FEJEZET

A MUNKAKÖRI ALKALMASSÁGI VIZSGÁLATOK RENDJE

Általános szabályok

A munkaköri alkalmassági vizsgálat célja: annak megállapítása, hogy egy meghatározott munkahelyen, meghatározott munkakörben ellátandó illetve ellátott tevékenység által okozott megterhelés a vizsgált személy számára milyen igénybevételt jelent, annak képes-e megfelelni anélkül, hogy önmagát, másokat vagy utódait veszélyeztetné.

A munkaköri alkalmassági vizsgálatot az alapszolgáltatást (foglalkozás-egészségügyi szolgáltató) nyújtó szolgálat orvos végezi. A munkaköri alkalmasságot vizsgáló és véleményező orvos az alkalmassági véleményt saját személyre szóló orvosi bélyegzőjével és a szolgálat jogszerű működését tanúsító bélyegzővel igazolja.

Az előzetes munkaköri alkalmasság véleményezése érdekében az Emberi Erőforrások Igazgatóságának kijelölt munkavállalója, az időszakos, soron kívüli és záró vizsgálatra a szervezeti egység vezetője köteles a munkavállalókat a rendelet által e célra rendszeresített beutalóval vizsgálatra küldeni. A beutaló tartalmazza a vizsgálat kérésének okát, a munkakört és annak (munkahely) főbb egészségkárosító kockázatait. Az egyes munkavállalók időszakos orvosi alkalmassági vizsgálatra küldésének időpontját a szervezeti egység vezetője kíséri figyelemmel (nyilvántartás vezetése), erről értesíti az munkavédelmi szolgáltatót, szervezi az orvosi vizsgálatot.

Ha a munkavállaló vagy a szervezeti egység vezető a munkaköri alkalmasság első fokú véleményével nem ért egyet, az orvosi vélemény kézhezvételétől számított 15 napon belül kérheti az első fokon eljáró szervnél a munkavállaló másodfokon történő orvosi elbírálását (a munkáltató telephelye szerint illetékes foglalkozás-egészségügyi szakellátó helyen) a „Beutalás másodfokú munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra” elnevezésű nyomtatványon.

Az a munkavállaló, hallgató, aki az előzetes, időszakos, soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálaton nem vett részt, vagy nem alkalmas minősítést kapott, az adott munkakörben nem foglalkoztatható, szakmai képzésben nem részesíthető, a munkaterületen nem foglalkoztatható, tevékenységet nem folytathat.

A munkaköri és a szakmai alkalmasság vizsgálatát és véleményezését első fokon végző orvos „Munkavállaló egészségügyi törzslapja” elnevezésű nyomtatványt állít ki és őrzi meg.

A munkaköri alkalmassági vizsgálatokat lehetnek:

- előzetes,
- időszakos,
- soron kívüli és
- záró vizsgálatok.

Az előzetes munkaköri alkalmasság vizsgálata

Az előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatot minden munkavállaló esetén kötelező elvégezni:

- a munkavégzés megkezdése (a munkába lépés) előtt,
- ha a munkaviszony, a foglalkoztatás során megváltozik a munkakör vagy a munkahely (fizikai munkát végzőknél, vagy fiataloknál, ha a munkakörülmények változása a korábbtól eltérő, általában nagyobb megterheléssel jár, a nem fizikai munkát végzők közül azoknál, akiknél a korábbtól eltérő egészségkárosító munkakörnyezeti tényezők hatásával, nagyobb megterheléssel kell számolni),
- két hetet meghaladó külföldi munkavégzés előtt (ha a munka nehézségi foka, a hazaitól lényegesen eltérő klíma, a nagyobb megterhelés, a munkavállaló egészségi állapota ezt indokolja),
- kirendelés esetén, az új munkahely foglalkozás-egészségügyi orvosának.

Az előzetes alkalmassági vizsgálatok különös előírásai

- a) A halláskárosodások kialakulásának megelőzése szempontjából szükséges az előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatok keretében a hallásvizsgálatok elvégzése és a dolgozók zajexpozícióban való foglalkoztatásának megítélése a **kertész** (fűkasza, fűnyíró és láncfűrész használata okán) **munkavállaló** tekintetében.
- b) A higany (szervetlen higany és vegyületei) ártalom megelőzése céljából a TTK **laboráns, tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs** munkavállalók alkalmazása előtti vizsgálatát el kell végezni, ami vizeletvizsgálatra továbbá az anamnézisre és fizikális vizsgálatra terjed ki.
- c) A képernyős munkakörben történő foglalkoztatás megkezdése előtt a munkaügyi előadó kezdeményezi a foglalkozás-egészségügyi szolgálatnál a munkavállaló szem- és látásvizsgálatának elvégzését. Képernyős munkakörök: ügyintéző, titkárnő.
Az előzetes munkaköri alkalmassági vizsgálatnál, panaszmentesség esetén is a foglalkozás-egészségügyi orvos szemészeti szakvizsgálatra utalja a munkavállalót, ha korábban képernyő előtti munkát nem végzett.

Időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálat

1. **Az időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatok** az alábbi meghatározott körben kötelezőek:

- a 18. életévet be nem töltött munkavállalók (fiatalkorúak)
- időződő (rájuk nézve irányadó nyugdíjkorhatáron túl dolgozó) munkavállalók
- fizikai és kémiai kóroki tényezőknek kitett munkavállalók
- fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörben foglalkoztatottak
- fokozott pszichés terheléssel járó munkát végzők
- pszichoszociális kóroki tényezőknek kitett munkavállalók
- külföldi munkavégzés esetén (amennyiben az időszakos munka alkalmassági vizsgálatok elvégzése külföldön nem biztosított),
- biológiai kóroki tényezőknek kitettek,
- fizikai munkát végzők esetén.

Az **időszakos munkaköri alkalmassági vizsgálatok gyakorisága egy év.**

2. **A vizsgálatok iránya és gyakorisága az általánostól eltérő esetekben**

2.1. A **képernyő előtti munkakörben** foglalkoztatott munkavállalók az időszakos alkalmassági vizsgálatokon túlmenően **szem- és látásvizsgálaton kétévenként** vesznek részt. A vizsgálatot a foglalkozás-egészségügyi orvos végzi el, és indokolt esetben a munkavállalót szemészeti szakvizsgálatra utalja be a rendszeresített **„beutalás képernyő előtti munkavégzéshez kapcsolódó szemészeti szakvizsgálatra”** nyomtatvány segítségével. Képernyős munkakörök: ügyintéző, titkárnő.

2.2. A **halláskárosodás kockázatával** járó munkahelyen dolgozó munkavállaló egészségi állapotát a foglalkozás-egészségügyi szolgálat az alábbiak szerint rendszeresen ellenőrzi. A hallásvizsgálat célja a zajból eredő halláskárosodás korai felismerése és a hallóképesség megőrzése.

zajexpozíció	munkakör	vizsgálat gyakorisága
91-100 dBA _{eq}	kertész	2 év

2.3. A munkakörnyezetben előforduló anyagok vagy metabolitjaiknak, illetőleg hatás paraméterüknek meghatározására a TTK **laboráns, tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs** munkavállalók az alább meghatározott időszakonként klinikai laboratóriumi vizsgálaton vesznek részt, ami kiterjed a teljes vizelet, vagy vérék vizsgálatára (biológiai monitor vizsgálat).

Kóroki tényező	Időszakos munkaalkalmasság vizsgálata és ezen belül a BM gyakorisága	
fenol	félévenként	
higany (szervetlen higany és vegyületei)	félévenként	
laboratóriumi munka	évenként	
ólom és vegyületei	évenként	
toluol	évenként	

A benzin rendszeres kézi áttöltése okán a Fűvészkert kertész munkavállalói esetén a biológiai monitor vizsgálatot évente szükséges elvégezni.

- 2.4. A TTK **laboráns, tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs, továbbá a Fűvészkert kertész és laboráns munkavállalói** a rákkeltő vagy mutagén (továbbiakban együtt: rákkeltő) expozícióban való munkavégzés miatt évenként vesznek részt munkaköri alkalmassági vizsgálaton.

rákkeltő vegyi anyagok	évenként
------------------------	----------

- 2.5. A **biológiai tényezők** hatásának kitett alábbi munkavállalónál, illetve tevékenységet végző személyeknél a munkaköri alkalmassági vizsgálatot évente kell elvégezni.

Biológiai Intézet	Állatrendszertani és Ökológiai Tanszék	laboráns, tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs
	Embertani Tanszék	
	Etológia Tanszék	
	Genetikai Tanszék	
	Mikrobiológiai Tanszék	
	Növényélettani és Molekuláris Növénybiológiai Tanszék	
	Növényrendszertani és Ökológiai Tanszék	
	Immunológiai Tanszék	
Földrajz és földtudományi Intézet		tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs
Fűvészkert		fő- és kertész

Egyetemi Könyvtár		<i>restaurátor, könyvkötő, könyvraktáros</i>
		<i>dugulás elhárítását végző vízvezeték szerelő</i>

2.6. A fokozott pszichés terhelésnek kitett munkavállalók, mint időszakos alkalmassági vizsgálatának alkalmával (azon tevékenységek, munkakörök esetében ahol vélelmezhetően fenn áll a munkahelyi stressz, fokozott pszichés terhelés) a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa által szűrővizsgálat végezendő kérdőív segítségével.

2.7. Fokozottan baleseti veszélyekkel járó munkakörök munkakörökben dolgozóknál 40 éves korig háromévenként, 40-50 életév között kétévenként, 50 év felett évenként szükséges a munkaköri alkalmasság vizsgálata, az alábbi munkakörökben, tevékenység során:

tevékenység	érintett munkakör
magasban végzett munka	karbantartó
villamos üzemi munka	villanyszerelő

A sérülékeny csoportokra (fiatalkorúak, továbbá várandós, nemrégén szült, anyatejet adó nők és szoptató anyák, valamint idősödők) vonatkozó szabályok

1. A **fiatalkorúak** egészségét potenciálisan károsító, tiltást vagy korlátozást igénylő megterhelések a fennálló kockázatok figyelembe vételével

a) Korlátozást igénylő megterhelések

- a jogszabályi előírás szerint közepesen nehéz munka esetén a fiatalkorú nők legnagyobb munka-energiaforgalom értéke 9,8 kJ/min. vagy 595 kcal/h lehet. Ilyen energiaforgalmú tevékenységet a foglalkozás-egészségügyi orvos eseti döntése alapján végezhetnek.
- a 10 kg-nál nagyobb tömeg emelése a fiatalkorú nők és férfiak esetén a foglalkozás-egészségügyi orvos eseti döntése alapján lehetséges.

A korlátozást figyelembe véve fiatalkorú nő nem alkalmazható a Fűvészkertben folyó közepesen nehéz fizikai munkára, anyagmozgatásra. A fiatalkorú férfiak esetén a foglalkozás-egészségügyi orvos eseti döntése szükséges a kézi tehermozgatási tevékenységhez.

b) Tiltást igénylő megterhelések

A fiatalok munkavégzésre irányuló jogviszony keretében történő foglalkoztatását tiltó megterhelések az Egyetem kockázatai szerint a következők:

- a saját vagy mások egészsége, testi épsége szempontjából az átlagosat meghaladó mértékű kockázattal járó munka,
- hideg munkakörnyezetben végzett munka,
- a zajexpozícióban végzett munka: a munkavállalót érő, (az alkalmazott egyéni hallásvédő eszköz zajcsillapító képességének figyelembevételével számított) 87 dBA egyenértékű A-hangnyomásszintet meghaladó napi expozíció, illetve a munkavállalót érő 140 dBC csúcs hangnyomásszintet meghaladó pillanatnyi zajbehatás,
- növényvédő szerek közvetlen felhasználásával (permetezés, porozás, gázosítás) járó munka,
- szerves oldószerek felhasználásával járó munkák,
- a higany és higanyvegyületek felhasználásával járó munka,
- rákkeltő anyagok,
- fenol, ólom és szervesetlen vegyületei,
- szaporodást károsító anyagok 1. és 2. kategória,
- mutagén anyagok 2. kategória,
- időköznapos feltételei között végzett munka pl.: gépkiszolgálás.

A **fiatalok foglalkoztatását tiltó megterhelések** az alábbi munkakörökben jelennek meg:

- **TTK laboráns**

2. Nő foglalkoztatása

A munkakörnyezetben jelen lévő a kockázatértékelés során megállapított alábbi egészségkárosító kockázatot jelentő vagy veszélyes megterhelésekkel járó munkakörülmények esetében a nők (különös tekintettel a fogamzóképes korúakra és a terhesekre - ezen belül a terhesség korai szakaszában lévőkre -, a nemrég szült, a szoptató anyákra, az anyatejet adókra) munkavégzése korlátozott vagy tiltott:

- a) közepesen nehéz fizikai munka a terhes nők számára tiltott, más nők esetében a munka energia forgalom a férfiak számára megengedett legnagyobb érték 70 %-a lehet,
- b) a 10 kg-nál nagyobb tömeg emelése a terhes nő számára tiltott, más nők esetében a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges az anyagmozgatási tevékenység végzésére,
- c) a saját vagy mások egészsége, testi épsége szempontjából az átlagosat meghaladó mértékű kockázattal járó munka a terhes nő számára tiltott, más hölgyek esetében a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges,

- d) a zajexpozícióban végzett munka: a munkavállalót érő, (az alkalmazott egyéni hallásvédő eszköz zajcsillapító képességének figyelembevételével számított) 87 dBA egyenértékű A-hangnyomásszintet meghaladó napi expozíció, illetve a munkavállalót érő 140 dBC csúcs hangnyomásszintet meghaladó pillanatnyi zajbehatás,
- d) hideg munkakörnyezetben végzett munka tiltott a várandós anyák és fiatalok számára,
- e) növényvédő szerek közvetlen felhasználásával (permetezés, porozás, gázosítás) járó munka szintén tiltott,
- f) tiltott a szerves oldószerek felhasználásával járó munkák,
- g) a terhes és anyatejet adó nők nem foglalkoztathatók higanyártalommal járó munkakörben, a 45 év alatti nők a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges alapján végezhetnek ilyen tevékenységet,
- h) tiltott a rákkeltő anyagokkal való munka,
- i) tiltott a fenol, ólom és szervesetlen vegyületeivel történő munkavégzés,
- j) tiltott a szaporodást károsító anyagok 1. és 2. kategóriájával való munka,
- k) valamint a mutagén anyagok 2. kategóriájával történő munkavégzés,
- l) a toxoplazma és rubeola vírusfertőzés veszélyével járó munka, illetve expozíció ugyancsak tiltott várandós anyák illetve a fiatalok számára.

A fenti korlátozó és tiltó előírások figyelembe vételével *a terhes nők nem vehetnek részt a Biológiai Intézet, a Fizikai Intézet, a Földrajz és Földtudományi Intézet, és Kémiai Intézet laboratóriumaiban folyó tevékenységekben.*

3. Az idősödő munkavállalók (a rájuk irányadó öregségi nyugdíjkorhatáron túl dolgozó nők és férfiak) foglalkoztatása

A munkaköri alkalmasság vizsgálatánál és véleményezésénél szükséges figyelembe kell venni, hogy az idősödő munkavállalók alkalmatlanok vagy csak bizonyos feltételekkel alkalmasak az alább felsorolt egészségkárosító kockázatot jelentő vagy veszélyes megterhelésekkel járó munkakörülmények közötti munkavégzésre:

- az irányadó nyugdíjkorhatáron felül dolgozó nők és férfiak a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése alapján vehetnek részt közepesen nehéz fizikai munkavégzésben. A nők megengedett legnagyobb munka energia forgalma a férfiak esetében megengedett érték 70 %-a lehet;

- 10 kg-nál nagyobb tömeg emelése a nők esetében tiltott, a férfiak esetében a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges;
- a saját vagy mások egészsége, testi épsége szempontjából az átlagosat meghaladó mértékű kockázattal járó munka a nyugdíjkorhatár feletti férfiak esetén megengedett, a nők ilyen munkakörben történő foglalkoztatása a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntésétől függ;
- a hideg munkakörnyezetben végzett közepesen nehéz munka végzése mind a nők, mind a férfiak esetén a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntésétől függ;
- az irányadó nyugdíjkorhatár feletti nők és férfiak a foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges alapján végezhetnek tevékenységet a higanyártalommal járó munkakörben.

A foglalkozás-egészségügyi orvos egyedi döntése szükséges az irányadó nyugdíjkorhatáron túl dolgozó nők és férfiak esetén a Fűvészkert kertész munkakörben, a TTK laboratóriumaiban történő foglalkoztatására.

Soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálat

A vizsgálat elvégzése indokolt, ha a munkavállaló egészségi állapotában feltehetően olyan változás következett be, ami munka-alkalmasságát is befolyásolja, emiatt (korábbi) munkakörében (véltetően) nem alkalmas munkavégzésre, illetve felmerül az egészségkárosodás okai között a foglalkozási eredet.

A soron kívüli munkaköri alkalmassági vizsgálatot kell végezni az alábbiak egészségi állapotváltozások esetén:

- a) heveny foglalkozási megbetegedés (mérgezés vagy fertőzés), illetve fokozott expozíció felismerését (biológiai határérték-túllépést észlelését) követően;

– *Ha a vizeletben vizsgált*

	mg/g kreatinin	mikromol/mmol kreatinin (kerekített értékek)
Fenol	300	360
Higany (szervetlen)	0,05	0,028
Toluol	1	1,05
Xilol	1500	860

– ha a vérben vizsgált

	mg/g kreatinin	mikromol/mmol kreatinin (kerekített értékek)
Ólom (szervetlen)	400* 300**	1,9 1,5 100 mikromol/mol haem***

biológiai expozíciós mutatója a megengedhető határértéket meghaladja a foglalkoztatott munkavállalók soron kívüli vizsgálaton vesznek részt.

- b) eszméletvesztéssel járó vagy ismétlődő munkabaleset előfordulása után;
- c) a feltehetően munkahelyi okra visszavezethető rosszullét vagy betegség esetén;
- d) 30 napot (3. és 4. csoportba tartozó biológiai kóroki tényezők miatt 10 napot) meghaladó keresőképtelenséget követően;
- e) előre nem várt (üzemzavar esetén balesetszerűen bekövetkező) expozíció elszenvedése során;
- f) csak a munkahelyen jelentkező vagy súlyosbodó egészségi panaszok jelentkezésekor;
Amennyiben a képernyős munkahelyen dolgozónak olyan látási panasza jelentkezik, amely a képernyős munkával hozható összefüggésbe soron kívüli vizsgálatra került sor.
A 85 dbAeq feletti zajexpozícióban foglalkoztatott munkavállalók halláspanasza esetén, soron kívüli vizsgálat szükséges.
- g) a munkavégzés hat hónapot meghaladó, nem egészségügyi okból történő szüneteltetése miatt.

A soron kívüli vizsgálatot kezdeményezheti a munkáltató, a háziorvos, illetve a kezelőorvos, a területileg illetékes munkavédelmi felügyelőség felügyelője, a munkavállaló.

Záró vizsgálat

Az alábbi munkakörben foglalkoztatott munkavállalók, a munkakörnyezet miatt fennállt idült foglalkozási betegség veszély okán, a közalkalmazotti vagy egyéb munkavégzésre irányuló jogviszony megszűnésekor záró vizsgálaton vesznek részt.

- a) az emberi rákkeltő hatású anyagok tízéves expozícióját követően valamint a tevékenység, illetve a munkaviszony megszűnésekor;
*Érintett munkakörök: TTK **laboráns, tanársegéd adjunktus, tudományos segédmunkatárs, továbbá a Fűvészkert kertész és laboráns munkavállalói***

- b) a $L_{EX,8h} = 85 \text{ dB(A)}$ (a zajexpozíció idővel súlyozott átlaga egy nyolcórás munkanapra vonatkoztatva) felső beavatkozási határértéket meghaladó zajterhelésben foglalkoztatott kertész munkakör esetén.
- c) az ionizáló sugárzásnak kitett munkavállalók 4 évente, illetve tevékenység, illetve a munkaviszony megszűnésekor,
Érintett munkakörök.: TTK Fizikai Intézet Atomfizika Tanszék, és Komplex Rendszerek Fizikája Tanszék munkavállalói.

A munkavállaló záró vizsgálatát a szervezeti egység vezető kezdeményezésére a foglalkozás-egészségügyiszolgáltató végzi.

Védőoltások

A védőoltás célja a fertőző betegségekkel szembeni aktív, illetve passzív védettség kialakítása.

Az egészségügyért felelős miniszter rendeletben határozza meg azokat a fertőző betegségeket, amelyek esetében a biológiai kóroki tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelme érdekében hatékony oltóanyag áll rendelkezésre, amelyet a foglalkoztatás feltételeként a biztosítani szükséges. Ez utóbbi esetben beszélünk ún. munkakörhöz kötött védőoltásról.

Általános szabály, hogy védőoltás kizárólag az egészségügyi hatóság által engedélyezett oltóanyaggal és az engedélyező okiratban szereplő céllal és feltételekkel végezhető. Védőoltást csak orvos végezhet, a munkakörhöz kötött védőoltások esetében az **oltóorvos a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa**. Az oltások beadásának szervezése a szervezeti egység vezető kezdeményezésére a munkavédelmi szolgáltató és foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvos feladata.

A **TTK Biológiai Intézetében** –az egészségügyi hatóság számára megküldött bejelentés alapján-, valamint a valamint **Földtani és földtudományi Intézet** és a **Fűvészkert** szabadban munkát végző munkavállalói esetében a következő munkakörhöz rendelt védőoltások szükségesek:

mikroorganizmus	oltandók	megjegyzés
Kullancsencephalitis	kertészek, oktató-kutató; laboráns, szakdolgozó	
Hepatitis B	oktató-kutató; laboráns, szakdolgozó	Preexpozíciós védelem céljából: azok a dolgozók, akik rendszeresen kontaminálódhatnak vérrel, vérkészítménnyel, szövetnedvekkel, váladékokkal, testfolyadékokkal, illetve ezekkel szennyezett eszközökkel, műszerekkel. Postexpozíciós specifikus védelem céljából: bizonyítottan pozitív személy vérével kontaminált eszközzel (tű, szike

		stb.) történt bőr- vagy nyálkahártya-sérülés esetén.
Hepatitis A	oktató-kutató; laboráns, szakdolgozó	
Hastífusz	dugulás elhárítást végző vízvezeték szerelő, oktató-kutató; laboráns, szakdolgozó	Hastífusz elleni védőoltásban kell részesíteni azon munkavállalókat, akiknek folyamatos, vagy időszakosan végzett munkája során a S.Typhi-vel való fertőződés nem zárható ki. Ezen munkavállalók közé tartoznak azok, akik munkájuk révén szennyvízzel, emberi ürülékkel rendszeresen kontaktusba kerülhetnek

Az oltó foglalkozás-egészségügyi orvos feladata, hogy a munkavállalót tájékoztassa a védőoltás elmaradásának kockázatairól, és előnyeiről.

A védőoltást megelőzően figyelemmel kell lenni az esetleg fennálló ellenjavallatokat jelentő körülményekre is, mint például: lázas betegség; immunológiai károsodás; előfordult-e korábbi oltáskor anafilaxiás reakció, agyhártyagyulladás, nem lázas görcsös állapot (konvulzió). Mert ha igen, a későbbiekben nem szabad ugyanazzal az oltóanyaggal védőoltásban részesíteni a dolgozót. A **terhesség első trimeszterében csak a legindokoltabb esetben** végezhetők oltások akkor, ha a fertőzés lényegesen jelentősebb veszélyt jelent, mint az oltással összefüggő – esetlegesen fokozott – oltási reakció, vagy oltási szövődmény, a vakcina bármely összetevőjével szembeni túlérzékenység, anafilaxiás reakciók.

Az oltást végző foglalkozás-egészségügyi orvos egyéb, az oltással összefüggő feladatai:

- regisztrálnia szükséges a munkavállaló törzslapján az oltásra vonatkozó adatokat (oltóanyag megnevezése, gyártási száma, az oltás ideje), és a védőoltás megtörténtét a „Védőoltási Könyv 14 év feletti személyek részére” elnevezésű oltási könyvbe is be kell jegyeznie (amelyet - kérelemre – az ellenőrző munkavédelmi hatóságnak be kell mutatni.)
- az elvégzett oltásokról évente, a tárgyévet követő év január 5. napjáig összefoglaló jelentést kell küldeni a területileg illetékes munkavédelmi hatóságnak (és ezzel egyidejűleg az ÁNTSz területileg illetékes intézetének is.)

IV. FEJEZET

A MUNKAVÉDELMI OKTATÁS

A munkavédelmi oktatás a hatékony munkavédelmi megelőzési rendszer kiemelten fontos eleme. Lényege, hogy csak a szabályokat, a munkaeszközöket, a kezeléseket és fogásokat, a védekezést, a rendkívüli helyzetre vonatkozó teendőket ismerő munkavállaló képes balesetmentesen dolgozni.

Az Mvt. nem állapít meg az oktatásra vonatkozóan részletszabályokat, de az adott joghely (55. §) számos eleme orientál a feltételekről, úgy mint: „elméleti és gyakorlati ismeretek” képezik az oktatás tárgyát, „szükséges szabályok, utasítások és információk” megismerésére, elsajátítására vonatkozik. Az oktatás eredményességét egyéb közvetett utalások tartalmazzák: „készség és jártasság”, az ismeretek „elsajátítása”, az azzal való „rendelkezés”.

Tehát megkerülhetetlen követelmény, hogy az oktatás szóbeli és gyakorlati tárgyát és időtartamát a helyi viszonyok figyelembevételével, a munka jellegének és veszélyességének megfelelően differenciáltan úgy határozzuk meg, hogy a dolgozók a biztonságos munkavégzéshez szükséges **jártasságot és készséget megszerezzék.**

1. Az oktatás típusai

Az Mvt. az oktatás formájaként az alábbi kategóriákat határozza meg.

1.1. Előzetes munkavédelmi oktatás

1.1.1. Újonnan belépők oktatása

Alapszabály, hogy valamennyi **„új belépőt”, tehát munkába álláskor valamennyi munkavállalót oktatásban kell részesíteni** („előzetes oktatás”). A kezdő (új belépő, a teljesen új munkakörbe kerülő) dolgozók oktatása az összes oktatási feladat közül talán a legnagyobb jelentőségű.

1.1.2. Tematizált előzetes munkavédelmi oktatás

Lényegében *az új belépőhöz hasonló új helyzeteket* sorol fel az Mvt., ha nem is azonos tartalommal, de formailag egyenlő kategóriaként szerepeltetve. Nevezetesen a **munkahely vagy munkakör megváltozásakor, valamint az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeinek változásakor, a munkaeszköz átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor, továbbá új technológia bevezetésekor szintén oktatni kell az érintett munkavállalót.**

A jelen szabályozás további személyeket sorol e körbe: a 6 havi távollét után a munkába visszatérőket oktatni szükséges.

1.2. Ismétlődő munkavédelmi oktatás

Az *ismétlődő munkavédelmi oktatás célja* a már megszerzett elméleti ismeretek felújítása, és, ha szükséges, a gyakorlati oktatás keretében elsajátítható tudnivalók felelevenítése, továbbá az eltelt időszak értékelése és a jövőbeni (munkavégzéshez kapcsolódó munkavédelmi) feladatok felvázolása.

Az Egyetem valamennyi fizikai munkakörű dolgozóját tényleges oktatásban szükséges részesíteni legalább évente egy alkalommal.

A nem fizikai munkakörben dolgozók, mint oktatók –kivéve az ELTE TTK oktatói- valamint az üzemeltetés irányításában közvetlenül részt nem vevők esetében az oktatási tananyag elsajátításáról írásban nyilatkozatot tesznek.

2. Az oktatás formája

Az oktatás – az Mvt. utaló megfogalmazásából következően – *elméleti és gyakorlati* részből áll. Az *elméleti* főleg a jogi és belső munkahelyi szabályok, szabványi követelmények, eljárások ismertetésére szorítkozik, míg a *gyakorlati* a konkrét magatartást, szakmai „fogásokat” (munkafogásokat), rendkívüli helyzetben teendő lépéseket, magatartást, a gépkezelést, a munkafolyamatokat mutatja és gyakoroltatja be.

Az újonnan belépők munkavédelmi oktatásának elméleti részét a munkavédelmi szolgáltató végzi.

Az időszakos oktatást és a gyakorlati oktatást, a munkafolyamatokat, a kapcsolódó munkavédelmi szabályokat jól ismerő, gyakorlott szakember munkavállaló, akinek személyét a szervezeti egység vezető jelöli ki, kijelölés hiányában a közvetlen munkahelyi vezető látja el.

Az Mvt. igen fontos rendelkezése, hogy az előírt ismeretek megszerzéséig a munkavállaló önállóan nem foglalkoztatható. Ebben az esetben a közvetlen munkahelyi vezető egy tapasztalt, kioktatott dolgozót bíz meg, hogy az érintett munkavállaló tevékenységét felügyelje, kísérje figyelemmel a szükséges jártasság és készség megszerzéséig.

3. Az oktatás végrehajtására vonatkozó szabályok

„Az **oktatást rendes munkaidőben** kell megtartani, és szükség esetén időszakonként – a megváltozott vagy új kockázatokat, megelőzési intézkedéseket is figyelembe véve - *meg kell ismételni*” írja az Mvt.

Minden munkavállaló az **általa értett nyelven ismerhesse** meg az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés reá vonatkozó szabályait – írja az Mvt. 2. § (4) bekezdése. E garanciális szabály fokozottan teljesítendő az oktatásra vonatkozóan. A Egyetem nem magyar anyanyelvű munkavállalóit az előírt rendben a szükséges kioktatni.

Az ismeretek megszerzését ellenőrizni kell az oktatás zárásaként. Bár az Mvt. a mérlegelésére bízta ennek módját, de a gyakorlatban kialakult módszereket, mint a visszakérdezés, egy átadott munkavédelmi szakanyag főbb részeiből történő beszámoltatással, vagy írásban (teszt, önálló kérdések, témák feldolgozása útján) történő ellenőrzést célszerű alkalmazni. A gyakorlati oktatás során szerzett ismeretek sokirányúak, ezért a visszakérdezés gyakorlati bemutatás formájában történhet a munkavállaló részéről.

A munkavédelmi oktatás dokumentálása garanciális részletkérdés. A törvényi előírás szerint az oktatás elvégzését a tematika megjelölésével és a résztvevők aláírásával ellátva írásban kell rögzíteni.

Ajánlott tartalma:

- az oktatás helye (szervezeti, illetve fizikai), kelte, időtartama
- jellege (előzetes, ismétlődő, rendkívüli)
- formája: elméleti, gyakorlati
- jogcíme: új belépő, változás (pl. munkaeszköz), új technológia bevezetése
- oktatottak köre
- oktatás tematikája (kivonatban mellékelendő)
- az oktatást végző adatai (képzettsége is), tematikát, tananyagot összeállító
- számonkérés (beszámoltatás) módja, eredménye
- aláírások (oktatók, oktatottak) – esetleg külön íven
- ellenőrzést végző (aláírása)
- a munkáltató részéről jelenlévő vezető (aláírása).

4. Oktatási tematika

A *tematikát* általánosságban a munkavédelmi szempontból fontos utasítások, szabályok képezik. Ezek részben jogszabályok vonatkozó részei (munkavédelmi rendeletek, veszélyes tevékenységek biztonsági szabályzatai, a munkavédelemmel összefüggő, pl. közlekedésbiztonsági, tűzrendészeti, egészségügyi, elsősegély-nyújtási, környezetvédelmi előírások), részben belső utasítások (ügyrendek, munkavédelmi szabályzat, a munkahelyre vonatkozó utasítások, technológiai, műveleti, kezelési, karbantartási utasítások, mentési, menekülési terv, üzemrend, elsősegélynyújtás, tűzvédelem stb.), műszaki dokumentációk, szabványok, egyéb kezelési előírások. Az Mvt. egy témakört nevesít: Ahol veszély fenyeget, egyedül munkát végezni nem szabad, és ilyen helyre csak erre is kiterjedő oktatásban részesült munkavállalók léphetnek be.

Vannak olyan jogszabályok (jogszabályhelyek), amelyek **kifejezetten az oktatandó tárgyköröket, szempontokat, szakmai ismereteket jelölik meg:**

- A munkavállalókat a **védőeszközre** vonatkozó tudnivalókról oktatásban kell részesíteni, ezenfelül gyakoroltatni kell a védőeszközök használatát, és folyamatosan ellenőrizni, hogy az adott **védőeszköz tájékoztatójában** foglaltakat betartják-e.

A munkavállaló egyéni védőeszköz használatára/viselésére való felkészítésének és az ismeretek elsajátításáról való **meggyőződés igazolásának dokumentumát**, mind az Egyetem nevében eljáró, közvetlen vezetőnek, mind a munkavállalónak aláírásával kell igazolnia.

Az oktatási dokumentumból ki kell derülni, hogy a munkavállalót mikor, pontosan melyik egyéni védőeszköz használatára készítették fel.

- A munkába álláskor, illetve a **munkaeszköz** átalakításakor vagy új munkaeszköz üzembe helyezésekor a munkavédelmi oktatás keretében a munkavállalót a munkaeszközök használatával összefüggésben tájékoztatni szükséges legalább
 - = a munkaeszköz üzembe helyezéséről, használatáról,
 - = a többfunkciós és a cserélhető munkaeszköz vagy a kiegészítő berendezés fel- és leszereléséről, működtetéséről,
 - = a munkaeszköz meghibásodási lehetőségeiről, a munkavállalónak a hibák elhárításával kapcsolatos feladatairól,
 - = a rendkívüli körülmények bekövetkezése esetén szükséges teendőkről,
 - = a különböző alkalmazási célú védőburkolatokról és biztonsági berendezésekről,
 - = a munkaeszközök rendeltetésellenes használatáról és annak következményeiről,
 - = a veszélyes terek megközelítéséről, az alkalmazott védelmi megoldásokról,
 - = a munkavállaló munkakörébe tartozó beállítási feladatokról,
 - = a munkaeszköz használatához szükséges egyéni védőeszközök és használatuk követelményeiről,
 - = a munkaeszköz üzemeltetéséből adódó helyi sajátosságokról.
- A **kézi tehermozgatás** technikájáról, a helyes gyakorlat elsajátításáról külön oktatásban szükséges részesíteni a munkavállalókat.
- A **veszélyes vegyi anyagok** használatakor gondoskodni kell, hogy a munkavállaló és képviselői, az általuk értett nyelven:
 - = hozzájussanak a munkavégzéssel kapcsolatos adatokhoz, azokban bekövetkezett változásokhoz,
 - = megismerjék a munkahelyen előforduló veszélyes anyagokat, az egészségre és a biztonságra ható kockázataikat, a határértékeket és egyéb előírásokat,
 - = oktatást és tájékoztatást kapjanak a védőintézkedésekről és egyéb teendőkről,
 - = megismerjék a Biztonsági Adatlap tartalmát a beszállítótól származó minden, a veszélyes anyaggal kapcsolatos és a munkavégzés szempontjából lényeges további adatot.
- A **rákkeltő vegyi anyagok** használatakor a munkavállalóknak írásban kell tájékoztatást adni:
 - = a rákkeltők hatásairól, kockázatairól (beleértve a dohányzás, az alkoholfogyasztás és az életmód okozta kockázat-növelő hatásokat és többletkockázatokat);
 - = az expozíció elkerülésére és csökkentésére alkalmazandó óvintézkedésekről;
 - = az expozíció és a kockázat csökkentésére szolgáló előírásokról;

- = az egyéni védőeszközök használatáról;
 - = a munkavállalók magatartásáról, feladatairól baleset, havária, katasztrófa esetén;
 - = a mentőszemélyzet által teendő intézkedésekről havária, katasztrófa esetén.
- A **zaj** rendelet szerint a munkavállalók oktatásban kell részesülnenek különösen a következőkről:
- a) a zajterhelésből származó kockázatok jellege;
 - b) a zajjal összefüggő kockázatok megszüntetését vagy a lehető legkisebb mértékűre csökkentését szolgáló intézkedések, beleértve azok alkalmazásának körülményeit is;
 - c) a zajexpozíciós és beavatkozási határértékek;
 - d) kockázatértékelés és a zajmérések eredményei, valamint azok jelentősége és a lehetséges kockázatok;
 - e) a hallásvédő eszközök szakszerű használata;
 - f) a zaj okozta halláskárosodásra utaló jelek felismerésének és bejelentésének indokai és módja;
 - g) azon körülmények, amelyek a munkavállaló munkaköri alkalmassági vizsgálatát indokolják;
 - h) a zajexpozíciót a lehető legkisebb mértékűre csökkentő biztonságos munkamódszerek.
- A mechanikai **rezgésesexpozíció** esetén az érintett munkavállalóknak és képviselőiknek oktatás és tájékoztatás keretében meg kell ismerni a munkahelyük kockázatértékelése eredményeit, különösen:
- = a mechanikai rezgés okozta veszélyek megelőzése, illetve csökkentése érdekében hozott intézkedéseket;
 - = az expozíciós és a prevenciós határértékeket;
 - = a mechanikai rezgés expozíció minőségi és mennyiségi értékelését, valamint az alkalmazott munkaeszközöktől eredő lehetséges sérüléseket, károsodásokat;
 - = a sérülésekre és az egészségkárosodásokra utaló jelek felismerésének és bejelentésének indokait és módját;
 - = azokat a körülményeket, amelyek a munkavállaló munkaköri alkalmasságának vizsgálatát indokolják;
 - = a biztonságos munkavégzés, munkaeszköz használat szabályait a mechanikai rezgésesexpozíció minimális szintre való csökkentése érdekében.
- A **biológiai kóroki tényező** megállapításakor gondoskodni szükséges arról, hogy a munkavállaló, illetve a munkavédelmi képviselő – elsősorban tájékoztatás és oktatás formájában – elégséges és megfelelő képzést kapjon:

- a) a munkavállaló biológiai tényezőkkel való tevékenységének megkezdésekor,
- b) új kockázatok megjelenésekor vagy a kockázatok megváltozásakor, és a rendkívüli eseményeket követően is:
 - = az egészséget fenyegető kockázatokról,
 - = a megelőzést szolgáló intézkedésekről,
 - = a higiénére vonatkozó előírásokról,
 - = az egyéni védőeszköz viseléséről és használatáról,
 - = az előre nem látható veszélyhelyzetekben teendő intézkedésekről, illetve a veszélyhelyzetek megelőzéséről.

Az oktatás tematikája figyelembe kell vegye a munkakörhöz kapcsolódó ismereteket, az ismétlődő oktatás tematikája pedig, az előző oktatás óta bekövetkezett szakmai és normatív változásokat, tapasztalatokat.

5. A munkavédelmi szolgáltató feladata

Az oktatás elvégzése ugyan nem munkabiztonsági szaktevékenység, de az Mvt. 57. §-a (3) bekezdésének f/ pontja szerint *a munkáltató kijelölt saját vagy szerződéses szolgáltatás útján biztosított munkavédelmi szakképzettségű szakembere feladata a végrehajtásában való közreműködés.*

Ennek megvalósulási formája:

- a tematika összeállítása,
- az oktatás megtervezése (pl. éves oktatási terv készítése)
- és megszervezése,
- az elméleti ismeretek átadása,
- az ismeretek számonkérésének lebonyolítása,
- a dokumentáció kezelése,
- a nyilvántartás vezetése,
- az ismétlődő oktatás aktualitásának figyelemmel kísérése,
- a rendkívüli oktatás igényének jelzése, kezdeményezése,
- az oktatással kapcsolatos munkáltatói feladatok teljesítésének ellenőrzése (pl. felügyelet alatt dolgozik-e az ismeretek elsajátításáig a dolgozó).

A hallgatók munkavédelmi oktatása

Az Mvt. alapján a hallgatói jogviszony általánosan nem tartozik a szervezett munkavégzés körében, **kivéve a hallgatói jogviszonyban gyakorlati képzés során végzett munka.**

A hallgatók munkavédelmi oktatása a fenti rendben történik, az oktatás megtartásáért a gyakorlatvezető oktató tanár felel, megtörténtét a hallgató az oktatási naplóban aláírásával igazolja.

III. FEJEZET

EGYÉNI VÉDŐESZKÖZ, VÉDŐITAL, TISZTÁLKODÁSI SZEREK

Az egyéni védőeszköz juttatás belső rendje

Az egyéni védőeszköz az utolsó műszaki védekezési lehetőség a munkavállaló egészségének és biztonságának védelmére. Szerepe a munkabalesetek és a foglalkozási megbetegedések megelőzésében egyaránt jelentős mind a **ténylegesen fennálló**, mind a **potenciálisan** előfordulható kockázatok esetében.

Egyéni védőeszközre jogosultak köre

Az Mvt előírja, hogy az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés szabályait úgy kell meghatározni, hogy végrehajtásuk megfelelő védelmet nyújtson mind a munkavállalóknak, mind a munkavégzés hatókörében tartózkodóknak. Az egyéni védőeszköz ellátásban részesülők köre, kiterjed:

- munkavállalókra,
- hallgatókra,
- látogatókra, szolgáltatást igénybe vevőkre,
- ellenőrzést végző személyekre.

A Mvt. kötelességgént rögzíti, hogy a veszélyforrások ellen védelmet nyújtó egyéni védőeszközöket, a kockázatértékelés alapján, meg kell határozni, azokkal a munkavállalókat el kell látni, használatukra ki kell oktatni és használatukat meg kell követelni.

A kockázatértékelés alapján azok a tevékenységek, amelyek végzése során egyéni védőeszköz használata indokolt, az alábbiak:

Tevékenység megnevezése	Tipikusan a tevékenységet végzők munkaköre
adminisztratív munka (képernyő előtti munkavégzés)	ügyintéző, titkárnő
autoklávkezelés, sterilizálás	mikrobiológus, laboráns
fa kivágás	kertész
fertőző mikroorganizmusokkal végzett munka	oktató, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, hallgató
folyékony nitrogén kezelése	tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs
gázpalackkezelés	oktató, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, hallgató
hegesztés (ívhegesztés)	karbantartó
laboratóriumi munkák (benne a rákkeltővel végzett munka)	oktató, biológus, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, tanszéki mérnök, laboráns, hallgató, asszisztens, operátor
kert-, parkgondozás, benne fűnyírás, sövényvágás	kertész

lakatos, karbantartó munkák	karbantartó
könyvtári munka, könyvraktár kezelés	könyvtáros
mosogatás laboratóriumban	laboráns, operátor,
izotópos munkák	oktató, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, laboráns, hallgató
hulladék kezelés, konténeres szemét gyűjtés	gondnok
szabadtéri munka	kertész, Földrajz- és Földtudományi Intézet oktató, tanszéki mérnök, hallgató , gondnok
takarítás	takarító
villanyszerelés	karbantartó
vízszerelés (fertőző anyagok jelenléte)	karbantartó

Egyéni védőeszköz megfelelőségének tanúsítása

Egyéni védőeszközt forgalomba hozni, használatba venni akkor szabad, ha az rendelkezik egyéni védőeszköz EK-megfelelőségi nyilatkozattal, illetve egyéni védőeszköz EK típustanúsítvánnyal.

A jogszabályi előírásnak megfelelően az Egyetem intézetei és intézményei kizárólag a megfelelőséget igazoló tanúsítvánnyal (tájékoztató) rendelkező védőeszközt szerezhetnek be, ennek okán a vásárlás bonyolító ügyintézőt a védőeszköz adatairól szükséges kiképezni.

EK-jelölés

A védőeszközökön feltüntetett EK-jelölés azt fejezi ki, hogy a védőeszköz megfelel az alapvető követelményeknek és a honosított harmonizált szabványoknak, illetőleg az alapvető követelményeknek megfelelő műszaki megoldásoknak.

Az EK-jelölést **valamennyi védőeszközön**, oly módon helyezik el, hogy az a használatának várható időtartamára jól felismerhető, eltávolíthatatlan legyen. Amennyiben az EK-jelölés a védőeszközön nem helyezhető el annak mérete vagy jellemzője miatt, akkor azt a csomagoláson tüntetik fel.

Egyéni védőeszköz használatára/viselésére való személyi alkalmasság szempontjai

A jogszabályi előírás alapján figyelembe kell venni a védőeszköz használatának egészségi (egyéni) alkalmassági feltételeit, illetve annak egészségi korlátjait a következők alapján:

- a munkavállaló munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálata, illetőleg
- a munkavállaló egyéni védőeszközre vonatkozó gyakorlati képzése során szerzett tapasztalat alapján.

A munkavállaló egyéni védőeszköz használatára való alkalmasságát orvosi vizsgálat alapján kell igazolni. A munkaköri, szakmai, illetve személyi higiénés alkalmasság orvosi vizsgálatáról és véleményezéséről szóló 33/1998. (VI. 24.) NM rendelet 13. számú melléklet *Beutalás munkaköri orvosi alkalmassági vizsgálatra* 22. pontja Tartalmazza az „egyéni védőeszköz általi terhelés”-t, mint kockázatot.

A védőeszköz használat okán az egyéni védőeszköz általi terhelés megítélésére kizárólag a várandós anyák légzésvédő használatánál indokolt.

A védőeszköz juttatása

Az Egyetem a 2. mellékletben meghatározott egyéni védőeszközöket juttatja a meghatározott munkakörben foglalkoztatott munkavállalók számára.

A védőeszköz személyi használatra szolgál, kihordási ideje nincs, tisztántartásáról a szervezeti egység vezetője gondoskodik, és írásbeli engedélye hiányában a munkahelyről hazavinni nem lehet.

A védőeszközök rendeltetésszerű használhatóságát, a védőképesség megőrzését a munkavállaló jelzése alapján, csere útján a szervezeti egység vezetője biztosítja. A védőeszköznek kihordási ideje nincs.

A védőeszközt haladéktalanul cserélni kell használhatatlanná válása, illetve teljesítményének gyors és szembetűnő megváltozása esetén. A védelmi tulajdonság megváltozása a működőképesség elvesztését jelenti. Ilyen esetnek kell tekinteni például, ha:

- a védőeszköz használatával munkabaleset történt, akkor is, ha a védőeszközön nem látszik sérülés nyoma;
- az időszakos felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a védőeszköz veszített védelmi szintjéből;
- a védőeszközön szemmel látható sérülés keletkezett;
- olyan szennyező anyag került rá, ami eltávolíthatatlan, és befolyásolhatja a védelmi képességét;
- a védőeszköz avulása vagy előregedése bekövetkezett, használati ideje lejárt (a továbbiakban együtt: élettartam).

A jogszabályi előírás alapján a munkavállalóra költséget az egyéni védőeszköz juttatásával összefüggésben semmilyen címen nem lehet áthárítani.

A magyar nyelvű Tájékoztató

Az egyéni védőeszköz magyar nyelvű tájékoztatóját a munkahelyen a munkavállaló által hozzáférhető helyen kell tartani.

A Tájékoztató az a dokumentum, amellyel az adott **szervezeti egységnek rendelkeznie** kell. Tartalmát a tanúsítást végző bejelentett szerv jóváhagyja. A tájékoztató a védőeszköz tartozéka, amely tartalmazza a tárolására, a kezelésére, a karbantartására, a tisztítására, az időszakos felülvizsgálatára vonatkozó tudnivalókat.

A védőeszköz használatának oktatása

A munkavállalókat a védőeszközre vonatkozó tudnivalókról oktatásban kell részesíteni, továbbá gyakoroltatni kell a védőeszközök használatát. A közvetlen munkahelyi vezető folyamatosan ellenőrizi, hogy a tájékoztatóban foglaltakat, illetve a védőeszköznek az adott munkakörülmények között történő használatára vonatkozóan az oktatás keretében átadott ismereteket a munkavállalók betartják-e. A technológiai módosítás veszélyforrásait oktatni szükséges, kitérve a szükséges védőeszközök (például leesés elleni védőeszközök, légzésvédők) használatára is.

Új típusú védőeszköz használatának szükségességekor az oktatást és a szükséges gyakoroltatást minden érintett munkavállalóra kiterjedően ismét le kell folytatni. Amennyiben a védőeszközön nyitott „i” betűt magában foglaló könyvet ábrázó jelkép van elhelyezve, az azt jelenti, hogy a tájékoztató fontos információt tartalmaz, amit kötelezően el kell olvasni, továbbá az oktatás keretében ismertetni kell.

Az EüM rendelet az oktatás tekintetében dokumentálási kötelezettséget ír elő. A tájékoztatás és a gyakorlati képzés megtörténtét a szervezeti egység vezetője írásban dokumentálja, továbbá azt a munkavállalóval aláíratatja. Figyelemmel kell lenni az Mvt. 55. §-ában foglaltakra is, ennek megfelelően az oktatás elvégzéséhez a tematika megjelölése szükséges.

Munkavállaló kötelezettségei

A munkavállaló

- **köteles az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és a tőle elvárható tisztításáról gondoskodni;**
- **köteles a munkája biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;**
- haladéktalanul tájékoztatja a munkáltatót, ha megítélése szerint a védőeszköz elvesztette védelmi képességét;
- köteles a számára előírt egyéni védőeszközt használni;
- egyéni védőeszközét - munkáltatói engedély hiányában – a munkahelyén tartani;
- megtanulni védőeszköz használatának módját és azt aláírásával igazolni.

Az Mvt. tartalmazza a **munkavállalónak azt a köteleességét is, hogy csak biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát.**

A munkavállaló köteles munkatársaival együttműködni, és munkáját úgy végezni, hogy ez saját vagy más egészséget és testi épségét ne veszélyeztesse. Ennek egyik legfontosabb feltétele, hogy

- a munkavállaló a szükséges esetben egyéni védőeszközt használjon,
- az egyéni védőeszközt a rendeltetésének megfelelően használja, és
- gondoskodik a tőle elvárható tisztításáról

Időszakos felülvizsgálat

A védőeszközök egy részét időszakos felülvizsgálat alá kell vonni. Ebbe a körbe tartoznak a leesés elleni védőeszközök, a légzésvédő eszközök, az elektrotechnikai védőkesztyűk, amelyek esetében a felülvizsgálatok konkrét időközeit a tájékoztatóban, a gyártó adja meg.

A jogszabály értelmében az időszakos felülvizsgálatot: *„A használó kérelmére a védőeszköz időszakos felülvizsgálatát a gyártó vagy bejelentett szervezet végzi el.”*

A felülvizsgálat szervezését a munkavédelmi szolgáltató végzi, a szervezeti egység vezetőjének jelzése alapján.

A felülvizsgálatot **bizonyító erejű** dokumentummal kell igazolnia. A dokumentumra egységes követelmény nincs meghatározva.

Veszélyes hulladéknak minősülő védőeszközök

A veszélyes anyagok és veszélyes készítmények használata, biológiai tényezőkkel kapcsolatos tevékenység során alkalmazott védőeszközök kezelése további veszélyforrást jelent. A szervezeti egység vezetőjének feladata, hogy az ismételten fel nem használható védőeszközt veszélyes hulladékként kezeljék, és gondoskodjanak elkülönített tárolásáról (például a más ruházattól).

Ugyanakkor vannak olyan veszélyes hulladéknak minősülő anyagok, mint például a növényvédő szer hulladéka, amellyel történő munkavégzés során szennyezett védőeszközök a veszélyes hulladék elhelyezésére vonatkozó feltételek biztosítása esetén tisztíthatók.

A munkavállalók munkahelyen történő egyéni védőeszköz használatának minimális biztonsági és egészségvédelmi követelményeiről szóló 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet 7. §-a kimondja, hogy *„A védelmi képességét veszített védőeszköz tovább nem használható. Az elhasználdott védőeszközt hulladékként, a külön jogszabályban meghatározott esetekben veszélyes hulladékként kell kezelni.”*

A biológiai tényezők hatásának kitett munkavállalók egészségének védelméről szóló 61/1999. (XII. 1.) EüM rendelet 8. § (2) bekezdése értelmében gondoskodni szükséges arról, hogy

- „a) a munkavállaló azokat a védőeszközöket, amelyek biológiai tényezőkkel szennyeződhetnek, a munkaterület elhagyásakor vegye le, és a b) pont szerinti intézkedések megtörténteig a többi ruhától elkülönítve tárolja,*
- b) az a) pont szerinti védőeszközök, megtisztítása vagy szükség szerinti megsemmisítése megtörténjen.”*

A veszélyes hulladéknak minősülő védőeszközt a munkahelyi gyűjtőhelyen, a környezet szennyezését kizáró edényzetben kell tárolni, valamint ezek tárolására és kezelésére használt létesítményei, és berendezései üzemeltetéséről üzemnaplót vezetni, továbbá minderről nyilvántartást vezetni, valamint adatot szolgáltatni szükséges. Ezen feladatok elvégzésére a szervezeti egység vezetője írásban kijelölt személyt bíz meg.

Védőital

- ha a munkahelyi klíma zárttéri és szabadtéri munkahelyen a 24°C (K) EH értéket meghaladja, a munkavállalók részére igény szerint, de legalább félóránként védőitalt kell biztosítani.
- a folyadékvesztéséget általában 14-16°C hőmérsékletű ivóvízzel kell pótolni. E célra alkalmas azonos hőmérsékletű ízesített, alkoholmentes ital is, amelynek cukortartalma az ital 4 súlyszázalékát nem haladja meg, vagy amely mesterséges édesítőszerrel ízesített.
- a hidegnek minősülő munkahelyen a munkavállalók részére +50°C hőmérsékletű teát kell kiszolgáltatni. A tea ízesítéséhez cukrot, illetve édesítőszert kell biztosítani.

A védőital és a tea elfogyasztásának feltétele, hogy a dolgozók létszámát elérő mennyiségben, személyenként és egyéni használatra kiadott ivópoharak rendelkezésre álljanak. A védőital, valamint a tea készítése, tárolása, kiszolgálása a közegészségügyi követelmények betartása mellett történhet.

Érintett munkavállalók a szabadtéren munkát végzők:

- kertész,
- TTK Biológiai Intézet
- TTK Földrajz és Földtudományi Intézet munkavállalói.

Tisztálkodó szerek juttatásának rendje

A szervezeti egységvezető kéztisztító szerrel és bőrápoló készítménnyel köteles ellátni a dolgozót, ha munkakörében, illetőleg munkahelyén bőrkárosító hatásnak van kitéve. Az Egyetemen erre jogosító munkakörök felsorolását a **3. melléklet** tartalmazza. A tisztító és védő készítmény térítésmentesen biztosítandó és helyette a munkáltató pénzbeli megváltást nem adhat.

Kéztisztítószerrel kell biztosítani a munkavégzés során abban a munkakörben illetőleg munkahelyen, ahol a dolgozó bőrét szappanos, meleg vizes mosással el nem távolítható szennyeződés éri.

Járványügyi érdekből különösen az influenzás időszakban fertőtlenítő hatású kéztisztítószerrel kell adni, valamint a mosdókban kihelyezett adagolókat is ilyen hatású szerrel kell feltölteni.

Bőrápoló készítményt kell biztosítani a munka befejezése utáni használatra a kézfertőtlenítő hatású kéztisztító zsíroló tisztítószer használatát követően, illetve minden esetben, ha a bőr állapotának helyreállításához szükséges.

A bőrvédő krémek és kenőcsök védőeszköznek minősülnek, és a 65/1999. (XII. 22.) EüM rendelet 3. sz. melléklete alapján az alábbi ártalmak esetén kell biztosítani:

- a) épületgépészeti munkák,
- b) maró, allergizáló, irritáló, a bőrön keresztül felszívódó vegyi anyagokkal végzett munkák esetén.

IV. FEJEZET

A MUNKAHELYEKRE ÉS A MUNKAVÉGZÉSRE VONATKOZÓ RENDELKEZÉSEK

1. Általános rendelkezések

A munkavállaló kizárólag a biztonságos munkavégzésre alkalmas állapotban, a munkavédelemre vonatkozó szabályok, utasítások megtartásával, a munkavédelmi oktatásnak megfelelően végezhet munkát. Sokat tehetnek a maguk és mások biztonságáért, ha;

- munkáltatójukkal aktívan együttműködnek a biztonság és egészségvédelem területén;
- követik a képzésen elsajátítottakat, hiszen a képzésben azért vettek részt, hogy munkájukat biztonságosan végezzék, és megtanulják a berendezések, eszközök, anyagok stb. használatát;
- közlik az érintettekkel (közvetlen vezetővel vagy a munkavállalói képviselővel), ha szerintük maga a munka – vagy a nem megfelelő biztonsági intézkedések – bárkinek a biztonságát vagy egészségét veszélyeztetik.

Az Mvt. a fenti szabályok alkalmazása érdekében részletszabályokat állapít meg, ennek értelmében az Egyetem munkavállalói kötelesek, különösen

- a) a rendelkezésére bocsátott munkaeszköz biztonságos állapotáról elvárható módon meggyőződni, azt rendeltetésének megfelelően és a munkáltató utasítása szerint használni, a meghatározott karbantartási feladatokat elvégezni;
- b) az egyéni védőeszközt rendeltetésének megfelelően használni és elvárható tisztításáról gondoskodni;
- c) a munkavégzéshez az egészséget és a testi épséget nem veszélyeztető ruházatot viselni;
- d) munkaterületen a fegyelmet, a rendet és a tisztaságot megtartani;
- e) a munka biztonságos elvégzéséhez szükséges ismereteket elsajátítani és azokat a munkavégzés során alkalmazni;
- f) az előírt orvosi - meghatározott körben pályaalakmassági - vizsgálaton részt venni;
- g) a veszélyt jelentő rendellenességről, üzemzavarról a közvetlen vezetőt azonnal tájékoztatni, a rendellenességet, üzemzavart tőle elvárhatóan megszüntetni, vagy erre intézkedést kérni;
- h) a balesetet, sérülést, rosszulletet azonnal jelenteni.

A munkavállaló önkényesen nem kapcsolhatja ki, nem távolíthatja el és nem alakíthatja át a biztonsági berendezéseket.

A munkavállaló szervezetében nem lehet szeszes ital fogyasztásából származó alkohol, illetve a koncentrációképességet, reakcióképességet befolyásoló (szédülést kiváltó, nyugtató vagy izgató) gyógyszer, vagy más egyéb kábító-, vagy bódító hatású szer rendes és rendkívüli munkaidőben.

A szervezeti egység vezetője – a munkáltató képviselőjében – feljogosított, hogy a munkavégzés ideje alatt ellenőrizze a munkavállalók munkára képes állapotát.

A szeszes ital fogyasztásának tilalmára vonatkozó szabályok megtartásának az ellenőrzése végett a szervezeti egység vezetője alkoholvizsgálat elvégzésére hívja fel a munkavállalót. A munkavállaló együttműködési kötelezettsége folytán köteles magát az ellenőrzésnek alávetni.

2. Speciális rendelkezések

A munkavégzésre vonatkozó speciális szabályokat a technológiai, műveleti és kezelési utasítások tartalmazzák, azonban kiemelt jelentősége okán a munkahelyi kémiai biztonság, a biológiai kóroki tényezőkre vonatkozó szabályokat az alábbiakban határozzuk meg.

2.1. Veszélyes vegyi anyagok felhasználása

A foglalkozási megbetegedés gyanújának, a fokozott expozíciós esetek elkerülésére szolgáló megelőző intézkedések kialakításának keret szabályait, illetve általános szempontjait rögzíti az Mvt. és a munkahelyek kémiai biztonságáról szóló 25/2000. (IX. 30.) EüM-SzCsM együttes rendelet (továbbiakban R.) adja. A két szabályozás végrehajtása egymást kiegészítő rendszert alkot.

A veszélyes anyaggal kapcsolatos kockázatok kezelésének általános alapelve, hogy a veszélyes anyagok által okozott kockázatokat meg kell szüntetni, ha ez nem lehetséges: a kockázatot csökkenteni kell (az egészséget nem károsító vagy eltűrhető szintre).

Az Egyetem intézményeiben veszélyes vegyi anyagokkal való munkavégzés esetén a kockázatcsökkentés főbb elemeit alkalmazni kell, mégpedig;

- munkafolyamatok megtervezésével és megszervezésével,
- védőeszközök biztosításával,
- műszaki intézkedésekkel,
- karbantartás elvégzésével,
- az exponált munkavállalók számának minimumra csökkentésével,
- az expozíció intenzitásának és időtartamának a lehető legkisebb mértékűre történő csökkentésével,
- higiénés feltételek biztosításával, mint: dohányzás, étkezés, italfogyasztás, kozmetikai szerek használatának, élelmiszer-tárolásnak tilalma, ahol a munkaterületet veszélyes anyagok szennyezhetik vagy a munkavállaló veszélyes anyagokkal kerülhet érintkezésbe,
- a munkahelyen jelen lévő vegyi anyag mennyiségének a munka jellegének megfelelő minimálisra történő csökkentésével,
- a veszélyes anyagok és ezeket tartalmazó hulladékok biztonságos kezelésére, tárolására, és szállítására vonatkozó előírások betartásával.

A különleges megelőző és védő intézkedések

Törekedni kell a veszélyes anyag nem veszélyes vagy kevésbé veszélyeztető anyaggal történő helyettesítésére, de ha ez kizárt kockázatbecslést kell végezni és ezt dokumentálni is kell.

A munkahelyi expozícióval kapcsolatban hangsúlyosan figyelni kell, hogy megfelelő gyakoriságban megtörténnek-e a levegővizsgálatok, és megfelelő laboratórium végezte-e el azokat.

A határértékkel szabályozott veszélyes anyagok koncentrációját – az expozíció mértékétől, az anyagok veszélyességétől és a technológia stabilitásától függő gyakorisággal – meg kell határozni és azt folyamatosan ellenőrizni kell.

Amennyiben a mérési eredmények határérték túllépésre utalnak:

- az eseményt írásban rögzíteni szükséges;
- az iratot meg kell őrizni;
- megelőző – műszaki, szervezési – intézkedéseket kell hozni, amelyek megfelelnek a tevékenység természetének (a kockázatbecslésre vonatkozó általános alapelvek figyelembevételével).

Tűz- és robbanásveszélyes anyagok koncentrációjának veszélyes szintre emelkedése vagy a kémiai nem stabil anyagok veszélyes mennyiségének kialakulásának megelőzése: ha ez nem lehetséges meg kell akadályozni olyan források jelenlétét, amelyek elősegíthetik a tűz és robbanás keletkezését vagy azokat a kedvezőtlen körülményeket, amelyek a kémiai nem stabil anyagok és keverékeik veszélyes fizikai hatásainak növekedéséhez vezetnek.

Csökkenteni kell a tűz- és robbanásveszélyes anyagok égése során keletkező kémiai nem stabil anyagok vagy keverékeik által okozott egészségkárosító hatásokat.

Gondoskodni kell munkahely, a berendezések és a gépek kielégítő irányításáról, a robbanást elfojtó berendezésekről.

Tilalmak, amelyek betartásáról gondoskodni kell:

- tilos a meghatározott határértéket meghaladó veszélyes anyaggal szennyezett légtérben a munkavállalót foglalkoztatni;
- nem érheti a munkavállalót hormon-, hormonhatású anyag, antibiotikum expozíciója;
- illetőleg biztosítani kell, hogy aszfixiát okozó anyagnak az oxigén kiszorítását okozó koncentrációja ne alakulhasson ki.

Az előírt nyilvántartások vezetéséről gondoskodni szükséges:

- a Biztonsági Adatlappal azonosítható veszélyes anyagokról. Ezt a nyilvántartást a munkavállaló és képviselői számára hozzáférhetővé kell tenni;
- a munkavállaló munkahelyi expozíciójáról, ennek során rögzítendő:
 - = az exponált munkavállalók expozíciójának ténye;
 - = mérési adatok;

- = mérés időpontja, illetőleg ezek mellékleteként a mérési jegyzőkönyvek, dokumentumok,
- = a nyilvántartott adatokat a munkaviszony megszűnését követő 10 évig, rákkeltő hatású anyagok esetében 40 évig meg kell őrizni.

Baleset, üzemzavar és veszélyhelyzet esetére vonatkozó teendők

Baleset, üzemzavar okozta károk enyhítése, az emberi élet veszélyeztetésének minimalizálása szempontjából lényeges, hogy az intézetek eleget tegyenek az alábbiaknak.

- Intézkedési, mentési tervet kell készíteni balesetek, üzemzavarok és veszélyhelyzetek kezelésére. A terveknek a biztonsági gyakorlatok és az elsősegélynyújtás gyakorlására vonatkozó előírásokat is tartalmazni kell.
- Intézkedni kell, ha a baleset, üzemzavar, veszélyhelyzet bekövetkezett:
 - = intézkedni kell a káros hatások csökkentése érdekében,
 - = tájékoztatni kell az érintett munkavállalókat,
 - = mindenki számára elérhetővé kell tenni – akiket érint – a szükséges információkat, például:
 - a) előzetes értesítés a munka közbeni veszélyekről, megelőző intézkedésekről, szabályokról, szabályzatokról
 - b) előforduló különleges veszélyforrásokról, vagy azokról, amelyeknek előfordulása várható.
- Meg kell tiltani az érintett területen a munkavégzést, csak azok tartózkodhatnak ott, akik a helyzet felszámolásában működnék közre.
- Az érintett területen dolgozók számára megfelelő egyéni védőeszközt, speciális biztonsági berendezést és felszerelést kell biztosítani, amelyet az mindaddig köteles használni, amíg a rendkívüli helyzet azt indokoltá teszi. Az érintett területen egyéni védelem nélküli személy nem tartózkodhat.
- Haladéktalanul kell tájékoztatni a munkavállalót, ha az esemény többletterhelésével, testi épsége sérelmével, egészsége fokozott veszélyeztetésével járhatott
- Figyelmeztető és egyéb tájékoztató jelzéseket kell elhelyezni, amelyek felhívják a figyelmet a megnövekedett kockázatra és elősegítik a menekülést, mentést.

2.2. Rákkeltő vegyi anyagok

A foglalkozási eredetű rákkeltő vagy mutagén (továbbiakban együtt: rákkeltő) expozícióban való munkavégzésre vonatkozó szabályozások célja, hogy a kockázatok minimálisra csökkentésével elősegítse a munkavállalók védelmét a rákkeltő anyagok okozta foglalkozási eredetű egészségkárosodásokkal, illetve daganatos megbetegedésekkel szemben.

Populációs és egyéni kockázatcsökkentés

- Az exponált munkavállalók számát a munka elvégzéséhez szükséges lehető legalacsonyabb szinten kell korlátozni. Az expozíciós idő csökkentése nem járhat együtt az expozíciónak kitett munkavállalói létszám növekedésével.

- Terhes nőt tilos, fiatalkorú személyt pedig csak egyéni védőeszközök alkalmazása esetén és csak a gyakorlati képzéshez szükséges időben és mértékben szabad rákkeltővel foglalkoztatni.
- A foglalkozás-egészségügyi szolgálat által rákkeltő hatására különösen fogékonynak véleményezett munkavállalót nem lehet rákkeltő expozícióban foglalkoztatni.
- A munkahelyeken az expozíciós koncentráció az MK értéket nem haladhatja meg. Kizárólag egyéni védőeszköz viselésével szabad munkát végezni!
- Ha valamely rákkeltőre nincs érvényes határérték, minden szükséges intézkedést meg kell tenni annak érdekében, hogy a munkatérben a rákkeltő(k) koncentrációja a tudományos technikai színvonal mellett lehetséges legalacsonyabb szintű legyen.
- A rákkeltő expozícióban dolgozóknak rendkívüli munkavégzés csak egyéni védelem alkalmazása mellett rendelhető el.
- A munkavállalókat írásban kell tájékoztatni ha rákkeltővel kívánják őket foglalkoztatni, vagy foglalkoztatják.

Minden olyan tevékenység esetében, amelynek során feltételezhető a munkavállaló rákkeltővel történő expozíciója, a kockázatbecslést kell végezni.

Megelőzés, expozíciócsökkentés

Rákkeltő használata csak akkor vezethető be, ha azt műszaki okokból nem lehet célazonos, nem rákkeltő vagy kevésbé erős rákkeltővel helyettesíteni. (Írásban kell indokolni a rákkeltő választását, kitérve arra, hogy van-e célazonos, nem rákkeltő vagy kevésbé erős rákkeltő anyag, készítmény vagy eljárás.)

A rákkeltők felhasználása – amennyiben ez tudományos technikai színvonal mellett lehetséges – zárt rendszerben, automatizált vagy azzal egyenértékű egyéb eljárással (pl. manipulátor, robottechnika) történhet.

Rákkeltő felhasználásakor kötelező:

1. a legkisebb kockázatot biztosító, megfelelő technológiai eljárásokat és munkamódszereket alkalmazni;
2. a munkafolyamatokat és a műszaki intézkedéseket úgy kialakítani, hogy a munkahelyen a rákkeltők elkerülhetők vagy a munkahelyen való kiszabadulásuk a minimálisra csökkenthető legyen;
3. a munkahelyen korlátozni a rákkeltő mennyiségét úgy, hogy az csak az aktuális tevékenység kivitelezhetőségéhez szükséges tömegben legyen jelen;
4. megfelelő helyi elszívással vagy általános szellőztetéssel a rákkeltőt a forrásnál eltávolítani oly módon, hogy egyidejűleg biztosítsa a lakosság, továbbá a környezet védelmét;
5. az alkalmazott légtechnikai megoldások más munkahelyek munkavállalóit nem veszélyeztethetik;

6. elsősorban műszaki, technológiai intézkedésekkel, kollektív védelmi eszközökkel, eljárásokkal az egészségkárosodást megelőzni azon a munkahelyen, ahol a munkavállaló szabályos üzemmenet, illetve üzemzavar esetében gáz, gőz, folyadék, aeroszol vagy por formájában rákkeltő anyaggal érintkezésbe kerülhet. Az egészséget károsító hatások megelőzéséről a munkakörülmények, a technológia, a műszaki állapot rendszeres felülvizsgálatával kell gondoskodni;
7. egyéni védelmi intézkedéseket hozni;
8. szükség szerinti, de legalább hetenkénti gyakorisággal végzett tisztítással, takarítással megakadályozni a munkatér padozatán, falain, a munkatérben elhelyezett gépek, munkaeszközök, tárgyak felszínein a rákkeltő anyag felhalmozódását;
9. a munkavállalókat rendszeresen tájékoztatni;
10. figyelmeztető és biztonsági jelzéseket alkalmazni; biztosítani valamely előre nem látható eseményből vagy balesetből eredő rendellenes rákkeltő expozíció korai kimutatására, jelzésére, illetve mérésére alkalmas eszközök, illetve módszerek alkalmazását;
11. biztosítani valamely előre nem látható eseményből vagy balesetből eredő rendellenes rákkeltő expozíció korai kimutatására, jelzésére, illetve mérésére alkalmas eszközök, illetve módszerek alkalmazását;
12. megfelelő védőeszközöket (légzésvédő eszköz, a teljes test védelmét biztosító védőeszköz) biztosítani a rákkeltő nagyobb mértékű expozíciójával járó előre látható események (karbantartási munkák, technológiai sor megnyitása), illetőleg vészhelyzetek (baleset, havária, katasztrófa) esetére;
 - eszközöket biztosítani a rákkeltők kockázatmentes kezeléséhez, tárolásához, üzemben belüli mozgatásához, szállításához;
 - gondoskodni a hulladék biztonságos összegyűjtéséhez, tárolásához és kiürítéséhez szükséges eszközökről;
 - rendelkezni a rákkeltő közömbösítéséről, hatástalanításáról, a munkahelyi berendezési tárgyak, a munkavállalók által használt védőeszközök dekontaminálásáról vagy szükség szerint veszélyes hulladékként történő kezelés

Belépés a veszélyeztetett területre

A szervezeti egység vezetője intézkedik annak biztosítása érdekében, hogy azokon a munkahelyeken, ahol a kockázatbecslés eredménye alapján a munkavállaló egészségét rákkeltő okozta egészségkárosodás fenyegeti, csak azok a munkavállalók legyenek jelen, illetve oda kizárólag azok léphessenek be, akiknek az a munkájukból vagy feladatukból adódóan kötelességük.

Előre nem látott vészhelyzet, illetve expozíció

- Rendkívüli helyzetekre riasztási és intézkedési terveket (balesetelhárítási, mentési, menekülési, dekontaminálási, helyreállítási terveket) kell készíteni, azokat a munkavállalókkal meg kell ismertetni és végrehajtásukat rendszeresen – de évente legalább egyszer – gyakoroltatni kell.

- A szervezeti egység vezetője köteles írásban tájékoztatni a munkavállalókat olyan előre nem látható események (üzemzavarok) vagy vegyi balesetek bekövetkezte esetén, amelyek a munkavállalók többlet terhelését, fokozott expozícióját idézték vagy idézhették elő.
- Az előre nem látott eseményt vagy vegyi balesetet követően a szervezeti egység vezetője köteles a munkavállalót soron kívüli orvosi vizsgálatra küldeni, illetőleg a terhelés becslésére a foglalkozás-egészségügyi szolgálat javaslata alapján az érintett munkavállalók citogenetikai vizsgálatát elvégeztetni.
- A többlet-terhelés és a fokozott expozíció okainak megszüntetéséig csak a javítások és más szükséges munkák elvégzéséhez nélkülözhetetlen munkavállalók munkavégzése engedélyezhető az érintett térségben; a munkát végző munkavállalóknak biztosítani kell a szükséges egyéni védőeszközt (védőruha, légzésvédő, stb.), amit a munkavállalók kötelesek használni;
- A munkavégzés időtartamát a védőeszköz okozta megterhelés és a védőeszköz védőképessége szerint szigorúan korlátozni szükséges; az érintett térségben csak az egyéni védelemmel védett munkavállalók tartózkodhatnak.

Előre látható veszélyhelyzet, illetve expozíció

Mindazon tevékenységnél, amelynél a munkatérben a rákkeltő koncentrációja, kiülepedő mennyisége előreláthatóan megnő (pl. karbantartás, zárt technológia megbontása), a szervezeti egység vezetője

- biztosítja a munkát végző munkavállalónak a szükséges védőeszközt (védőruhát, légzésvédőt, stb.), amelyet a munkavállalók kötelesek használni, továbbá
- a munkavégzés időtartamát – a védőeszköz okozta megterhelés és a védőképesség szerint – szigorúan korlátozza.

Személyi higiéné, egyéni védelem

- evés, ivás, dohányzás tilos a munkaterületen;
- a munkahely csak zuhanyozás után, utcai ruhában hagyható el;
- elegendő számú és alkalmas szociális helyiségnek ezért rendelkezésre kell állnia;
- nyílt téri munkavégzésnél megfelelően temperált tartózkodó és pihenő helyiség biztosítandó;
- fontos a megfelelő minőségű és mennyiségű tisztálkodó és dekontamináló (a rákkeltő szennyeződést hatástalanító, vagy eltávolító) szerrel való ellátás;
- a védőeszközöket minden használat előtt ellenőrizni kell, biztosítani kell hibátlanságukat, védőképességük megfelelőségét és tisztaságát.

2.3. Biológiai kóroki tényező

A biológiai tényezők lehetnek mikroorganizmusok, sejttenyészetek, emberi belső élősdiek, amelyek egy része emberi megbetegedést is okozhatnak. A biológiai kóroki tényezők legkiterjedtebb csoportját jelentő *mikroorganizmusoknak nevezzük* az olyan sejtes vagy nem sejtes mikrobiológiai egységeket, amelyek szaporodásra, vagy genetikai anyag továbbadására képesek.

Munkavégzés során expozíció (azaz: a munkahelyen jelen lévő és a munkavállalót érő biológiai kóroki tényező hatásának való kitettség) többféle módon is előfordulhat, pl.:

- inhalációval, azaz belégzés útján – cseppfertőzéssel, por, aeroszol közvetítésével;
- szennyezett használati tárgyak, munkaeszközök, anyagok, kéz, víz közvetítésével történő lenyelés, illetve
- közvetlen kontaktus útján;
- de létrejöhet vektorok (pl. vérszívó rovarok, kullancsok) közvetítésével is;
- ritkábban, de balesetszerű expozícióval is kell számolni, pl. fertőzött injekciós tűtől, műtét közben sérült bőrön keresztül.

A biológiai tényezőket négy, a fertőzés kockázati szintje szerint megállapított csoportba kell sorolni, és lényegében a besorolás határozza meg – súlyozza – a szükséges teendőket is.

Tevékenység megkezdésének feltételei

Minden olyan esetben, amikor felmerül, hogy a tevékenység feltehetően biológiai tényező kockázatával jár, meg kell határozni:

- a munkavállalót érő expozíció jellegét,
- időtartamát,
- és amennyiben lehetséges, mértékét (pl. porkoncentráció, kimutatható gombatelepek, toxin koncentrációja).

Előbbieket is figyelembe véve, a munkavédelmi szolgáltató a foglalkozás-egészségügyi szolgáltatóval közösen kockázatbecslést végez minden jelen lévő biológiai tényezőre. A kockázatbecslést *évente*, és minden olyan esetben, amikor a munkavállaló expozícióját befolyásoló változások történtek a munkakörülményekben, meg kell ismételni.

Amennyiben a kockázatbecslés során kiderül, hogy adott kóroki tényezővel kapcsolatban hatékony *védőoltás* létezik:

- a) írásban, a jelen szabályzat, meghatározza azon munkavállalók körét, akiknek a védőoltás biztosítása indokolt;
- b) és a foglalkoztatás feltételeként (tehát nem akkor, amikor már munkába állt, és az expozíció érhetne munkavállaló számára térítésmentesen fel kell ajánlani.

Megelőzésre vonatkozó általános előírások

A kockázatbecslés eredményétől függően megelőzési stratégiáról és annak végrehajtásáról (más szavakkal: megfelelő kockázatkezelésről) szükséges gondoskodnia a szervezeti egység vezetőjének. A jogszabály által meghatározott kötelezettségeknek két nagy csoportja különíthető el. Az egyik csoport, amelyet minden esetben figyelembe kell venni, a másik, pedig amelyeket csak a kockázatbecslés eredményétől függően, a következő esetben:

Amennyiben a kockázatbecslés azt mutatja, hogy a munkavégzés biológiai tényezők rendszeres használatával nem jár, de előfordulhat, hogy a munkavállaló ezek hatásának lehet kitéve.

- a veszélyes helyettesítése nem vagy kevésbé veszéllyessel, mindenek előtt törekedni kell a veszélyes biológiai tényező olyan helyettesítésére, amely nem vagy kevésbé veszélyezteti a munkavállaló egészségét.
- az expozíció kiiktatása, az expozíciót meg kell akadályozni, illetve meg kell szüntetni.
- *a kockázat lehető legalacsonyabb szintre csökkentése*

Ha az expozíció nem szüntethető meg, mert ez műszakilag nem lehetséges, a kockázatot olyan alacsony szintre kell csökkenteni, hogy az érintett munkavállaló egészsége és biztonsága megfelelően védve legyen. Ennek érdekében:

- a kockázatnak kitett *munkavállalók számát* – beleértve a tevékenység hatókörében tartózkodókat is – a lehető *legalacsonyabb szintre kell csökkenteni*;
- *tervezni, telepíteni, illetve létesíteni:*
 - = a munkahelyet,
 - = a munkafolyamatokat és
 - = a műszaki ellenőrzési intézkedéseket

úgy kell, hogy megakadályozzák, vagy a minimálisra csökkentsék a biológiai tényezők szétterjedésének lehetőségét a munkahelyen;
- megfelelő *védőberendezéseket, illetve egyéni védőeszközöket kell*
 - = biztosítani és
 - = használni;
- olyan intézkedéseket kell bevezetni, amelyek a *biológiai tényező szétszóródásának vagy a munkahelyről történő kikerülésének lehetőségét*
 - = megakadályozzák, vagy ha ez nem lehetséges
 - = csökkentik;
- *kiegészítő figyelmeztető jeleket és táblákat kell elhelyezni* ;
- balesetek esetére *intézkedési tervet kell készíteni*;
- amennyiben indokolt és műszakilag lehetséges, *vizsgálatot kell végezni a biológiai tényezők felhasználási helyen kívüli jelenlétének kimutatására*;
- megfelelő *eszközöket kell biztosítani* a hulladék biztonságos összegyűjtésére, tárolására és eltávolítására, beleértve - ahol lehetséges - a biztonságos és azonosítható tartályok használatát, olyan eszközöket kell biztosítani, amelyek a munkahelyen a biológiai tényezők kockázat nélküli kezelését és szállítását lehetővé teszik.

Higiénés előírások

A szervezeti egység vezető minden, kockázatot jelentő biológiai tényezőkkel kapcsolatos tevékenységnél, köteles:

a) *biztosítani*

- hogy a munkavállaló ne étkezzon, ne igyon és ne dohányozzon a munkahelyen, illetve olyan helyiségben, ahol a biológiai tényezők kockázatával kell számolni;
- a megfelelő védőruházatot;
- a megfelelő mosdót és illemhelyet, továbbá
- a szemöblítés és – amennyiben ez szükséges – a bőrfertőtlenítés lehetőségét,

b) *gondoskodni*, hogy a védőeszközöket a munkavállaló:

- az e célra kijelölt és megfelelő jelöléssel ellátott helyen megfelelően tárolja;
- ellenőrizze, továbbá
- lehetőség szerint használat előtt is, de használat után – amennyiben az szükséges, illetve lehetséges - minden alkalommal megtisztítsa;
- az ismételten fel nem használható védőeszközt veszélyes hulladékként kezelje,

c) *megtiltani* a meghibásodott védőeszköz használatát;

d) *írásban rögzíteni* az emberi vagy állati eredetű minták vételére, kezelésére és feldolgozására szolgáló eljárásokat;

e) *gondoskodni* arról is, hogy azokat a védőeszközöket, amelyek elszennyeződhetnek, a munkaterület elhagyásakor a munkavállaló vegye le, a többi ruhától elkülönítve tárolja, amíg a védőeszközök fertőtlenítése, megtisztítása vagy megsemmisítése meg nem történik.

A munkahelyi elsősegélynyújtás szabályai

Az elsősegélynyújtás célja, hogy az életet vagy egészséget veszélyeztető heveny állapot miatt azonnali egészségügyi ellátásra szoruló személy haladéktalanul - addig is, amíg részére a szükséges orvosi ellátás biztosítható - egészségi állapotának helyreállítására, illetőleg rosszabbodásának megakadályozására irányuló szakszerű ellátásban részesüljön.

Minden munkahelyen és műszakban a tevékenység és a munkafolyamatok veszélyességétől, illetve az ott dolgozók számától függően kialakított elsősegélynyújtó felszerelést vagy mentődobozt és a munkavállalók közül kiképzett, elsősegélynyújtásra kijelölt személy jelenlétét kell biztosítani.

A munkahelyeken az elsősegélynyújtó felszerelést jól látható, könnyen elérhető, lehetőleg központi fekvésű, pormentes és elsősegélynyújtásra alkalmas helyen kell készenlétben tartani.

Az elsősegélyhelyen - az elsősegélynyújtáshoz szükséges tisztálkodásra is elegendő mennyiségben - ivóvizet kell tárolni. Ha vízvezeték nem áll rendelkezésre, zárt, csapos tartályt vagy kézmosó tálat kell biztosítani. Az elsősegélynyújtáshoz szükséges tisztálkodás céljára az elsősegélyhelyen kellő mennyiségű kéztisztítószer és körömkefét, továbbá törülközőt is készenlétben kell tartani.

A munkahelyen az elsősegélynyújtás módját és eszközeit szemléltető falitáblát kell kifüggeszteni.

Az elsősegélyhelyeket és a hozzájuk vezető utakat a külön jogszabályban –/2/1998. (I.16.) MÜM rendelet a munkahelyeken alkalmazandó biztonsági és egészségvédelmi jelzésekről/ - meghatározottak szerint jelölni kell.

V. FEJEZET

A MUNKAVÉDELMI ELJÁRÁSOK

Épületek, építmények kivitelezése, használatba vétele

Az Egyetem területén kialakítandó új épület, építmény kivitelezésére, annak szervezésére az építőipari jogszabályok irányadók, amely alapján „építtető” pozícióba kerül. Az **építtető** munkavédelmet is érintően felel, az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény (Étv.) és az építőipari kivitelező tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet szerint:

- az engedélyezési és kivitelezési terv tervezőjének, az építési műszaki ellenőr, valamint a kivitelező kiválasztásáért,
- építésügyi hatósági engedély, tudomásulvétel megszerzéséért,
- az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésének az építésfelügyeleti hatósághoz történő, jogszabályban előírt bejelentéséért,
- a műszaki átadás-átvételi és az építési munkaterület átadás-átvételi eljárásában való részvételért,
- az építőipari kivitelezési tevékenység végzésének ellenőrzéséért,
- az építési napló ellenőrzésért, azért, hogy az építési napló a hatósági ellenőrzések és eljárások során az építésügyi és építésfelügyeleti hatóság rendelkezésére álljon.

Az építmény rendeltetésszerű és biztonságos használatra alkalmassá válásakor (az építőipari kivitelezési tevékenység befejezésekor) az építési munkaterület átadásáért a kivitelező felel.

A munkaeszközök felülvizsgálati rendje

Az Egyetem tevékenységi körében felhasznált munkaeszközök és veszélyes technológiák üzembe helyezése és időszakos vizsgálata tárgyában az Mvt., a törvény végrehajtására kiadott 5/1993 (XII. 26.) MüM rendelet és a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjeiről szóló **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** (a továbbiakban: **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet**) alapján az alábbi vizsgálatok elvégzése indokolt, amelyek áttekintésére a mellékletben megtalálható táblázatok nyújtanak segítséget.

A munkavédelmi fogalom meghatározás szerint **munkaeszköz**: minden gép, készülék, szerszám vagy berendezés, amelyet a munkavégzés során alkalmaznak, vagy azzal összefüggésben használnak (kivéve: az egyéni védőeszköz).

A szabályozás megkülönbözteti a veszélyes és nem veszélyes munkaeszközöket illetve külön jogszabály hatálya alá tartozó eszközöket pl.: hegesztő berendezések, emelőgépek, veszélyes folyadékok tárolótartályai.

A bevezetőben fontos kérdés a munkaeszköz és gép fogalmának elkülönítése, az MSZ 12100:2011 szabvány fogalmi meghatározása szerint **gép**: működtető rendszerrel felszerelt vagy ilyennel való fel szerelésre szánt együttes, amely olyan szerkezeti egységekből vagy

alkatrészekből áll, amelyek közül legalább egy mozog és amelyek egy meghatározott használatra vannak összekapcsolva egymással. A „gép” fogalma magában foglalja a gépek olyan együttesét is, amelyek úgy vannak elrendezve és vezérelve, hogy egységként működnek együtt ugyanazon cél elérése érdekében.

A fogalom meghatározások alapján egyértelmű, hogy **minden gép munkaeszköz**, ennek okán minden gépnek meg kell felelnie a **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** foglalt minimumkövetelményeknek.

1. Veszélyes munkaeszközök, technológiák

A veszélyes munkaeszközre vonatkozó Mvt., és 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet által meghatározott eljárási szabályok alkalmazása az Egyetem területén az alábbiak szerint bonyolítandó.

1.1. A veszélyes munkaeszközökre, technológiákra Mvt. által előírt eljárások

1.1.1. Munkavédelmi üzembe helyezés

A munkaeszközt üzembe helyezni, valamint használatba venni csak abban az esetben szabad, ha az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés követelményeit kielégíti. A veszélyes munkaeszközök esetén a szabályozás elrendeli, hogy a használatba vétel előtt meg kell győződni a munkavédelmi követelmények kielégítéséről (előzetes vizsgálat), azaz az egészséges és biztonságos munkavégzésre vonatkozó előírások teljesüléséről (munkavédelmi üzembe helyezési eljárás).

1.1.2. Időszakos biztonsági felülvizsgálat

A biztonságos állapot megőrzése érdekében a veszélyes technológiát, a meghatározott veszélyes munkaeszközt, továbbá azt a munkaeszközt, amelynek időszakos biztonsági felülvizsgálatát jogszabály, szabvány, vagy a rendeltetésszerű és biztonságos üzemeltetésre, használatra vonatkozó dokumentáció előírja, időszakosan biztonsági felülvizsgálat alá kell vonni. Az időszakos biztonsági felülvizsgálatot az üzemeltetőnek ötévenként kell elvégeznie, ha jogszabály, szabvány vagy az üzemeltetési dokumentáció ennél gyakoribb felülvizsgálati időszakot nem ír elő.

1.2. A veszélyes munkaeszközök meghatározása

1.2.1. Az Egyetem tulajdonában lévő munkaeszközök köréből az alábbi eszközök az 5/1993. (XII. 26.) MüM rendelet 1/a. számú melléklete szerint **veszélyes munkaeszközök: kőrfűrészgép; szalagfűrész; faipari vastagsági gyalugép; kézi láncfűrészgép; fémek hidegátalakítására való sajtó; daru gépi meghajtással; mezőgazdasági és erdészeti traktorok, vegyi fülke, amelyben rákkeltő anyagokat használnak.**

1.2.2. Az Egyetem tulajdonában nincs olyan munkaeszköz, melyet az 5/1993 (XII. 26.) MüM rendelet 1/b. számú melléklete sorol fel.

1.2.3. Az Mvt. 87. § alapján azokat a vegyi fülkéket, amelyben rákkeltő, mutagén anyagokkal végeznek tevékenységet veszélyes berendezésnek tekintjük.

1.3. Veszélyes folyadékok tárolótartályai, veszélyes technológia

1.3.1. Az Egyetem tevékenységi körében megtalálható veszélyes folyadék tároló tartály, miután a rendelet hatálya kiterjed a hűtéssel cseppfolyósított gázok 5 m³ nagyobb tárolótartályaira, mint veszélyes technológiára. Az Mvt. előírása értelmében veszélyes technológiát ötvenként munkavédelmi szakértőnek kell felülvizsgálnia.

1.3.2. A veszélyes folyadékok **tárolótartályaira** a veszélyes folyadékok vagy olvadékok tárolótartályainak, tároló-létesítményeinek műszaki biztonsági követelményeiről, hatósági felügyeletéről szóló 1/2016. (I. 5.) NGM rendelet **az alábbi eljárási és bejelentési kötelezettséget rendel:**

- **létesítési engedély** iránti kérelem beszerzése, amelyet a létesítési engedély az engedélyezési dokumentáció és a létesítési követelmények összevetése alapján adja ki a hatóság A tárolótartály akkor építhető be, ha megfelelőségéről a gyártó nyilatkozott,
- a tárolótartály, tároló-létesítmény **létesítése vagy átalakítása utáni üzembe helyezési engedély** iránt kérelem benyújtása,
- a tárolótartály, tároló-létesítmény **javítására vonatkozó bejelentés megtétele** a javítás megkezdését megelőzően. A hatóság a bejelentés tudomásulvételét és hozzájárulását írásban teszi meg, mellékelve a záradékkal ellátott bejelentési dokumentáció egy példányát, javítás esetén a követő üzembevételhez szükséges feltételeket,
- a **javítás utáni üzembevételi jóváhagyási eljárást** a javítást követően, az ismételt üzembevétel előtt kell lefolytatni, amelyhez kérelmet szükséges benyújtani. A hatóság helyszíni ellenőrzését követően az üzembevétel jóváhagyása iránti kérelmet (a helyszíni ellenőrzést követő három napon belül) elbírálja,
- a tárolótartály, tároló-létesítmény egésze vagy egy része használatának **tizenkét hónapot** meghaladó üzemszünete üzemeltetés szüneteltetésnek minősül. A **szüneteltetés megkezdését 15 napon belül** kell bejelenteni a hatóság számára, a jogszabály mellékletében található adattartalommal.,
- az **ismételt üzembevétel** bejelentése a hatóság számára, meghatározott adattartalommal. **A tárolótartályt, tároló-létesítményt ismételten üzembe venni a bejelentés tudomásul vételéről szóló döntése alapján szabad.,**
- a tárolótartály, tároló-létesítmény egésze vagy egy része **használatának megszüntetése is bejelentés alapján** történik,
- az időszakos ellenőrző vizsgálat elvégzettetése az üzemeltető felelőssége, amely vizsgálatot kizárólag nyilvántartásba vett gazdálkodó szervezet végezhet. **Az időszakos ellenőrző vizsgálatról készített jegyzőkönyveket a hatóság**

számára intézkedés és nyilvántartásba vétel céljából 30 napon belül meg kell küldeni, elvégeztetését igazoló dokumentumokat az üzemeltetés helyén szükséges tartani.

A tárolótartályoknál, tároló-létesítményeknél időszakos ellenőrző vizsgálatot kell tartani, amely **ciklusonként elvégzett belső tisztításból, szerkezeti vizsgálatból, valamint tömörségi próbából áll.** Az időszakos ellenőrző vizsgálatok ciklusideje belső tisztítás, szerkezeti vizsgálat esetében tíz év, tömörségi próba esetében öt év. Az ellenőrző tér ellenőrzése szivárgásvizsgálattal történik.

- **a hűtéssel cseppfolyósított gázok tároló-létesítményei esetében, a ciklusidő lejárata előtt legalább 60 nappal, kérelemre a következő ciklusidő hosszát, a szerkezetvizsgálat módját, a köztes ellenőrzéseket a hatóság határozza meg.**

Az időszakos vizsgálatot csak olyan alkalmassági tanúsítvánnyal rendelkező gazdálkodó szervezet végezheti, amelynek tagja vagy alkalmazottja tartályvizsgáló szakképesítéssel rendelkezik.

1.4. A veszélyes munkaeszközök, technológia vizsgálatainak szervezése

Veszélyes munkaeszköz és technológia munkavédelmi szempontú előzetes vizsgálatát, a veszélyes munkaeszköz és a cseppfolyósított gázok tárolótartályai felülvizsgálatát az munkavédelmi szolgáltató írásban kezdeményezi az üzemeltetési igazgatóság megbízottjánál.

Az előzetes vizsgálatot a munkavédelmi szolgáltató végzi el, a foglalkozás-egészségügyiszolgáltató, a robbanásveszélyes technológia esetén a tűzvédelmi szolgáltató bevonásával. Az előzetes vizsgálat megállapítására tekintettel az üzembe helyezést a munkaeszköz üzemeltető egység vezetője írásban rendeli el.

A veszélyes munkaeszközök időszakos biztonsági felülvizsgálatára, valamint a tárolótartályok felülvizsgálatára az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően szakemberrel megbízást (szerződést) köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint. A vizsgálatok elvégzését a munkaeszköz üzemeltető egység vezetője aláírásával igazolja.

Az időszakos vizsgálatok megfelelő bonyolítását az üzemeltetési igazgató megbízottja ellenőrzi.

2. Nem veszélyes munkaeszközök

A veszélyesnek nem minősülő munkaeszközök esetén a **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** alapján az alábbi vizsgálatok lebonyolítása szükséges.

2.1. A nem veszélyes munkaeszközök vizsgálati kötelezettsége

2.1.1. Ellenőrző felülvizsgálat

A veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében – ha annak biztonsága függhet a szerelés körülményeitől – a szerelést követően és az üzemeltetés megkezdését

megelőzően, valamint – ha a munkaeszközön, az új munkahelyen történő felállítását megelőzően végeztek szerelési munkát – a használatba vétel előtt megbízott szakember ellenőrző felülvizsgálat keretében meggyőződik a biztonságos szerelésről, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos működés feltételeiről és körülményeiről a károsodások észlelésének és időben történő orvoslásának biztosítására.

2.1.2. Időszakos ellenőrző felülvizsgálat

A jogszabály elrendeli a nem veszélyes munkaeszközök időszakos ellenőrző felülvizsgálatának elvégzését, amely felülvizsgálati időszak öt év.

2.2. **Ellenőrző felülvizsgálat és időszakos ellenőrző felülvizsgálat alá vont munkaeszközök**

A Társaság tulajdonában lévő nem veszélyes munkaeszközök körében az alábbiakat szükséges az előírt vizsgálatok alá vonni:

- gördíthető munkaállványok,
- fűnyíró gépek,
- fűkaszák,
- létrák,
- kompresszorok,
- kézi gyalugépek,
- papírvágógép,
- vegyi fülke,
- centrifuga,
- sterilizáló.

2.3. **A vizsgálatok lebonyolítása**

A nem veszélyes munkaeszközök ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálatát az munkaeszköz üzemeltető egység vezetője kezdeményezi a megbízott szakembernél és tájékoztatja a munkavédelmi szolgáltatót a vizsgálatról.

A nem veszélyes munkaeszközök felülvizsgálatai elvégzésére az munkaeszköz üzemeltető egység vezetője a munkavédelmi előadóval való egyeztetést követően saját munkavállalóját írásban megbízza vagy külső szakemberrel megbízást (szerződést) köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint – szükséges esetben - a üzemeltetési igazgatóság közreműködésével. A megbízás (szerződés) egy példányát a munkavédelmi szolgáltató számára átadja. A vizsgálatok elvégzését a közvetlen munkahelyi vezető aláírásával igazolja.

Megbízott szakember: a munkáltató által a feladattal írásban megbízott, tapasztalattal rendelkező saját munkavállaló (karbantartási tevékenységet végző gépész, illetve villamos szakember), annak hiányában vállalkozás.

Az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a nem veszélyes munkaeszközök ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálata tárgyában elektronikus nyilvántartási lapot készít, amit az Egyetem belső hálóján elérhetővé tesz. A kijelölt munkatárs a nyilvántartási lapra felvezeti a területen elvégzett vizsgálatokat és eredményeket.

Az időszakos vizsgálatok megfelelő bonyolítását a munkavédelmi szolgáltató valamint az üzemeltetési igazgatóság megbízottja ellenőrzi.

2.4. A vizsgálat elvégzésének módja

2.4.1. Ellenőrző felülvizsgálat alkalmával áttekintendő dokumentumok és vizsgálandó követelmények:

Áttekintendő dokumentumok:

- a munkaeszközre vonatkozó megfelelőségi nyilatkozatok (gyártói), a megfelelőséget tanúsító egyéb dokumentumok,
- a szakszerű kezelés melletti rendeltetésszerű használatot biztosító üzemeltetési dokumentáció magyar nyelven: műszaki adatok, műszaki leírás, kezelési, üzemeltetési utasítás, üzembe helyezési utasítás, karbantartási utasítás.

Vizsgálandó szakmai követelmények:

- a nem veszélyes munkaeszközre vonatkozó előírásokban meghatározott, az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzésre vonatkozó követelmények,
- a munkaeszköz kielégíti a műszaki előírásokban meghatározott követelményeket,
- a kollektív védőberendezések a rendeltetésszerű alkalmasság szempontjából,
- a munkaeszköz ergonómiai követelményei (pl. kezelőelemek, jelzőelemek),
- a feliratok, a jelképek, a szín- és alakjelek,
- a munkakörnyezet határai, a szükséges védelmek biztosítása,
- azon az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzéshez kapcsolódó termelési tényezők, amelyek csak valamilyen működtetéssel (pl. üresjárás, teljes terhelés) jönnek létre vagy érik el szélsőértéküket, illetőleg csak így mérhetők,
- a munkaeszköz fő részeinek, illetőleg egyes funkcióinak egymásra hatása, szétválasztottsága és annak reteszelései,
- a munkaeszköz és az üzemeltetési követelmények kölcsönhatása (pl. telepítési körülményekből adódó veszélyek ártalmak, terepviszonyok), és az ellene való védekezés,
- az üzemi körülmények előrelátható változásaiból és zavaraiából adódó veszélyek és hatásuk elhárítása (pl. energia-kimaradás, hűtővíz-kimaradás),
- a karbantarthatóság.

A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

2.4.2. Az időszakos ellenőrző felülvizsgálat

Az időszakos ellenőrző felülvizsgálat dokumentációja és szakmai tartalma azonos az ellenőrző felülvizsgálat alkalmával vizsgálandó kérdésekkel, kiegészül továbbá annak áttekintésével, hogy üzemeltetés során figyelembe vették-e a gép üzemeltetési dokumentációjában, valamint a javítási dokumentációjában foglalt követelményeket.

A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni.

3. Kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos érintésvédelmi ellenőrző felülvizsgálata

A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos ellenőrző felülvizsgálatára a **10/2016. (IV. 5.) NGM rendelet** ad szabályozást, e szerint a villamos berendezés közvetett érintés elleni védelmének, valamint az érintésvédelmi berendezés megfelelőségének ellenőrző felülvizsgálatairól szerelői ellenőrzés, illetve szabványossági felülvizsgálat keretében kell gondoskodni.

3.1. A kisfeszültségű villamos berendezések érintésvédelmi vizsgálata

3.1.1. Szerelői ellenőrzés

Szerelői ellenőrzés elvégzése szükséges a villamos berendezés, illetve érintésvédelmi berendezés

- a) létesítése, bővítése, átalakítása és javítása után a szerelés befejező műveleteként;
- b) érintésvédelmének hibájára vagy hiányosságára visszavezethető rendellenesség észlelése esetén első lépésként;
- c) minden érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálata alkalmával, annak bevezető részeként; vagy
- d) meghatározott gyakoriságú szerelői ellenőrzéssel végzett időszakos ellenőrző felülvizsgálatok:
 - kéziszerszámokon és hordozható biztonsági transzformátorokon évente;
 - a Kommunális- és Lakóépületek Érintésvédelmi Szabályzatáról szóló **8/1981. (XII. 27.) IpM rendelet** (a továbbiakban: **KLÉSZ**) alkalmazási körébe tartozó villamos berendezéseken hatévente;
 - azon villamos berendezésrészen, amelyre a fentiek szerint nincs külön gyakoriság előírva, az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálat alkalmával, annak bevezető részeként háromévente.

3.1.2. Szabványossági felülvizsgálat

Szabványossági felülvizsgálat elvégzése szükséges

- a) új villamos berendezés létesítésekor az üzemszerű használatbavétel előtt;
- b) a villamos berendezés bővítése, átalakítása és javítása alkalmával, a szerelői ellenőrzés elvégzése után;
- c) az érintésvédelem hibájára vagy hiányosságára visszavezethető, minden olyan rendellenesség észlelése esetén, amelynél a rendellenességi ok meghatározása, a javításhoz szükséges hiba behatárolása szerelői ellenőrzéssel nem volt elvégezhető; vagy
- d) jogszabályban meghatározott gyakoriságú időszakos ellenőrző felülvizsgálat esetén:

- a **KLÉSZ** hatálya alá tartozó villamos berendezések kivételével - szabványossági felülvizsgálattal rendszeresen, legalább **háromévente** a munkahelynek minősülő helyen.

3.1.3. Működési próba

Működési próbát kell tartani:

- a) áram-védőkapcsolón és a korábban létesített feszültség-védőkapcsolón háromhavonta;
- b) ideiglenesen telepített munkahely esetén az áram-védőkapcsolón és korábban létesített feszültség-védőkapcsolón a telepítéskor és azt követően havonta.

3.2. A vizsgálat lebonyolítása

A szabványossági felülvizsgálat az érintésvédelem olyan részletes - a méréseket és azok számszerű eredményének kiértékelését is tartalmazó - ellenőrzése, amely alkalmas arra, hogy kimutassa, teljesíti-e az érintésvédelem a vonatkozó szabványok valamennyi előírását. Ennek okán a vizsgálatot megfelelő szakmai képesítésű szakember végezheti. A szakember megbízására az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően szerződést köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint. A vizsgálatok elvégzését a munkaeszköz üzemeltető egység vezetője aláírásával igazolja.

A szerelői ellenőrzés a villamos gépen, berendezésen az érintésvédelem alapvető hibáinak kimutatása céljából, erősáramú villamos szakember által végrehajtott, műszeres mérést nem igénylő ellenőrzés. A szerelői ellenőrzést az Műszaki Főigazgatóság vezetője által kijelölt erősáramú villamos szakember (villanyszerelő) végzi, aki a Műszaki Főigazgatóság megbízottja által átadott írásbeli (hely, időpont, feladat megjelölésével) meghatalmazás alapján látja el a feladatot.

Az elvégzett vizsgálatokról meghatározott tartalmú jegyzőkönyvet vesz fel, amit az üzemeltetési igazgatóság érkeztet, szükség esetén gondoskodik a javítás elvégzéséről.

3.3. Az irat tartalma

A villamos berendezés közvetett érintés elleni védelmének, valamint az érintésvédelmi berendezés megfelelőségének ellenőrző felülvizsgálatairól jogszabály meghatározza az irat tartalmát:

- a) a felülvizsgálat mely berendezésre terjedt ki;
- b) a vizsgálatot végző felelős személy neve és az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálói vizsgabizonyítványának száma;
- c) milyen ok miatt került sor a vizsgálatra;
- d) mikor végezték a vizsgálatot és
- e) az irat végén a hitelesítést, amely a dátumot és a vizsgálatot végző aláírását foglalja magába.

Az iratnak felsoroltakon kívül tartalmaznia kell, az érintésvédelmi szerelői ellenőrzés és a villamos üzemi próba esetén legalább a vizsgált berendezés minősítését is.

Az érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálati ellenőrzésről készülő érintésvédelmi minősítő irat felsoroltakon kívül tartalmazza:

- a) a felülvizsgálat befejezésekor fennmaradó hibákat, amelyeket a részletes felsoroláson túl legalább a közvetlen életveszélyes, vagy a soron kívül javítandó csoportokba kell besorolni és ezt a minősítést az iratban egyértelműen jelölni kell;
- b) a mérési eredmények számszerű értékeit tartalmazó, rövidített jegyzőkönyvet, mellékletként;
- c) a vizsgált berendezés az irat kiállítása idején érvényes előírások szerinti minősítése.

A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben rögzíteni kell, amit a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni és annak **egy példányát a helyszínen kell tartani.**

4. Soron kívüli ellenőrzés

A munkaeszköz soron kívüli ellenőrzését abban az esetben szükséges elvégezni, ha a rendeltetésszerű használat, azaz szabályos munkavégzés ellenére az adott munkahely, egyéni védőeszköz, munkaeszköz, technológia közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be.

A vizsgálatok lebonyolítása

A munkaeszköz soron kívüli felülvizsgálatát a munkaeszközt üzemeltető egység vezetője kezdeményezi a munkavédelmi szolgáltatónál. Súlyos munkabaleset esetén a kezdeményezés a munkavédelmi szolgáltató feladata.

A felülvizsgálatokat a munkavédelmi szolgáltató végzi. Abban az esetben, ha a vizsgálat elvégzése szakirányú szakmai képzettséget rendel a jogszabály üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően szakirányú végzettséggel rendelkező szakemberrel megbízást (szerződést) köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint. A vizsgálatok elvégzését a közvetlen munkahelyi vezető aláírásával igazolja.

A munkavédelmi szolgáltató a munkaeszközök soron kívüli ellenőrzése tárgyában nyilvántartási lapot készít.

A soron kívüli ellenőrzés megfelelő bonyolítását az üzemeltetési egység vezetője ellenőrzi.

5. Külön jogszabályok szerinti felülvizsgálatok

5.1. Hegesztő berendezések

A 143/2004. (XII. 22.) GKM rendelettel kiadott Hegesztési Biztonsági Szabályzat a nem telepített hegesztő berendezések [a Társaság üzemeltetésében kizárólag ez fordul elő] üzembe helyezése és felülvizsgálata tárgyában elrendeli:

- a nem telepített hegesztő munkahelyen, helyiségben vagy szabadtéren hegesztési munkát csak a munkavégzésért felelős vezetőnek az előzetesen írásban meghatározott feltételei alapján szabad végezni [üzembe helyezés],
- továbbá időszakos ellenőrzést rendel el.

5.1.1. Időszakos ellenőrzés

A hegesztő berendezés és a biztonsági szerelvények biztonságos működését meghatározott időszakonként megbízott szakemberrel ellenőrizni szükséges. A biztonságos működés ellenőrzésének ki kell terjednie legalább a biztonsági funkciók működésének és szerkezet épségének vizsgálatára. Az ellenőrzés tényét írásban rögzíteni kell.

	szerelvény	gyakoriság
Ívhegesztés	Transzformátor	1 év
	Egyenirányító	1 év
Gázhegesztés	Pisztoly, égő	1/4 év
	Gumitömlő	1/4 év
	Biztonsági szerelvény	1/4 év
	Palack- és vezetéki nyomáscsökkentő	1/4 év

5.1.2. A vizsgálatok lebonyolítása

A hegesztő berendezés és a biztonsági szerelvények felülvizsgálatát a munkavédelmi szolgáltató kezdeményezi az üzemeltetési igazgatóság megbízottjánál.

A felülvizsgálatok elvégzésére az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően szakemberrel írásban megállapodást köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint. A vizsgálatok elvégzését a közvetlen munkahelyi vezető aláírásával igazolja.

Megbízott szakember: legalább középfokú szakirányú szakképesítéssel és ötéves szakmai gyakorlattal rendelkező személy vagy akkreditált intézmény (belső munkavállaló is lehet, akinek az üzletág vezető ad írásbeli megbízást).

A munkavédelmi szolgáltató a hegesztő berendezések és szerelvényei felülvizsgálata tárgyában nyilvántartási lapot készít.

Az időszakos vizsgálatok megfelelő bonyolítását az az üzemeltetési igazgatóság megbízottja ellenőrzi.

5.2. A kisfeszültségű erősáramú villamos berendezések időszakos tűzvédelmi felülvizsgálata

Az Egyetem üzemeltetésében lévő épületek, szabadterek villamos berendezéseinek továbbá a szerelés során alkalmazott eszközök tűzvédelmi felülvizsgálatára vonatkozó követelmények az alábbiak szerinti.

Az ellenőrzést csak szakképzett, erősáramú berendezések időszakos felülvizsgálója és TŰZVÉDELMI SZAKVIZSGA BIZONYÍTVÁNY- nyal rendelkező feljogosított szakember végezheti, az „A-B” (robbanásveszélyes) tűzveszélyességi osztály esetén sújtólég- és robbanás biztos villamosberendezés kezelő kiegészítő képzettséggel rendelkező végezheti.

Felülvizsgálatok

5.2.1.1. Robbanásbiztos kivitelű villamos berendezések üzembe helyezés előtti első felülvizsgálata.

A felülvizsgálat leírása: szemrevételezéses felülvizsgálat, közeli felülvizsgálat vagy részletes felülvizsgálat, mely a gyártmányok helyszíni szerelés ellenőrzését és jegyzőkönyvben történő kiértékelését takarja. A felülvizsgálatok kitérnek az adott gyártmány alkalmazási jelére és az ezt igazoló tanúsítvány vagy gyártói nyilatkozat alapján való alkalmazhatóságára is.

Érintett terület: 300 kilogrammnál vagy 300 liternél nagyobb mennyiségű robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására, felhasználására szolgáló helyiség vagy szabadter,

Jogsabályi háttér:

- a követelményeket az MSZ EN 60079-6:2007 szabvány 62.1.2 – 62.1.6. adja meg.

5.2.1.2. Erősáramú berendezések felülvizsgálata (EBF)

A felülvizsgálat leírása: A vizsgálatok egy része szemrevételezéses, másik része speciális műszert igénylő mérésekből és azok kiértékeléséből áll. A teljesség igénye nélkül az alábbi vizsgálatok tartoznak ide: zárlat és túláram védelem, szigetelési ellenállások és állapotok, veszélyes részek érintés elleni védelem, vezetékek színjelölése és mechanikai védelme, baleset és sérülés elleni védelem, stb.

Jogsabályi háttér:

- szükségességét az **54/2014. (XII.5.) BM** rendelet (**OTSZ**) rendeli el,
- a formai/tartalmi követelményeket az MSZ HD 60364-6:2007 adja meg

A vizsgálat gyakorisága:

- a) 300 kilogrammnál vagy 300 liternél nagyobb mennyiségű robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására, felhasználására szolgáló helyiség vagy szabadterület esetén legalább 3 évenként,
- b) egyéb esetben legalább 6 évenként

5.2.1.3. Villámvédelmi felülvizsgálat

A felülvizsgálat leírása: Jellemzően a villámvédelmi felfogók szemrevételezéses vizsgálatából, valamint a villámvédelmi földelő szondák földelési ellenállásának és másodlagos villámvédelmi rendszernek speciális műszerrel történő méréséből és ezen mérési eredmények kiértékeléséből áll.

Jogsabályi háttér:

- szükségességét az **54/2014. (XII.5.) BM** rendelet (**OTSZ**) rendeli el,

A nem norma szerinti meglévő villámvédelmi berendezést tűzvédelmi szempontból

- a) a létesítést követően az átadás előtt
- b) a 300 kg vagy 300 l mennyiségnél több robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására szolgáló helyiséget tartalmazó, ipari vagy tárolási alaprendeltetésű építmény vagy szabadterület esetén legalább 3 évenként,
- c) egyéb esetben legalább 6 évenként

szükséges felülvizsgálni a létesítéskor érvényben lévő vonatkozó műszaki követelménynek megfelelően, továbbá ha

- a villámvédelem (LPS és SPM) vagy a védett épület vagy építmény minden olyan bővítése, átalakítása, javítása vagy környezetének megváltozása után, ami a villámvédelem hatásosságát módosíthatja,
- sérülés, erős korrózió, villámcsapás valamint minden olyan jelenség észlelése után, amely károsan befolyásolhatja a villámvédelem hatásosságát.

A norma szerinti villámvédelemről szóló műszaki követelmény hatálya alá tartozó villámvédelemmel ellátott építmények, szabadterek esetében a villámvédelem felülvizsgálatát:

- a) a létesítés során, a később eltakarásra kerülő részek eltakarása előtt,
- b) a létesítést követően az átadás előtt, •
- c) az LPS I és a LPS II osztályú rendszereken 3 évenként,
- d) egyéb rendszereken 6 évenként
- e) a villámvédelem vagy az építmény átalakítását, bővítését és a vonatkozó műszaki követelményben foglalt különleges eseményt követően kell elvégezni.

A villámvédelmi felülvizsgálat szempontjából a naptári napot kell figyelembe venni.

5.2.1.4. Elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem felülvizsgálata

A felülvizsgálat leírása: a vizsgálat kiterjed az elektrosztatikus feltöltődés elleni védelmet szolgáló:

- megoldások, eszközök, intézkedések,

- elektrosztatikai földelések és
- burkolatok megfelelőségének meglétére.

Jogsabályi háttér:

- szükségességét az **54/2014. (XII.5.) BM** rendelet (**OTSZ**) rendeli el
- a módszertanát az MSZ 16041-2:1975, valamint az MSZ HD 60364- 6:2007 mutatja be.

A felülvizsgálat elvégzése kötelező:

- az üzembe helyezés előtt,
- az átalakítás, bővítés után,
- tűzesetet követően,
- a technológia változása után vagy
- a meglévő építmény, szabadter elektrosztatikus védelmén legalább 3 évente, ha gyártó, telepítő a műszaki leírásban, dokumentációban vagy a telepítési technológiai dokumentációban nem rendelkezik ennél rövidebb időtartamról.

A vizsgálat gyakorisága: a jogszabály a meglévő elektrosztatikus védelmen legalább háromévente rendeli el.

5.3. Villamos munka személyi védőeszközei és villamos biztonsági eszközök

5.3.1. Az MSZ 1585:2016 szabvány a személyi védőeszközöket és villamos biztonsági eszközöket időszakos biztonsági felülvizsgálatnak rendeli alávetni meghatározott gyakorisággal [részletesen a táblázatban].

A FAM védőeszközök vizsgálatára, az MSZ 1585:2016 szerint, a használó/munkáltató kérelmére a védőeszköz időszakos felülvizsgálatát a *gyártó vagy bejelentett szerv* végzi el.

5.3.2. A vizsgálatok lebonyolítása

A villamos berendezések és eszközök, az elektromos kéziszerszámok, valamint a FAM biztonsági eszközök és védőeszközök átvételi vizsgálatát és időszakos felülvizsgálatait, a villamos üzemviteli vezető (egyben kijelölt berendezés felelős) kezdeményezi, és erről tájékoztatja a munkavédelmi szolgáltatót.

A vizsgálatok elvégzésére az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően a megfelelő intézménnyel megbízást (szerződést) köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint – szükséges esetben - a Beszerzési osztály közreműködésével. A vizsgálatok elvégzését a villamos üzemviteli vezető aláírásával igazolja.

A munkavédelmi szolgáltató a villamos berendezések és eszközök, az elektromos kéziszerszámok, valamint FAM biztonsági eszközök és védőeszközök átvételi vizsgálata és időszakos felülvizsgálatai tárgyában nyilvántartási lapot készít. A villamos üzemviteli vezető a nyilvántartási lapra felvezeti az elvégzett vizsgálatokat és eredményeket.

Az időszakos vizsgálatok megfelelő bonyolítását az üzemeltetési igazgatóság megbízottja ellenőrzi.

5.4. További egyéni védőeszközök felülvizsgálata

Az egyéni védőeszközök esetén a gyártó – a használati utasításban - rendelkezik a felülvizsgálatok gyakoriságáról kivéve, melyek esetében jogszabály vagy szabvány rendelkezik arról pl.: MSZ 1585:2016 szabvány. Ennek megfelelően a védőeszközök időszakos felülvizsgálatait a meghatározott gyakorisággal kell elvégeztetni, szintén a munkáltató kérelmére a *gyártó vagy bejelentett szerv* megbízásával.

5.4.1. A vizsgálatok lebonyolítása

Az Egyéni védőeszközök időszakos felülvizsgálatait az üzemeltetési egység vezetője kezdeményezi és tájékoztatja a munkavédelmi szolgáltatót.

Az egyéni védőeszközök felülvizsgálatai elvégzésére az üzemeltetési egység vezetője a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően megfelelő szervezett szerződést köt, a belső szerződéskötési eljárás szerint. A vizsgálatok elvégzését a közvetlen munkahelyi vezető aláírásával igazolja.

A munkavédelmi szolgáltató az egyéni védőeszközök felülvizsgálata tárgyában elektronikus nyilvántartási lapot készít.

Az egyéni védőeszközök felülvizsgálatainak megfelelő bonyolítását az üzemeltetési igazgatóság megbízottja ellenőrzi.

5.5. A nyomástartó berendezés időszakos ellenőrzése

A nyomástartó berendezés élettartama alatt a **2/2016. (I. 5.) NGM rendelet** előírása alapján időszakos ellenőrzéseket kell tartani. Az időszakos ellenőrzések ciklusidejét a hatóság határozza meg az üzembevételi engedélyezési eljárásban az üzemeltető javaslatának és a műszaki követelményeknek figyelembevételével. Az időszakos ellenőrzést az üzemeltető rendeli meg a hatóságtól.

A ciklusidő a túlhevülési veszély lehetőségével üzemelő, tüzeléssel vagy más módon fűtött, nagyobb, mint 110 °C hőmérsékletű gőz vagy forró víz előállítására szolgáló nyomástartó berendezés, továbbá minden nyomással igénybe vett főzőedény: ha a nyomása (PS) nagyobb, mint 0,5 bar, térfogata (V) nagyobb, mint 25 liter és a PS x V szorzat nagyobb, mint 1000 bar x liter. A megjelölt nyomástartó berendezés és hozzá tartozó csővezetékek üzemeltetési ellenőrzését - az időszakos szerkezeti ellenőrzések éveit kivéve - **évenként**,

szerkezeti ellenőrzését 3 évenként, szilárdsági ellenőrzését 9 évenként kell elvégezni. Ha az ebbe a pontba tartozó technológiai berendezés nagyobb rendszer része, akkor a szerkezeti és szilárdsági ellenőrzés ciklusideje a rendszerbeli nyomástartó berendezések ciklusához igazítható.

5.5.1. A vizsgálat szervezése

A nyomástartó edények időszakos felülvizsgálatára az üzemeltetési igazgatóság megbízottja a munkavédelmi szolgáltatóval való egyeztetést követően értesíti a hatóságot.

A vizsgálatok elvégzését a munkaeszköz üzemeltető egység vezetője aláírásával igazolja.

5.6. Emelőgépek időszakos vizsgálatai

Az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet meghatározza, hogy időszakos vizsgálat a korábban szabályozott időszakos biztonsági felülvizsgálat mellett, a szerkezeti vizsgálat és a fővizsgálat is.

A szerkezeti vizsgálat kiterjed az emelőgép szerkezeti elemein lévő sérülés, kopás, maradó alakváltozás vagy egyéb rendellenesség (pl. csavar- vagy ékkötés lazulás, repedés, törés) feltárására.

A fővizsgálat során vizsgálják az emelőgép és környezete kapcsolatát, az emelőgép szabályszerű üzemeltetését, fő műszaki jellemzőit, hogy megegyeznek-e a gépkönyvben megadottakkal továbbá, hogy az emelőgépnek megvannak-e az előírt biztonságtechnikai berendezései és dokumentációja.

A szerkezeti és a fővizsgálatot - az emelőgép üzemi csoportszámának függvényében szükséges végezni. Figyelembe véve az időszakos használatot, a szerkezeti vizsgálatot 4 havonta, fővizsgálatot 3 évenként szükséges elvégezni.

Az emelőgép időszakos vizsgálatára emelőgép szakértő jogosult. Az emelőgép szakértővel az üzemeltetési igazgatóság megbízottja, a munkavédelmi szolgáltatóval tartott konzultációt követően, megbízást köt a vizsgálatok lebonyolítására. A vizsgálatok lebonyolítását a munkavédelmi szolgáltató ellenőrzi.

5.7. A zárt radioaktív sugárforrásokra vonatkozó követelmények

A jogszabály előírása szerint az 1., 2. és 3. kategóriába tartozó zárt radioaktív sugárforrás alkalmazása esetén az atomenergia alkalmazója köteles biztosítani, hogy az összes zárt radioaktív sugárforrás sértetlenségének ellenőrzése és fenntartása érdekében 5 évente sor kerüljön a közvetlen vagy közvetett zártágvizsgálatokra.

Munkavédelmi ellenőrzések

Minden szervezeti egység vezetője személyesen, vagy megbízottja útján köteles rendszeresen ellenőrizni, hogy a munkakörülmények megfelelnek-e a biztonsági követelményeknek, a munkavállalók betartják-e az egészséget nem veszélyeztető és biztonságos munkavégzés számukra meghatározott szabályait. A hiányosság(ok) megszüntetése érdekében hatáskörében intézkedni.

Az Egyetem képviselőjében a munkavédelmi szolgáltató ellenőrzési terv alapján, vagy soron kívül átfogó munkavédelmi ellenőrzést tarthat. Ennek keretében elsősorban vizsgálja, hogy a munkavédelmi előírások milyen módon érvényesülnek a gyakorlatban, milyen fokú a munkavédelem szervezettsége, megvannak-e maradéktalanul az egészséges és biztonságos munkavégzés feltételei, valamint az előző szemle által feltárt hiányosságok felszámolásának megtörténtét.

A szervezeti egységeknél a munkavédelmi szemlékről jegyzőkönyvet szükséges készíteni, az abban rögzített hiányosságokra a szervezeti egység vezetője intézkedést tesz.

Rendkívüli szemlét elrendelése szükséges, ha súlyos munkabaleset történt, vagy olyan veszélyhelyzet alakult ki, amely a dolgozók, hallgatók életét, testi épségét veszélyezteti. A rendkívüli szemlét a szervezeti egység vezetője rendeli el.

Munkabalesetek bejelentése, kivizsgálása és nyilvántartása

A munkavállalók munkahelyi biztonságának és egészségvédelmének javítását ösztönző intézkedések bevezetéséről szóló 89/391/EGK keretirányelv valamint a jogszabály honosítását célzó Mvt., arra kötelezte a munkáltatókat, hogy listát vezessenek az olyan munkabalesetekről, amelyek eredményeként a munkavállalók több mint három munkanapon át nem voltak munkaképesek, továbbá hogy a nemzeti jogszabályoknak, illetve gyakorlatnak megfelelően jelentéseket készítsenek a munkavállalók által elszenvedett munkabalesetekről.

A munkabalesetekről szolgáltatandó harmonizált és közös állomány a következő témakörökre terjed ki:

- a sérült személy jellemzői;
- a sérülés jellemzői, beleértve a súlyosságot is (munkából kieső napok);
- a gazdasági szervezet jellemzői, beleértve a gazdasági tevékenységet is;
- a munkahely jellemzői;
- a baleset jellemzői, beleértve a baleset okait és körülményeit jellemző eseménysort is.

A munkabaleset fogalma

Az ESAW módszertan szerint a *munkabaleset* a **munkavégzés során bekövetkező olyan egyedi esemény, amely testi vagy lelki károsodásához vezet.** A „munkavégzés során” kifejezés jelentése: foglalkozási tevékenység közben vagy a munkában töltött idő alatt.

A fenti meghatározás a következő balesettípusokra is vonatkozik:

- akut mérgezés esetei;
- más személyek szándékos cselekedetei;
- a sérültet foglalkoztató munkáltatótól eltérő munkáltató telephelyén bekövetkező balesetek. E körbe tartoznak az értekezleten való részvétel során vagy szolgáltatásnyújtás közben az e célból felkeresett másik munkáltató telephelyén a sérült munkavégzése során bekövetkezett balesetek.;
- munkavégzés során tett utazás közben nyilvános helyen vagy tömegközlekedési eszközön bekövetkező balesetek:
 - = munkavégzés során bekövetkező közúti balesetek (közutak, személygépkocsi parkolók vagy a vállalkozás telephelyén található magánutak). Közúti balesetek sérültjei olyan személyek lehetnek, akik foglalkozási tevékenységüket főként közutakon fejtik ki, például tehergépjármű- vagy buszvezetők, továbbá akik foglalkozási tevékenységük miatt rendszeresen vagy alkalmanként közutakat vesznek igénybe.,
 - = a munkavégzés során igénybe vett bármely közlekedési eszköz (földalatti vasút, villamos, vonat, hajó, légi jármű stb.) fedélzetén bekövetkező balesetek,
 - = nyilvános helyen (járda, lépcsőház stb.) vagy a munkavégzés során tett utazás alatt igénybe vett közlekedési eszközök utasforgalmi területein bekövetkező események.

Súlyos az a munkabaleset (bányászati munkabaleset), amely

- a) a sérült halálát (halálos munkabaleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított egy éven belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette), magzata vagy újszülöttje halálát, önálló életvezetését gátló maradandó károsodását;
- b) valamely érzékszerv, érzékelőképesség, illetve a reprodukciós képesség elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását okozta;
- c) orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülést, egészségkárosodást;
- d) hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjá nagyobb részének elvesztését, továbbá ennél súlyosabb csonkulást okozott, illetve;
- e) beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulást, bénulást, illetőleg elmezavart okozott.

Az adatgyűjtés köre

Az Mvt. rendelkezik arról, hogy az adatokat a halálos munkabalesetekre és a három munkanapnál hosszabb munkából való távollétet eredményező munkabalesetekre vonatkozóan kell gyűjteni.

A vizsgálat lefolytatásának kötelezettje

Általános szabály, hogy az a munkáltató köteles a munkabaleset kivizsgálására, bejelentésére és nyilvántartására vonatkozó előírásokat teljesíteni, amely (aki) a sérültet szervezett munkavégzés keretében foglalkoztatja.

Ha a munkabaleset tanulót, hallgatót a szakképesítése megszerzéséhez szükséges gyakorlati képzés során nem az Egyetem intézményében éri, munkáltatón az őt foglalkoztatót kell érteni. Ettől az intézmény és a foglalkoztató szerződésben eltérhet. A foglalkoztató munkáltató minden munkabaleset esetén köteles erről az Egyetemet értesíteni, és a munkavédelmi szolgáltató kivizsgálásban való részvételét lehetővé tenni.

A fent meghatározott köteleességek teljesítésért belföldön más munkáltatóhoz történő kirendelés (kiküldetés) esetén - a kirendelő (kiküldő) munkáltató értesítése mellett - a sérült munkáját közvetlenül irányító munkáltató a felelős.

Nyilvántartási és kivizsgálási kötelezettség

A jogszabály a fenti körben meghatározott munkabalesetek vizsgálatát és nyilvántartását rendeli el.

1.1. Nyilvántartási kötelezettség

A nyilvántartásban a következő személyes adat rögzítése előírt: név (ideértve a születési nevet is), anyja neve, társadalombiztosítási azonosító jele (taj-száma), születési hely és időpont, nem, állampolgárság, lakóhely (lakcím). A munkabaleseti nyilvántartást az Egyetem székhelyén összesítve, és minden területileg elkülönült szervezeti egységénél külön-külön vezetni kell.

A munkabaleseti nyilvántartásban a három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabaleset adatait szükséges felvenni. Munkaképtelenséget nem okozó munkabaleset esetén a kötelező egészségbiztosítási ellátásról szóló törvény végrehajtására kiadott 217/1997. (XII. 1.) Korm. rendelet foglalt szabályok szerint üzemi baleseti jegyzőkönyv felvételére van szükség.

A három munkanapot meghaladó munkaképtelenséggel járó munkabaleset vizsgálati dokumentációját a munkabaleseti nyilvántartásban szereplő sorszámmal szükséges ellátni, és ezt a sorszámot a munkabaleseti jegyzőkönyvön is fel kell tüntetni.

A helyi nyilvántartást a szervezeti egység vezetője kezeli, aki a balesetek adatait a tudomásszerzést követően haladéktalanul felvezeti. Az összesített nyilvántartás kezelése a munkavédelmi szolgáltató feladata.

1.2. Vizsgálati kötelezettség

A jogszabály előírja, hogy azt a munkabalesetet, amely esetében a munkavállaló több mint három munkanapon át nem volt munkaképes ki kell vizsgálni.

A munkabaleset kivizsgálása munkabiztonsági szaktevékenységnek minősül, ennek okán az Egyetem területén, a fent meghatározott fogalomkörbe eső baleseti eseményeket a munkavédelmi szolgáltató vizsgálja.

A munkavédelmi szolgáltató a kivizsgálás megkezdéséről a foglalkozás- egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosát tájékoztatja. A kivizsgálásban történő orvosi közreműködésről a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosa dönt. Súlyos munkabaleset esetén a foglalkozás-egészségügyi alapszolgáltatást biztosító szolgálat orvosának részt kell venni a kivizsgálásban.

1.2.1. Jelentési, tájékoztatási kötelezettség

A sérült, illetőleg a balesetet észlelő személy köteles a balesetet, a munkát közvetlenül irányító személynek haladéktalanul jelenteni. A vizsgálat elvégzése érdekében a bekövetkezett eseményről a szervezeti egység vezetője tájékoztatja a munkavédelmi szolgáltatót.

A súlyos munkabalesetet a szervezeti egység vezetője - telefonon, telefaxon, e-mailben vagy személyesen - haladéktalanul bejelenti a rendelkezésre álló adatok közlésével a munkabaleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi hatósági hatáskörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal (a továbbiakban: munkavédelmi hatóság) számára, egyúttal értesíti a munkavédelmi szolgáltatót.

1.2.2. A vizsgálat lefolytatása

A munkavédelmi szolgáltató a jogszabály által meghatározott balesetvizsgálati módszertan szerint vizsgálja a bekövetkezett eseményt, megállapításait olyan részletesen szükséges rögzítenie - többek között – tanúk meghallgatásáról készült jegyzőkönyvvel, helyszínrajzzal, fényképpel, hogy az alkalmas legyen a munkabaleset okainak felderítésére és vita esetén a tényállás tisztázására.

Abban az esetben, ha a balesetvizsgálat eredménye nem támasztja alá a munkabaleseti jelleget, a munkavédelmi szolgáltató javaslatot tesz a baleseti esemény

munkabaleseti jellegének elutasítására. A meglévő bizonyítékok alapján az Egyetem nevében eljáró Kancellár a bekövetkezett eseményt nem tekinti munkabalesetnek, akkor erről és a jogorvoslat lehetőségéről a sérültet, halálos baleset esetén a hozzátartozót értesítenie szükséges.

A további esetekben a munkavédelmi szolgáltató a kivizsgálás során nyert adatokat, tényeket - ideértve a munkabalesetből eredő munkaképtelenségnek a későbbiekben megállapított időtartamát is - a munkabaleseti jegyzőkönyvben rögzíti, gondoskodik a cégszerű aláírásról és az irat megküldéséről.

A kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap 8. napjáig megküldeni szükséges a jegyzőkönyvet

- a) a sérültnek, halála esetén hozzátartozójának;
- b) a halált, illetve a három munkanapot meghaladó munkaképtelenséget okozó munkabalesetről a munkabaleset helyszíne szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak, illetve bányafelügyeletnek;
- c) külföldi kiküldetés, külszolgálat, esetén a munkáltató székhelye szerint illetékes munkavédelmi hatóságnak;
- d) az egyetem Humán Erőforrás Igazgatóságának 2 példányban, mint a társadalombiztosítási kifizetőhelynek;
- e) kirendelés esetén a kirendelő munkáltatónak.

A balesetvizsgálatot követő intézkedési kötelezettség

A munkahely, az egyéni védőeszköz, a munkaeszköz, a technológia soron kívüli ellenőrzésére van szükség, ha

- a) az a **rendeltetésszerű alkalmazás** során közvetlenül veszélyeztette a munkavállaló egészségét és biztonságát, vagy ezzel összefüggésben munkabaleset következett be,
- b) rendkívüli körülmények, különösen baleset bekövetkezése esetén.

A **kockázatértékelés felülvizsgálatát** szükséges elrendelni, ha az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben bekövetkezett munkabaleset.

A soron kívüli ellenőrzés továbbá a kockázatértékelés felülvizsgálatát a szervezeti egység vezetője a munkabaleset bekövetkezését követően azonnal kezdeményezi a munkavédelmi szolgáltatónál.

A foglalkozási betegségek és fokozott expozíciós esetek bejelentése és kivizsgálása

Foglalkozási megbetegedés: a munkavégzés, a foglalkozás gyakorlása közben bekövetkezett olyan heveny és idült, valamint a foglalkozás gyakorlását követően megjelenő vagy kialakuló idült egészségkárosodás

Fokozott expozíció: a munkavállaló szervezetében a munkavégzés során a foglalkozás gyakorlása közben vagy azzal összefüggésben az *1. számú mellékletben* meghatározott biológiai határértékeket meghaladó koncentrációja vagy mértéke, illetve zaj esetében 4000 Hz-en a 30 dB halláscsökkenés bármely fülön

A foglalkozási megbetegedések kialakulása és formája a munkával kapcsolatos tényezők hatásától, a behatás idejétől és intenzitásától függ. A foglalkozási megbetegedés megállapítása kettős diagnózison alapul:

- klinikai és
- munkahigiénés (expozíciós) diagnózis.

Bejelentés

A foglalkozási megbetegedések gyanúját az **észlelő orvosnak** (pl. háziorvos, foglalkozás-egészségügyi orvos, kórházi orvos) **kell jelenteni**, a jogszabály által meghatározott adat tartalommal, erre rendszeresített formanyomtatványon (un bejelentő lapon), a munkáltató székhelye szerint illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalhoz, mint munkavédelmi hatósághoz (a továbbiakban: munkavédelmi hatóság). A bejelentést:

- a diagnózis felállítását követő 24 órán belül,
- halálos kimenetelű, illetőleg
- ugyanazon munkahelyen 5, vagy több munkavállalót érintő azonos, egy időben kialakult heveny (a továbbiakban tömeges) foglalkozási betegség esetén az elsőként észlelő orvosnak szóban azonnal és írásban legkésőbb 24 órán belül
- fokozott expozíció esetén az érintett személyt vizsgálatra beküldő foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának a lelet kézhezvételétől számított 24 órán belül

kell megtenni.

A bejelentést meg kell ismételni, ha a korábban keresőképesként bejelentett személy keresőképtelenné vált.

Ha a munkahelyen halálos kimenetelű vagy tömeges foglalkozási megbetegedés fordult elő, a szervezeti egység vezetője, a munkavédelmi szolgáltató egyidejű értesítése mellett - az észlelő orvos bejelentési kötelezettségétől függetlenül - azonnal értesíti a munkavédelmi hatóságot, amely azonnal értesíti az OTH-t és a minisztériumot.

Tanulói, illetve hallgatói jogviszonyban lévő személy esetén, a gyakorlati képzés helyén működő foglalkozás-egészségügyi orvos végzi a bejelentést, aki ezzel egy időben értesíti az oktatási intézményt.

A foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíciós eset körülményeinek vizsgálata

A foglalkozási megbetegedés és a fokozott expozíciós eset keletkezésének körülményeit a **munkavédelmi hatóság** vizsgálja, amelynek során a következő szerveket, személyeket vonja be: foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosa, a munkáltató vagy annak képviselője, a munkavállalók érdekképviselője (munkavédelmi képviselő), valamint a vizsgálat során a megbetegedés és az expozíció okainak feltárása érdekében más hatóság, illetve intézmény.

A kivizsgálás vezetője az vizsgálati lapot hat példányban állítja ki. A vizsgálati lap egy példányát a munkavédelmi hatóság megőrzi, egyet a bejelentőlappal együtt az OTH részére továbbít.

A bejelentés teljeskörűségét, szakmai megalapozottságát (a hatóság által feltárt munkahelyi körülmények, kóroki tényezők, expozíció mértéke, jellege, intenzitása stb. és a klinikai diagnózis egybevetése alapján) az **OTH bírálja el**. Betegség esetén, annak foglalkozási megbetegedésként történő elfogadásáról az OTH 30 napon belül tájékoztatja a munkavédelmi hatóságot.

A munkavédelmi hatóság az OTH tájékoztatásának kézhezvétele után a vizsgálati lap egy-egy példányát az Egyetem, mint munkáltató számára, a munkavállalónak (halált okozó foglalkozási megbetegedés esetén a hozzátartozónak), a foglalkozás-egészségügyi szolgálat orvosának, továbbá taj-számmal ellátva és a bejelentőlappal, valamint az OTH tájékoztatásával együtt az egészségbiztosítási pénztári feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal részére küldi meg.

Nyilvántartási kötelezettség

A nyilvántartásban a foglalkozási megbetegedések és fokozott expozíciók esetén a sérült, megbetegedett, illetve fokozott expozícióban érintett következő személyes adatait szükséges rögzíteni: név (ideértve a születési nevet is), anyja neve, társadalombiztosítási azonosító jele (taj-száma), születési hely és időpont, nem, állampolgárság, lakóhely (lakcím). A nyilvántartást az Egyetem székhelyén összesítve, és minden területileg elkülönült szervezeti egységénél külön-külön vezetni kell.

Az összesített nyilvántartást a munkavédelmi szolgáltató, a helyi nyilvántartást a szervezeti egység vezetője vezeti.

Foglalkozási megbetegedés gyanú és fokozott expozíció észlelését követő intézkedési kötelezettség

Foglalkozási megbetegedés gyanú és fokozott expozíció észlelését követően munkahelyet, az egyéni védőeszközt, a munkaeszközt, a technológiát soron kívül ellenőriznie kell.

A **kockázatértékelés felülvizsgálatát** szükséges elrendelni, ha az alkalmazott tevékenység, technológia, munkaeszköz, munkavégzés módjának hiányosságával összefüggésben fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés gyanúja fordul elő.

A vizsgálatokat a szervezeti egység vezetőjének kezdeményezésére a munkavédelmi szolgáltató és foglalkozás-egészségügyiszolgáltató közösen végzi el.

A tanuló- és gyermekbalesetekkel összefüggő feladatok

A tanulóbalesetek

A jogszabály előírja, hogy az Egyetem SZMSZ-ében szükséges meghatározni a nevelési-oktatási intézmény vezetőinek, pedagógusainak, valamint más alkalmazottainak feladatait a tanuló- és gyermekbalesetek megelőzésében. Ennek okán a munkavédelmi szabályzatban kizárólag a balesetek bejelentésének és vizsgálatának szabályait határozzuk meg.

A vizsgálati és jelentési kötelezettség

A balesetvizsgálat során fel kell tárni a kiváltó és a közreható személyi, tárgyi és szervezési okokat.

Az Egyetem nevelési-oktatási intézményének vezetője a nyolc napon túl gyógyuló sérüléssel járó tanulóbaleseteket vizsgálja és nyilvántartja, valamint teljesíti az előírt bejelentési kötelezettséget.

A baleseteket az oktatásért felelős miniszter által vezetett, a minisztérium üzemeltetésében lévő elektronikus jegyzőkönyvvezető rendszer segítségével kell nyilvántartani, vagy ha erre rendkívüli esemény miatt átmenetileg nincs lehetőség, jegyzőkönyvet kell felvenni. A jegyzőkönyvek egy-egy példányát - az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyvek kivételével - a kivizsgálás befejezésekor, de legkésőbb a tárgyhót követő hónap nyolcadik napjáig meg kell küldeni a fenntartónak.

Az elektronikus úton kitöltött jegyzőkönyv kinyomtatott példányát, a papíralapú jegyzőkönyv egy példányát át kell adni a tanulónak, kiskorú gyermek, tanuló esetén a szülőnek. A jegyzőkönyv egy példányát a kiállító nevelési-oktatási intézményében meg kell őrizni.

Amennyiben a baleset súlyosnak minősül, akkor Egyetem közoktatási intézményének vezetője a rendelkezésre álló adatok közlésével - telefonon, e-mailen, telefaxon vagy személyesen - azonnal bejelenti az intézmény fenntartójának. A súlyos baleset kivizsgálásába a munkavédelmi szolgáltatót bevonni szükséges.

Súlyos az a tanulóbaleset, amely

- a) a sérült halálát (halálos baleset az a baleset is, amelynek bekövetkezésétől számított kilencven napon belül a sérült orvosi szakvélemény szerint a balesettel összefüggésben életét veszítette),

- b) valamely érzékszerv (érzékelőképesség) elvesztését vagy jelentős mértékű károsodását,
- c) a gyermek, tanuló orvosi vélemény szerint életveszélyes sérülését, egészségkárosodását,
- d) a gyermek, tanuló súlyos csonkulását (hüvelykujj vagy kéz, láb két vagy több ujjának nagyobb részének elvesztése, továbbá ennél súlyosabb esetek),
- e) a beszélőképesség elvesztését vagy feltűnő eltorzulását, a tanuló bénulását, vagy agyi károsodását okozza.

Amennyiben a baleset a pedagógiai szakszolgálat által tartott foglalkozás alatt következik be, a jelentési kötelezettség a foglalkozást tartó intézmény kötelessége.

A nevelési-oktatási intézménynek lehetővé kell tenni az óvodaszék, az iskolaszék, a kollégiumi szék, ezek hiányában a szülői szervezet, közösség és az iskolai diákönkormányzat képviselője részvételét a tanuló- és gyermekbaleset kivizsgálásában.

Kártérítés, kárigény

Az Egyetem közalkalmazottját ért munkabaleset esetén a baleseti jegyzőkönyv elkészítését követő 15 napon belül a munkavédelmi vezető köteles a sérültet kárigényének előterjesztésére felhívni, a „Felhívás kárigény bejelentésére” című nyomtatvány megküldésével.

A sérült kárigényét a megfelelő nyomtatványon terjeszti elő a munkavédelmi szolgálatnak, aki véleményezés után a kárigény jogosságának elbírálására továbbítja a műszaki főigazgatónak.

A munkáltató 15 napon belül írásban értesíti a károsultat az igény elfogadásáról vagy elutasításáról, a jogorvoslati lehetőség megjelölésével.

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

1. A szabályzat – a 2. pontban foglalt kivétellel – 2017. május 23. napján lép hatályba.
2. Hatályát veszti az Eötvös Loránd Tudományegyetem 2008. január 1-jétől hatályos Munkavédelmi Szabályzata. E pont a Szenátus azonos tartalmú határozatának meghozatala napján lép hatályba azzal, hogy a korábbi szabályzatban foglaltakat e szabályzat hatályba lépése napjától már nem lehet alkalmazni.
3. A munkáltatói jogkörrel rendelkező vezetőnek gondoskodni kell arról, hogy a szabályzatot az Egyetem alkalmazottai, oktatói, kutatói, hallgatói megismerhessék.
4. A kancellár felhatalmazást ad a karok és intézmények vezetői számára, hogy újonnan felmerült kockázat feltárása esetén kari, intézményi kiegészítést készítsen.

5. A szabályzat 2. mellékletében meghatározott, a képernyő előtti munkavégzés minimális egészségügyi és biztonsági követelményeiről szóló 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet 2. § c) pontja szerinti képernyős munkakörben foglalkoztatottak részére éleslátást biztosító szemüveg térítésére vonatkozó szabályokat a kancellár minden évben – az adott évi költségvetéshez igazodóan – körlevélben állapítja meg.

Budapest, 2017. május 12.

Dr. Scheuer Gyula
kancellár

1. melléklet: A munkavédelmi oktatások táblázatos felsorolása
2. melléklet: Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása
3. melléklet: Tisztálkodó és bőrápoló szerek
4. melléklet: Veszélyes munkaeszközökre, technológiákra vonatkozó eljárások

1. melléklet a 6/2017. (V. 12.) számú kancellári utasításhoz

A munkavédelmi oktatások táblázatos összefoglalása

TÍPUSA	ALANYA	FORMÁJA	TÉMA	OKTATÓ	BESZÁMOLÓ
teljes körű előzetes munkavédelmi oktatás	új belépő	elméleti és gyakorlati	külső, belső előírások, gyakorlati munkafogások, egyedi magatartások	elméleti: munkavédelmi szakember gyakorlati: üzemi szakember	írásbeli, szóbeli, gyakorlati bemutatás
tematizált előzetes munkavédelmi oktatás	új helyzetbe kerülő munkavállaló	elméleti és/vagy gyakorlati	új, változott előírások és gyakorlati ismeretek	ua.	ua.
ismétlődő munkavédelmi oktatás	minden munkavállaló	elméleti és/vagy gyakorlati	egyedi, kiegészítő ismeretek, fogások	ua.	ua. nem fizikai: írásbeli
rendkívüli munkavédelmi oktatás	érintett munkavállaló	elméleti (esetleg gyakorlati)	egyedi esetek, leírások	egyedi témaelőadó (közreműködő: munkavédelmi szakember)	visszakérdezés

2. melléklet a 6/2017. (V. 12.) számú kancellári utasításhoz

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör/foglalkozás:	ügyintéző, titkárnő, amennyiben napi munkaidejéből legalább 4 órán keresztül rendszeresen képernyős eszközt használ, valamint az 50/1999. (XI. 3.) EüM rendelet 2.§ c) pontja szerinti képernyős munkakör <i>(képernyős munkahelyek)</i>
-----------------------	---

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szemvédelem	Éleslátást biztosító szemüveg - szemkárosodás kockázata (monitor használat)	2	MSZ EN 166	 , 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	Autoklávkezelés, sterilizálás
--------------------------------	--------------------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Élelmiszeripari fehér sapka (Hálós tetejű, szellőző)	1			
Testvédelem	Vászonkötény (erős vaszon anyag, 100 % pamutból, 110x75 cm-es méret, rögzítés derék és nyakszalagokkal, csattal állítható szivacsbeles, vastag marhahasíték)	1			
Kézvédő eszköz	Hő védő kesztyű (Para-Aramid, karbon, gyapjú, bőrzött kivitel is, hosszú mandzsetta a felkaron is védelmet nyújt)		EN 388 EN 407	 2441 4341	
	Egyszer használatos védőkesztyű (anyag: 100 % nitril, púdermentes, kidomborodó mintázat; finom műveleteket tesz lehetővé)	2	EN 388 EN 407		
Lábvédő eszköz	Acél kaplis félcipő	2	MSZ EN 344 MSZ EN 345		

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>fakivágás/kertész</i>
--------------------------------	--------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem, szem- és arcvédelem	Erdészeti fejjvédő készlet (sisak, arcvédő és fültok)	2	MSZ EN 397:1997, MSZ EN 1731:2007 MSZ EN 352-1:2003	 SNR 24 dB	
Kézvédelem	Védőkesztyű (A tenyér felőli oldalon ütődést elnyelő réteg, zárt légbuborékos anyagokkal) - <i>a láncfűrész okozta rezgés</i>	2	MSZ EN ISO 10819		
Testvédelem	Deréknadrág - <i>mechanikai hatások, géplánc okozta vágás</i>	2	MSZ EN 340		
	Kabát - <i>mechanikai hatások, géplánc okozta vágás</i>	2	MSZ EN 340		
Lábvédő eszköz	Erdészeti bakancs - <i>Lábsérülésének veszélye, zuhanó tárgyak, anyagok szűrő, gép lánc által okozott vágás ellen.</i>	2	MSZ EN ISO 20345:2008 MSZ EN 381-3:1999,		

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	oktató, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, hallgató/ fertőző mikroorganizmusok
--------------------------------	--

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg - <i>freccsenő folyadékok, aeroszolok és cseppek</i>	2	MSZ EN166, MSZ EN170, MSZ EN172,	 egyéb <i>sajátságos</i> veszélyekkel szembeni védelem 3-as	
Testvédelem	Védőoverall - <i>fertőző mikroorganizmusok</i>	3	EN 340 EN 463 EN 13034 EN 14126		
	Védőköpeny	2	MSZ EN 340:2004		
Kézvédő eszköz	Egyszer-használatos nem púderezett nitril kesztyű áthatolás: 6 (>280s), átszivárgás: 2	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-2		
	Egészségügyi egyszer-használatos nem púderezett latex kesztyű	1	MSZ EN 374-1		
Légzésvédelem	Részecskeszűrő fél álarc légzést segítő szeleppel - <i>veszélyes vegyi anyagok, mikroorganizmusok</i>	3	MSZ EN 136	 FFP3	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>Folyékony nitrogén tartály kezelése</i>
--------------------------------	--

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Látómező homlok vagy sisakpánttal - <i>Szem-arc sérülés veszélye, repülő, pattanó anyagok</i>	2	MSZ EN 166		
Kézvédelem	Hő- és vágásálló ötujjas kesztyű - <i>kéz sérülése</i>	2	MSZ EN 388 MSZ EN 420 MSZ EN 407	 1343 4341XX 500 °C / 15 S	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	zárt sugárforrással, „C” típusú izotóp laboratóriumban végzett munka
--------------------------------	---

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szemvédelem	Száras védőszemüveg <i>- Szemsérülés veszélye, sugárzó anyagok hatása</i>	2	MSZ EN 166:2003		Mechanikai ellenálló képesség: B Egyéb sajátos veszélyekkel szembeni védelem: N
Védőruha (testvédelem)	Védőköpeny	2	MSZ EN 340:2004		
	Védőkötény	2	MSZ EN 340:2004		
Kézvédő eszköz	Textil védőkesztyű	2			
	Gumikesztyű	2	MSZ EN 240:2003, MSZ EN 388:1997, MSZ EN 374-1-3:2003		36 vagy 40 cm hosszúságban
Egyéb, sugárzás ellen védő eszköz	Személyi sugárdózis mérő				

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>karbantartó, lakatos</i>
--------------------------------	-----------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Védősisak - Fejsérülés veszélye, eső, zuhanó tárgyak, beütődés.	2	MSZ EN 397:1995 /A1:2003		
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg vagy látómező homlok vagy sisak pánttal - Szem-arc sérülés veszélye, repülő, pattanó anyagok	2	MSZ EN 166:2003	 	
Védőruha (testvédelem)	Téliestített védőkabát - Hideg, nedves munkakörnyezet	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 342:2004, MSZ EN 343:2003+A1:2008.	 	
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű - Kézsérülés veszélye, anyagok által okozott szúró, vágó hatások	2	MSZ EN 420:2003 MSZ EN 388:2003	 3122	
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőbakancs - Lábsérülés veszélye, eső, zuhanó tárgyak, elcsúszás, anyagok mechanikai hatása	2	MSZ EN ISO 20344:2008 MSZ EN ISO 20345:2008	 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás		<i>kertész fűnyírás, fűkaszálás</i>			
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Arcvédő eszköz	Homlokpántos polikarbonát arcvédő látómezővel - <i>kivágódó anyagok okozta veszély</i>	2	MSZ EN 166		
Hallásvédő eszköz	Egyszer használatos hallásvédő fül dugó vagy fültok - <i>a munkaeszköz okozta halláskárosító zaj</i>	2	MSZ EN 352-2	 SNR > 5 dB	
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőcipő (bakancs és félcipő) - <i>vágás</i>	2	MSZ EN ISO 20345	 S1	
	PVC védőcsizma / cipő (fröccsöntött talp, anti-sztatikus, csúszással szembeni védelem, téliesíthető) - <i>elcsúszás lehetősége</i>	2	MSZ EN 420		
Kézvédő eszköz	Bélelt kesztyű - <i>Hideg, nedves munkakörnyezet.</i>	2	MSZ EN 420:2003+A1 :2010 MSZ EN 388:1997 MSZ EN	 2121;	

			511:2006		
Védőruházat	PVC/polyamid vízhatlan esőkabát - <i>hideg, nedves munkakörnyezet</i>	1	MSZ EN 340	 	
Kézvédő eszköz	Rezgéscsillapító kesztyű - <i>Mechanikai sérülés, kézre, karra ható vibrációhatása.</i>	2	MSZ EN 420:2003+A1:2010, MSZ EN 388:2003, MSZ EN 381-7:2001	 2133; 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>karbantartó/magasban végzett munka esetén (2 m felett)</i>
--------------------------------	---

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Védősisak - <i>Fejsérülések megelőzése</i>	2	EN 397	 , 	.
Egyéb biztonsági eszköz	Testhevederzet munkaövvel, beülős (5 pontos) - <i>tetőn, a veszélyes zónában történő munkavégzéshez leesés kockázata ellen</i>	2	MSZ EN 358 MSZ EN 813 MSZ EN 361	 , 	
	Zuhanás gátló - <i>Tetőn, a veszélyes zónában történő munkavégzéshez leesés kockázata ellen</i>	2	MSZ EN 353-2	 , 	
	Rögzítő kötél - <i>Tetőn, a veszélyes zónában történő munkavégzéshez leesés kockázata ellen, gémmel felszerelt mozgó munkaállvány használatakor</i>	2	MSZ EN 354	 , ,	.

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>Ívhegesztő tevékenység</i>
--------------------------------	-------------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Hegesztőpajzs ívhegesztéshez (+megfelelő szűrőüveg)	2	MSZ EN 166 MSZ EN 175	 , 	Szem-arc sérülés megelőzése, karbantartó munkák hegesztés közben.
	Hegesztő kármzsa	2	EN470-1 EN 532	 , 	
Védőruha (testvédelem)	Hegesztőruha	2	MSZ EN 340 MSZ EN470-1	 , 	Egész testsérülés megelőzése karbantartó munkák, hegesztés közben.
	Hegesztő kötény (70x110 hasított bőr)	2	EN470-1 EN 532	 , 	Egész testsérülés, karbantartó munkák hegesztés közben.
	Hegesztő lábszárvédő	2	EN470-1 EN 532	 , 	Lábsérülés megelőzése, karbantartó munkák hegesztés közben.

Munkakör / foglalkozás:	<i>Ívhegesztő tevékenység</i>
--------------------------------	-------------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
	Hegesztő karvédő	2	EN470-1 EN 532	 , 	Kársérülés megelőzése, karbantartó munkák hegesztés közben.
Kézvédelem	Ötujjas védőkesztyű (marhahasíték hegesztőkesztyű (7 cm-es marhahasíték mandzsetta, 100 °C kontakt hő > 15 sec)	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 407	 2122, 4X2X 100 °C/15 s, 	Kézsérülés megelőzése, karbantartó munkák hegesztés közben.
Lábvédelem	Hegesztő bakancs (kívül víztaszító, vastag szín marhabőr, belül puha szín zergebőr felsőrész, bőr lábfejevédő gyorskioldó csattal, csúszásmentes, olajálló gumitalp, véd: 300 °C kontakt hő ellen, acél nélküli antisztatikus, szivacsos sarkú, kényelmi talpbetét)	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 , , , , , 	Lábsérülés megelőzése, karbantartó munkák hegesztés közben.

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>könyvtári munka</i>
--------------------------------	------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Légzésvédelem	Részecskeszűrő fél álarc légzést segítő szeleppel - <i>mikroorganizmusok</i>	3	MSZ EN 136	 FFP3	
Kézvédő eszköz	Mechanikai védőkesztyű - <i>kéz sérülésének megakadályozására</i>	2	MSZ EN 420 MSZ EN 388	 1232	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:		<i>laboratóriumi munka/</i> oktató, tanársegéd, adjunktus, tudományos segédmunkatárs, laboráns, hallgató			
Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése, veszélyforrás-kockázat	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség piktogramja	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Laboratóriumi szemüveg vagy arcvédő - Szem és arc sérülés veszélye, savak, lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN 166:2003		
	UV Védőálarc - szem és arc sérülés veszélye sugárzás miatt	2	MSZ-EN 170		Ultraibolya szűrő véd. fok 3.
	Szemüveg lézersugár ellen - szem és arc sérülés veszélye sugárzás miatt	2	MSZ-EN 166 B, MSZ-EN 207		
Védőruha (testvédelem)	Saválló védőruha - Savak, lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 13034:2005 +A:2009.		
	Védőköpeny - Savak, lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 13034:2005 +A:2009.		
Kézvédő eszköz	Vegyszerálló védőkesztyű - Kéz sérülés veszélye, mechanikai,	2	MSZ EN 240:2003,	 4121, 	36 vagy 40 cm hosszúságban

	savak lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.		MSZ EN 388:2003, MSZ EN 374- 1:2003.		
	Mechanikai védőkesztyű - Kézsérülés veszélye, mechanikai hatások	2	MSZ EN 420:2003 +A1:2010, MSZ EN 388:2003		
	Hideg ellen védő kesztyű - hideg kontakttal való érintkezés ellen	2	MSZ EN 511	 hideg kontakttal szembeni ellenállás B4	
	Lánckesztyű	2	MSZ EN 1082- 1		
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőcipő - Lábsérülésének veszélye, mechanikai, elcsúszás, savak lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN ISO 20344:2008, MSZ EN ISO 20346:2008	 , , S1	WR
Légzésvédelem	Részecskeszűrő fél álarc légzést segítő szeleppel	3	MSZ EN 136	 FFP3	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>mosogatás laboratóriumban</i>
--------------------------------	----------------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Laboratóriumi arcvédő - Szem és arc sérülés veszélye, savak, lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen	2	MSZ EN 166:2003		
Védőruha (testvédelem)	Védőköpeny - Savak, lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 13034:2005 +A:2009.		
Kézvédő eszköz	Vegyszerálló védőkesztyű - Kézsérülés veszélye, mechanikai, savak lúgok, mérgező, irritáló folyadékok hatásai ellen.	2	MSZ EN 240:2003, MSZ EN 388:2003, MSZ EN 374-1:2003.	 4121	36 vagy 40 cm hosszúságban
Lábvédő eszköz	Cipővédő (gumírozott antisztikus fehér Tyvek anyag)	1			

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>Villamos karbantartó</i>
--------------------------------	-----------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Szigetelő védősisak <i>- Fejsérülés (elektromos is) kockázata ellen</i>	2	EN 397	 , , 	
	Állítható pánttal sisakra szerelhető, felnyitható arcvédő <i>- A zárlati áram okozta ívhatás ellen</i>	2	MSZ EN 166	 , , 	.
Kézvédelem	Elektromosság ellen védőkesztyű <i>- Kézsérülés (elektromos is) kockázata ellen</i>	2	EN 60903	 , 	
Szem- és arcvédelem	Száras szemüveg <i>repülő, pattanó szilárd részecskék, mechanikai ártalmak ellen</i>	2	MSZ EN 166	 , 	Szemsérülés kockázta ellen
	Villanyszerelő bakancs Lábsérülés (elektromos is) kockázata ellen	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 , , , , , , , 	

Munkakör / foglalkozás:	<i>Villamos karbantartó</i>
--------------------------------	-----------------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Lábvédelem	Villanyszerelő cipő Lábsérülés (elektromos is) kockázata	2	MSZ EN 344 MSZ EN 347	 	
Hallásvédelem	Egyszer használatos fül dugó - Halláskárosodás kockázata ellen	2	MSZ EN 352	 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>Takarítás</i>
--------------------------------	------------------

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Zárt szemüveg - Szemsérülés, kémiai anyagok kockázata ellen	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170 MSZ EN 172	 , , 	
Kézvédelem	Mártott kesztyű - Kézsérülés, kémiai anyagok kockázata ellen	2	MSZ EN420 MSZ EN 388	 1011; ; ; , 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>vízszereelő (Sanitertisztítás, dugulás elhárítás)</i>
--------------------------------	--

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Szem- és arcvédelem	Védőszemüveg (veszélyes folyadékok, veszélyes vegyi anyagok, biológiai anyagok, aeroszolok, cseppek és porok elleni védelemre 3. osztály jelű-, mechanikai hatásokkal szemben „B” védelmi fokozatú védőszemüveg. - <i>felfröccsenő anyagok ellen</i>	2	MSZ EN 166 MSZ EN 170	 , 	
Légzésvédelem	Egyszer használatos részecskeszűrő félálarc (kilégző szeleppel, folyadékok és szilárd részecskék ellen)	3	EN 149:2001	 FFP2D, 	FFP2D biológiai tényezők (dugulás elhárítása közben) és szálló por kockázata ellen.

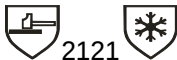
Munkakör / foglalkozás:	<i>vízszerező (Szanitertisztítás, dugulás elhárítás)</i>
--------------------------------	--

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Védőruha (testvédelem)	Overall egyszer használatos (kiválóan szellőző polipropilén anyag, 42 g/m ² , ruhára is vehető, kapucnis, kettős húzózárral, deréknál, csuklónál, bokánál és kapucninál körben gumírozott)	1			Felfröccsenő anyagok ellen, karbantartó munkák végzése során.
Kézvédelem	Mártott kesztyű (pamutra mártott PVC, sav-, lúg-, olaj- és mikroorganizmusok elleni védelem, 1 mm vastag) <i>Kéz sérülések megelőzése, karbantartó munkák végzése során</i>	3	MSZ EN 420 MSZ EN 388 MSZ EN 374-1-2-3	 4121; ; , 	

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>szabadtéren végzett munka/kertész, gondnok, Földrajz- és Földtudományi Intézet oktató, tanszéki mérnök, hallgató</i>
--------------------------------	---

Védelem iránya	Védőeszköz megnevezése	Védelmi kategória	Vizsgálati szabvány száma	Védelmi képesség jelzése	Egyéb
Fejvédelem	Bélelt sapka <i>- Hideg, nedves környezeti hatás.</i>	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 342:2004 MSZ EN 343+A1:2008		
	Esőkabát <i>- Nedves környezeti hatás.</i>	2	MSZ EN 340:2004 MSZ EN 343+A1:2008		
Védőruha (testvédelem)	Téliestített védőkabát <i>- Hideg, nedves munkakörnyezet.</i>	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 342:2004, MSZ EN 343:2003+A1:2008		

	Téliestített nadrág <i>- Hideg, nedves munkakörnyezet.</i>	2	MSZ EN 340:2004, MSZ EN 342:2004, MSZ EN 343:2003+A1:2008		
Kézvédő eszköz	Bélelt kesztyű <i>- Hideg, nedves munkakörnyezet.</i>	2	MSZ EN 420:2003+A1:2010 MSZ EN 388:1997 MSZ EN 511:2006		
Lábvédő eszköz	Biztonsági védőcipő <i>- Lábsérülésének veszélye, zuhanó tárgyak, anyagok szűrő, vágó hatása.</i>	2	MSZ EN ISO 20344:2008, MSZ EN ISO 20345:2008		
	Gumicsizma <i>- Csúszásveszélyes nedves munkakörnyezet</i>	2	MSZ EN ISO 20344:2008, MSZ EN ISO 20347:2008		

Egyéni védőeszközök munkaköri meghatározása

Munkakör / foglalkozás:	<i>hulladék kezelése</i>
--------------------------------	--------------------------

<i>Védelem iránya</i>	<i>Védőeszköz megnevezése</i>	<i>Védelmi kategória</i>	<i>Vizsgálati szabvány száma</i>	<i>Védelmi képesség jelzése</i>	<i>Egyéb</i>
Szemvédelem	Zárt szemüveg <i>- Szemsérülés veszélye, vegyi anyagok</i>	2	MSZ EN 166:2003	 , 	
Védőruha (testvédelem)	Védőköpeny <i>- mérgező, irritáló anyagok hatásai ellen.</i>	2	EN 340:2004 MSZ EN 13034:2005+A1:2009		
Kézvédő eszköz	Mártott kesztyű <i>- Kézsérülés veszélye, anyagok által okozott szúró, vágó, dörzsölő hatása, - Vegyi anyagok bőrrel történő érintkezésének veszélye.</i>	2	MSZ EN 240:2003, MSZ EN 388:2003, MSZ EN 374-1:2003.	 4121, , 	36 vagy 40 cm hosszúságban
Lábvédő eszköz	Védőcipő, vagy gumicsizma <i>- Lábsérülés veszélye, elcsúszás, mechanikai ártalom, vizes környezeti hatások.</i>	2	MSZ EN ISO 20344:2004 MSZ EN ISO 20347:2004	 	
		2	MSZ EN ISO 20344:2004 MSZ EN ISO 20347:2004	 	

3. melléklet a 6/2017. (V. 12.) számú kancellári utasításhoz

Tisztálkodási és bőrápoló szerek

Sorszám	Juttatás gyakorisága	Munkakör	Kéztisztítószer minősége és mennyisége	Bőrápoló szer minősége és mennyisége
1	Ív és lánghegesztő	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db
2	Lakatos	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db
3	Gondnok	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db
4	Víz, gáz, központi fűtés szerelő, kazánfűtő	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db
5	Villanyszerelő	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db
6	Takarító	2 havonta	Pollux 1db	Kézbalzsam 350g
7	Laboráns	3 havonta Ultra – Derm	Dermoplast filmképző400g-os 1db	Dermoplast filmképző kenőcs és lemosója kézbalzsam
8	Kertészeti dolgozó havonta Ultra – Derm	havonta	Ultra – Derm 400g-os 1db	Atrix 1db

4. melléklet a 6/2017. (V. 12.) számú kancellári utasításhoz

A munkaeszközök felülvizsgálata

Veszélyes munkaeszközökre, technológiákra vonatkozó eljárások

munkaeszköz/technológia megnevezése	üzembe helyezés	végzi	időszakos biztonsági felülvizsgálat	végzi	megjegyzés
kézi láncfűrész	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
kőfűrészgép	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
szalagfűrész	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
faipari gyalugép vastagsági	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
fémek hidegalakítására való sajtó	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
daru gépi meghajtással	használatba vétel előtti felülvizsgálat	megfelelő szakképzettséggel rendelkező szakember	ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember
mezőgazdasági és erdészeti traktorok	használatba vétel előtt előzetes vizsgálat	munkavédelmi foglalkozás- egészségügyiszolgáltató	valamint ötévente	megbízott vagy vállalkozás	szakember

éghető folyadékok és olvadékok tárolótartályai	használatba vétel előtt engedélyeztetés és munkavédelmi előzetes vizsgálat	hatósági engedély	használatba vételi	ötévente próba, tízévente vizsgálat	tömörségi szerkezeti	akkreditált cég
vegyi fülke, amelyben rákkeltő anyagokat használnak	használatba vétel előtt műszeres vizsgálat és munkavédelmi előzetes vizsgálat	telepítést végző szervezet	szakmai	ötévente	megfelelő és rendelkező szervezet	szakismerettel műszerekkel szakmai

Nem veszélyes munkaeszközök ellenőrző és időszakos ellenőrző felülvizsgálata

Munkaeszköz megnevezése	Ellenőrző felülvizsgálat	Végzi	Időszakos ellenőrző felülvizsgálat	Végzi	megjegyzés
gördíthető munkaállvány	használatba vétel előtt	megbízott szakember	évente	megbízott szakember	
fűnyíró gép	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
fűkasza	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
létra	használatba vétel előtt	megbízott szakember	évente	megbízott szakember	
kompresszor	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
áram-védőkapcsoló	működési próba	erősáramú villamos szakember	működési próba háromhavonta	erősáramú villamos szakember	
villamos kéziszerszám	szerelei ellenőrzés használatba vétel előtt	erősáramú villamos szakember	szerelei ellenőrzés évente	erősáramú villamos szakember	
hordozható biztonsági transzformátor	szerelei ellenőrzés használatba vétel előtt	erősáramú villamos szakember	szerelei ellenőrzés évente	erősáramú villamos szakember	
kézi gyalugép	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
papírvágógép (Adast Maxima MT58S, Vágógép MS80)	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
vegyi fülke	telepítési tesztvizsgálat	szakértő	ötévente	megbízott szakember	
centrifuga	használatba vétel előtt	megbízott szakember	ötévente	megbízott szakember	
sterilizáló	használatba vétel előtt	megbízott szakember	háromévente	szakértő	

Hegesztő berendezések felülvizsgálata

143/2004. (XII. 22.) GKM rendelet

munkaeszköz megnevezése	üzembe helyezés	végzi	időszakos felülvizsgálat	végzi	megjegyzés
Ívhegesztő					
- transzformátor	használatba vétel előtt	megbízott szakember,	évente	legalább középfokú szakirányú szakképesítéssel és 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező személy vagy akkreditált intézmény	
- egyenirányító	használatba vétel előtt	megbízott szakember	évente	legalább középfokú szakirányú szakképesítéssel és 5 éves szakmai gyakorlattal rendelkező személy vagy akkreditált intézmény	

Helyiségek, terek villamos felülvizsgálata

A terület megnevezése	A vizsgálat megnevezése	Avizsgálatot végző képesítése	Első vizsgálat	Időszakos vizsgálat	megjegyzés
Valamennyi kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés	Kisfeszültségű villamos berendezések érintésvédelmi ellenőrzése szabványossági felülvizsgálattal	Érintésvédelmi szabványossági felül-vizsgáló	használatba vétel előtt	- a villamos berendezés bővítése, átalakítása és javítása alkalmával - az érintésvédelem hibájára vagy hiányosságára visszavezethető, minden olyan rendellenesség észlelése esetén	
Valamennyi kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés	Kisfeszültségű villamos berendezések érintésvédelmi ellenőrzése	Erősáramú villamos szakember szerelői	létesítés után	- érintésvédelmének hibájára vagy hiányosságára visszavezethető rendellenesség észlelése esetén első lépésként - minden érintésvédelmi szabványossági felülvizsgálata alkalmával, annak bevezető részeként	
Valamennyi kisfeszültségű erősáramú villamos berendezés	Erősáramú berendezések felülvizsgálata	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgáló + tűzvédelmi szakvizsga	használatba vétel előtt	- 300 kilogrammnál vagy 300 liternél nagyobb mennyiségű robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására, felhasználására szolgáló helyiség vagy szabadterület esetén legalább 3 évenként, - egyéb esetben legalább 6 évenként.	
Villámvédelmi berendezések	Villámvédelmi felülvizsgálat	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgáló	használatba vétel előtt	A nem norma szerinti meglévő villámvédelmi berendezést tűzvédelmi szempontból - a létesítést követően az átadás előtt	

				- a 300 kg vagy 300 l mennyiségnél több robbanásveszélyes osztályba tartozó anyag gyártására, feldolgozására, tárolására szolgáló helyiséget tartalmazó, ipari vagy tárolási alaprendeltetésű építmény vagy szabadterület esetén legalább 3 évenként, - egyéb esetben legalább 6 évenként A norma szerinti villámvédelem esetén: - az LPS I és a LPS II osztályú rendszereken 3 évenként, - egyéb rendszereken 6 évenként
KLÉSZ alá tartozó kommunális-, lakó- és egyéb épületek	Érintésvédelem ellenőrzése	Erősáramú villamos szakember	Létesítéskor szabványossági felülvizsgálat	hatévente szerelői ellenőrzés
Tűzveszélyes tárolók, veszélyes vegyi anyag tartály	Elektrosztatikus feltöltődés elleni védelem felülvizsgálata	Erősáramú berendezések időszakos felülvizsgáló + tűzvédelmi szakvizsga	használatba vétel előtt	a jogszabály a meglévő elektrosztatikus védelmen a vizsgálatot legalább három-évente rendeli el